

VISOKA ŠOLA ZA VARSTVO OKOLJA

DIPLOMSKO DELO

**ALI SO GLOBALNI TRAJNOSTNI PROJEKTI
PRIHODNOST SLOVENIJE?**

**NAČRT IMPLEMENTACIJE MEDNARODNEGA PROJEKTA
ARCTIC ANGELS V SLOVENSKI PROSTOR**

VERONIKA BASTL

Velenje, 2022

VISOKA ŠOLA ZA VARSTVO OKOLJA

DIPLOMSKO DELO

**ALI SO GLOBALNI TRAJNOSTNI PROJEKTI
PRIHODNOST SLOVENIJE?**

**NAČRT IMPLEMENTACIJE MEDNARODNEGA PROJEKTA
ARCTIC ANGELS V SLOVENSKI PROSTOR**

VERONIKA BASTL

Varstvo okolja in ekotehnologije

Mentorica: viš. pred. dr. Anja Bubik

Somentorica: dr. Lucija Kolar

Velenje, 2022

Sklep o diplomskem delu + Izjava o avtorstvu

ZAHVALA

Iz srca se zahvaljujem svoji družini za vso podporo v življenju, ne le ob pisanju diplomske naloge in študiju. Hvala za vse znanje, vrednote in temelje, na katerih gradim svoje življenje ter na podlagi katerih sem danes tukaj, kjer sem.

Mami in ati, hvala, da podpirata vse moje odločitve ter mi zaupata, da grem v svet, nabiram izkušnje in sledim temu, kar čutim, sledim svojemu poslanstvu. Rok, Petra, Ana in Saša, iz vaših nasvetov ter deljenja vaših poti in izkušenj sem se ogromno naučila. Hvala za vse spodbudne besede in za to, da verjamete vame.

Moji dragi nekrvni sestri, Tjaša in Maša. Neskončno sem hvaležna, da sta v mojem življenju, bili sta moji največji motivatorji, ko sem se borila z zdravstvenimi težavami ob pisanju diplomske naloge na drugem koncu sveta. Hvala vama, da sta vedno tukaj zame, da me podpreta z reflektivnimi vprašanji, ko jih sama ne znam zastaviti, na podlagi katerih najdem odgovore, ter me vedno opominjata na to, da so odgovori v meni.

Hvala mentoricama, da sta mi pomagali omejiti raziskavo, moje razmišljanje, ki vedno išče nove možnosti povezav in inovativnih rešitev, in da sta moj vzor na strokovni poti. Brez teh omejitev bi moja diplomska naloga verjetno štelala precej več strani, kot jih. Dr. Lucija Kolar, hvala, da ste mi predstavili Arctic Angels, in hvala za vsa pozitivna sporočila, ki so me prizemljila in motivirala, ter nasvete, kako postaviti meje in prioritizirati. Hvala tudi mojim arktičnim zagovornicam, še posebej Dominiki za veliko angažiranost in pripravljenost na aktivacijo.

Zahvaljujem se tudi vsem, ki so bili pripravljeni svoj čas nameniti reševanju ankete.

Hvala vsem profesorjem in zaposlenim na VŠVO za vse priložnosti, sodelovanje, učenje. Ne bi mogla izbrati študija, ki bi me bolj podprl na moji poti in mi omogočil svobodo ter tako aktivno delovanje tudi na obštudijskem področju.

Zahvaljujem se tudi Ireni Androjna Mencinger za lektoriranje naloge.

Many thanks to Jomi for English proofread and Arndís for support in the final stages.

I am deeply grateful to be a part of such a supportive community of motivated women. To be able to learn from the best, female leaders on the field of nature conservation and environmental protection and to create stories that inspire, to work together on achieving consciousness in action. I would like to sincerely thank Emma Wilkinson, the coordinator of Arctic Angel network for the guidance, opportunities and sincere enthusiasm from the beginning of our collaboration.

Zahvaljujem se tudi tebi, draga mati, draga Zemlja. Ti si jaz, jaz sem ti. Hvala ti, da se vedno lahko povežem s tabo, da sem narava, za vse dobrine, s katerimi lahko uživam fizični obstoj, katerega delovanja človek v celoti verjetno ne bo nikoli poznal. Od malega sem bila s tabo povezana in te povezave nisem izgubila. Zaupam, da me življenje vodi v smeri, kjer bom svoje potenciale lahko najbolje izkoristila in se odločno borila še naprej, bom tvoj jasni glas.

»We are part of nature: when we talk about nature, we talk about ourselves, we talk about our own survival.«

Veronika Bastl

IZVLEČEK

Ali so globalni projekti prihodnost Slovenije?

Vsi podnebni indikatorji kažejo na povečanje intenzivnosti in frekvenčnosti podnebnih sprememb. Vse to se kaže na škodi, ki vpliva na ljudi, družbo, gospodarstvo in okolje, kot ga poznamo danes (State of the global ... 2021). Pravijo, da smo na točki preloma, ko še lahko spremenimo družbeno delovanje tako, da ne poslabšamo stanja ekosfere. Podnebje ne pozna administrativnih meja. Globalno skupno dobro, t. i. global commons, pa postaja ogroženo ne le z vidika segrevanja ozračja, temveč tudi zaradi začetka invazivnega škodljivega izkoriščanja doslej posredno nedotaknjenih območij Arktike in Antarktike zaradi pomanjkanja naravnih virov in surovin.

Dogajanje na Antarktiki in Arktiki je povezano s podnebnimi spremembami, katerih akterji smo tudi državljani Slovenije. Posledice podnebnih sprememb pa se odražajo v spremembi načina življenja ter blaginje državljanov sveta, vključno s Slovenijo, kar poleg vidnih sprememb vremenskih pojavov dokazujejo tudi znanstvene napovedi preko modeliranja podnebnih sprememb na globalni in nacionalni ravni.

OZN je leta 2015 predstavila Agendo 2030, univerzalen dokument, ki države sveta zavezuje k odgovornemu globalnemu delovanju. Med drugimi cilji, ki jih omenja, se fokusira tudi na reševanje problematike podnebnih sprememb. Slovenija je na podlagi tega sporazuma razvila strategijo razvoja Slovenije, ki temelji na doseganju ciljev Agende 2030.

Čas je, da se začnemo zavedati, da smo globalni državljani, da je trajnostno in zavestno življenje nujno. Kljub temu da je Slovenska strategija razvoja oblikovana na ciljih Agende 2030, sem s kvantitativno raziskavo ugotovila, da anketiranci v večini še niso slišali zanjo, a se vseeno zavedajo pomembnosti ozaveščanja o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju.

Kot odgovor na problematiko podnebnih sprememb sem oblikovala implementacijsko strategijo globalnega projekta Arctic Angels v slovenski prostor. Globalni projekt predstavlja rešitev, pozitiven pristop k spoprijemanju s problematiko, ozaveščanje prek družbenih omrežij in medijev in povezovanje z akterji na globalni ravni in opolnomočenje deležnikov. Z vključitvijo projekta v slovenski prostor v okviru izpostave Arctic Angels Slovenija, ki temelji na prostovoljstvu, sem na podlagi kvantitativne raziskave oblikovala tudi komunikacijski načrt.

Glavna cilja načrta sta predstavitev globalnega projekta Arctic Angels v slovenskem prostoru: z osebnim pristopom, inspirativnimi zgodbami, srčnostjo in vzorom opolnomočiti ljudi z znanjem o trajnostnem življenju ter zavedanjem o pomembnosti ter odgovornosti posameznika do skupnega dobrega in poljudno predstaviti znanstvena dognanja na tem področju. Vse to želim-o doseči z aktivacijo ter, inovativnimi pristopi, ki povezujejo in navdihujejo.

KLJUČNE BESEDE: podnebne spremembe, Agenda 2030, implementacija globalnega projekta, Arctic Angels, ozaveščanje

ABSTRACT

»Are global sustainable projects the future of Slovenia?

Climate indicators are pointing towards intensive and frequent change of global climate. All that is already seen by consequences that are affecting society, individuals, economy and environment as we know now (State of the global ... 2021). They say, that we are on a critical point, where we are still able to change the system we live in a way that is not worsening the state of ecosphere. Climate change does not know the administrative borders. Global commons are starting to be invasively influenced and endangered. Not only by atmosphere warming but also by direct exploitation of unspoiled areas like Arctic and Antarctic as the consequence of shortage of natural sources and raw materials.

The state and happening in Arctic and Antarctic is connected with climate change actors. All the nations are responsible for contribution which means residents of Republic of Slovenia, too. The sequelae of climate change are reflected by changing the way of living and welfare of all humanity. Extreme weather conditions are just one of visible consequences. Global and national scientific modeling predictions of different rates of growth in global temperature are proving the link between mentioned.

Agenda 2030 has been officially introduced by UN in 2015. This is a universal document, that binds the countries to fulfill the goals towards responsible global action, which among others, focuses on solving the problem of climate change. The development strategy of Republic of Slovenia is built on the aim of reaching the goals of Agenda 2030.

Now is the time for the consciousness to arise. We are all global citizens, we are all one humanity. Sustainable and conscious living is essential. Even if the development strategy of Republic of Slovenia is shaped on the goals of Agenda 2030, quantitative research in this work showed that majority of respondents did not know about its existence. Still the majority is aware of the importance of sustainable development and awareness about climate change and its consequences.

As for the answer to the studied challenges of climate change I have developed implementation strategy of a global project Arctic Angels in Slovenia. The project presents a solution, facing the problematics with positive approach through social and classic media, personal stories and empowerment of all stakeholders. With accession to the network I have developed a strategy to introduce the project to Slovenia and a strategy of communication based on quantitative research. Quantitative research has also shown the interest of respondents to participate within the project Arctic Angels Slovenia, as its foundation is built on volunteering.

The main goals of the implementation strategy are: to address the target group with personal approach, inspiring stories, to procure with boldness through promoting individual role models and their view points and to commonly explain scientific conclusions in the field. All that will be presented with activation, innovative approach that inspires and connects.

The empirical part of this diploma is discussing scientific conclusions with active social participation which is the key to transfer into sustainable society and to prevent worsening of the state of natural environment as well as the importance of political strategy that is detouring towards sustainable actions being presented. With that the importance of multi disciplinary work and system change is being addressed.

KEYWORDS: climate change, Agenda 2030, global project implementation, Arctic Angels, consciousness raising

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	1
1.1	OPREDELITEV PROBLEMA.....	2
1.2	CILJI IN NAMEN DELA	2
1.2.1	SPLOŠNI CILJI.....	3
1.2.2	SPECIFIČNI CILJI	4
1.3	HIPOTEZE.....	4
2	ORGANIZACIJA GLOBAL CHOICES IN PROJEKT ARCTIC ANGELS	5
2.1	PODNEBNE SPREMEMBE IN TRAJNOSTNI RAZVOJ	6
2.1.1	Kriosfera in podnebne spremembe v letih 2020 in 2021	6
2.1.2	Podnebne spremembe v Sloveniji.....	8
2.1.3	Agenda 2030	9
2.1.4	Agenda 2030 in Slovenija	10
2.1.5	Primeri vidnih rezultatov Slovenije na področju trajnostnih sprememb	12
	in preprečevanja podnebne krize.....	12
3	METODE DELA.....	13
4	STRATEGIJA IMPLEMENTACIJE PROJEKTA	15
4.1	Poslanstvo in vizija Arctic Angels Slovenija.....	15
4.2	Vrednote Arctic Angels Slovenija	15
4.3	Namen Arctic Angels Slovenija	17
4.4	Akcijski prostori Arctic Angels Slovenija	17
4.5	Analiza implementacije projekta.....	18
4.5.1	Specifični cilji za obdobje enega leta	18
4.5.2	SWOT-analiza implementacije projekta	20
4.6	Določanje temeljnih nalog, deležniki projekta in projektni viri	21
4.6.1	Projektni viri.....	21
4.6.2	Izvedbeni deležniki in vloga pri implementaciji projekta Arctic Angels	22
4.6.3	Analiza deležnikov in prostor delovanja	22
4.6.4	Vodenje projekta in določitev temeljnih nalog	23
4.6.5	Faze implementacije projekta	24
4.7	Spremljanje izvajanja projekta	28
4.8	Širjenje projekta in dolgoročna vizija	28

5	KAKO GLOBALNI PROJEKT ARCTIC ANGELS USPEŠNO IMPLEMENTIRATI V SLOVENSKI PROSTOR?	29
5.1	Komunikacija anketnega vprašalnika in načrt pridobivanja odgovorov	29
5.1.1	III. tematski sklop: Demografska statistika	29
5.1.2	I. tematski sklop: Splošno o Agendi 2030 in podnebnih spremembah	30
5.1.3	II. tematski sklop: Oblikovanje komunikacijske strategije	36
5.2	Komentarji in možne izboljšave anketnega vprašalnika	40
6	KOMUNIKACIJSKI NAČRT IMPLEMENTACIJE PROJEKTA	42
6.1	Omejitve komunikacijskega načrta	42
6.2	Ciljna javnost in namen komuniciranja	42
6.3	Načini komuniciranja do 5. faze projekta	43
6.4	Strategija komuniciranja 5. in 6. faze projekta	44
6.4.1	Komunikacijska orodja in načini komuniciranja	44
6.4.2	Idejna zasnova grafične podobe	47
6.4.3	Oblikovanje prepoznavne grafike	48
6.4.4	Metode vrednotenja učinka	49
7	SKLEPI	51
8	POVZETEK	54
9	SUMMARY	56
10	SEZNAM VIROV IN LITERATURE	58
11	PRILOGA – Anketni vprašalnik	1

KAZALO SLIK

Slika 1: Model razvojnega načrtovanja Slovenije	11
Slika 2: Vrednote Arctic Angels Slovenija	16
Slika 3: Akcijski prostori Arctic Angels Slovenija	18
Slika 4: SWOT-analiza	20
Slika 5: Spletna stran Arctic Angels, Veronika, Slovenska predstavica: tretja slika, tretja vrsta	25
Slika 6: Članek objavljen v Vanity Fair Italia	27
Slika 7: Starostne skupine anketirancev	30
Slika 8: Poznavanje Agende 2030	31
Slika 9: Naveličanost anketirancev ob omembi pojmov trajnosnti razvoj in podnebne spremembe v medijih	33
Slika 10: Ali je človek, po definiciji Zakona o varstvu okolja, del narave?	35
Slika 11: Ali se vi osebno smatrate za del narave?	36
Slika 12: Pripravljenost anketirancev za podporo akcij projekta	39
Slika 13: Poznavanje projekta Arctic Angels	40
Slika 14: Ciljne javnosti	43
Slika 15: Barve Arctic Angels Slovenija	47
Slika 16: Razvoj logotipa Arctic Angels Slovenija	48

Slika 17: Dopisni list.....	49
-----------------------------	----

KAZALO PREGLEDNIC

Tabela 1: Analiza Q14, uporaba ter frekvence uporabe družbenih omrežij.....	37
---	----

SEZNAM OKRAJŠAV

AA – Arctic Angels

AA SLO – Arctic Angels Slovenia

ARSO – Agencija Republike Slovenije za okolje

CNN – Cable News Network

COP21 – The 21st Conference of the Parties – Paris Agreement (Podnebna konferenca v Parizu)

COP26 – United Nations Climate Change Conference 2021

EIT – European Institute of Innovation & Technology (Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo)

EU – Evropska unija

IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change (Medvladni forum za podnebne spremembe)

IUCN – International Union of the Conservation of Nature (Svetovna zveza za varstvo narave)

MOP – Ministrstvo za okolje in prostor

NVO – nevladna organizacija

OZN – Organizacija združenih narodov

RCP – Representative Concentration Pathway

SDG – Sustainable development goals (Cilji trajnostnega razvoja)

TGP – toplogredni plini

UN – United Nations

UNFCCC – United Nations Climate Change (Okvirna konvencija Združenih narodov o podnebnih spremembah)

WMO – World Meteorological Organisation (Svetovna meteorološka organizacija)

1 UVOD

Globalni projekt in slovenski prispevek?

Kot prebivalci majhne države se pogosto sprašujemo, ali smo v resnici nemočni v globalnem boju med doslej poznanim delovanjem družbe in vzpostavljanjem trajnostnega, krožnega načina življenja z implementacijo sodobnih tehnologij, ki bi zagotovil vsesplošno blaginjo.

Velikokrat pozabljamo, da ekosfera nima administrativno določenih meja, ki bi jih postavili s sistematičnim upravljanjem človeške vrste in fragmentacijo naravnega prostora. Pozabljamo, da kompleksnost planetarnega ekosistema vodi v povezanost med različnimi deli sveta, da vsak negativen točkovni vpliv povzroči neko posledico v širšem sistemu, gledano globalno, vsaka emisija CO₂ ali njegovega ekvivalenta prispeva k skupnemu vplivu, tudi če je ta še kako majhen v primerjavi z drugimi. Pozabljamo na skupno dobro, na prilagoditev življenja posameznika in družbe na spremembe, ki so danes že dejstvo, ter hkrati na ustvarjanje procesov, ki teh ne bodo pospešili. Torej, kaj je pomembnejše v današnji družbi: podnebne ali sistemske spremembe?

Slovenija je majhna država in posledice podnebnih sprememb v vsakdanjem življenju še niso tako vidne kot drugod v globalnem prostoru. Ko pogledamo naokrog, državljani velikokrat pozabimo na globalno problematiko spreminjanja temperaturnega stanja, krčenja gozdov, onesnaževanja voda, zraka in tal ter posledično slabšanja možnosti preživetja ter kakovosti življenja posameznika, saj tako rekoč živimo v zeleni oazi. Po oceni napovedi posledic podnebnih sprememb Slovenija ostaja v »kar dobrem položaju«, saj je država z veliko vodnatostjo. Kljub omenjenemu pa kot posledico višanja temperature raziskave napovedujejo spremembo vrstne sestave gozdov, več sušnih obdobj in nepredvidljivih vremenskih pojavov (Dolinar M. in sod., 2018), kar bo posredno vplivalo na življenjski slog posameznikov in družbe, na spremembo naravnega in tudi kulturnega okolja. Pozabljamo tudi, da so nekatere dobre prakse v Sloveniji lahko v pomoč državam, ki se ukvarjajo s podobnimi problemi, kot smo jih na naših tleh že rešili. Na podlagi dobrih praks v tujini pa lahko, s prilagoditvami na slovenske razmere, te prakse vključimo v naše razmere.

Z dosedanjim študijem, raziskavami, dodatnimi izobraževanji in delom sem spoznala, da je temelj trajnostnih sprememb v spreminjanju mentalitete ter družbenih norm, ki se začnejo na ravni posameznika. Znanstveno utemeljen koncept kvantitativno določenih planetarnih meja (planetary boundaries) dokazuje, da je to, kar doživljamo trenutno posledica dosedanjega načina razvoja družbe, torej človeškega vpliva. Koncept (predstavljen leta 2009) je osnovan na podlagi devetih procesov, ki regulirajo stabilnost in vzdržnost planetarnega ekosistema. Znotraj meja, je človeštvu omogočen trajnostni razvoj, v kolikor pa so meje prekoračene lahko kot posledica temu sledi poslabšanje možnosti enakopravnega življenja prihodnjim generacijam oziroma nepovratne okoljske spremembe (Rockstrom, J., Steffen V., 2009).

Kot družba se lahko veliko lahko naučimo iz preteklosti, a z novimi idejami in tehnologijo lahko trajnost in blaginjo popeljemo na novo raven – takšno, kjer delujemo ekocentristično in vrednost družbenega, okoljskega in gospodarskega kapitala izenačimo.

Če želimo, da kot družba preidemo na raven zavedanja, kjer nam je trajnostno življenje nekaj normalnega, to pomeni, da moramo biti pripravljeni na spremembe. Pristop, kjer strategije iz teorije prenesemo v prakso, kjer začnemo združevati t. i. top-down ter bottom-up pristop in strokovna znanja ter dejstva o spremembah, predvidenih projekcijah, ki bodo vplivale na življenje posameznika prenesemo laikom, je ključen. Tako omogočimo motivacijo za spremembe, tako bo dosežena raven kritične mase, kjer se bo tehtnica iz egocentrizma prevesila v sobivanje z naravnim okoljem, v zavedanje, da smo odvisni od naravnih virov planeta, da je povezovanje ključno; v mislih imam več načinov povezovanja: z naravo, z lastno

notranjostjo, medgeneracijsko, interdisciplinarno, internacionalno, meddržavno, medsektorsko, globalno.

Zaradi vsega opisanega sem se povezala v globalno mrežo projekta Arctic Angels, s katerim sem 19. marca 2021, kot prva slovenska predstavnica, podpisala pogodbo o sodelovanju.

V diplomski nalogi predstavljam ugotovitve, do katerih sem prišla v okviru dosedanjih raziskav in projektov v okviru študija, obštudijskih prostovoljnih aktivnostih in dodatnih formalnih in neformalnih izobraževanjih. V teoretičnem delu na kratko predstavim področja, na katerih globalni projekt Arctic Angels deluje, vpliv Slovenije na podnebne spremembe, vpliv podnebnih sprememb na življenje v Sloveniji, delovanje Slovenije v smeri trajnostnega razvoja v globalnem okolju ter na nacionalni strateški ravni. V empiričnem delu opisujem postopek vzpostavitve delovanja Arctic Angels Slovenija, ki temelji na kreativnih rešitvah in specifičnem pristopu k implementaciji projekta, podkrepljen pa je s kvantitativno raziskavo.

Diplomska naloga je implementacijski načrt ali strategija delovanja projekta Arctic Angels v slovenskem prostoru, s poudarkom na komunikacijski strategiji. Predstavljene so že izvedene akcije v obdobju med marcem in julijem 2021, ki so potekale v Sloveniji in na Islandiji, kjer sem kot predstavnica Arctic Angels sodelovala pri programu HI (Hosteling International) ECO Promoters, kot prostovoljka European Solidarity Corps (Evropske solidarnostne enote) ter na področju povezovanja z drugimi članicami projekta Arctic Angels.

S pozitivno motivacijo posameznika in organizirano kampanjo želim v slovenski prostor vpeljati nov, sodoben pristop, ki na trajnostno življenje gleda tako, da je človek del narave in obratno – gre za soodvisnost, sobivanje, ki je definirano že v 3. členu Zakona o varstvu okolja z besedami »Človek je sestavni del narave« (Zakon o varstvu okolja, 2004). Torej skrb za naravo ne pomeni skrbi za nekaj, kar človek ni, na čemer danes, po moji oceni, temelji večina kampanj. Menim, da so temelj skrbi za družbo vpogled v človekovo notranjost, tesnejša povezanost človeka z naravo, vpogled v njegovo bit in bit vseh živih bitij z zavestjo, da karkoli počnemo naravnemu okolju, (dobro ali slabo) vpliva na celotno ekosfero ter povezava s sodobnimi znanstvenimi dognanji, ki slednje potrjujejo.

1.1 OPREDELITEV PROBLEMA

Obravnavana vprašanja diplomske naloge se nanašajo na poznavanje globalnega projekta Arctic Angels v slovenskem prostoru in pomen obravnave podnebnih sprememb, na poznavanje in integracijo koncepta trajnostnega razvoja kot sistemske rešitve za posledice podnebnih sprememb. V diplomski nalogi omenjam tudi pomembnost vloge žensk na globalnem področju varovanja okolja ter kako projekt Arctic Angels podpira individualnost žensk pri opolnomočenju in pri prevzemu vloge voditeljic in zagovornic globalnega skupnega dobrega.

1.2 CILJI IN NAMEN DELA

V okviru diplomske naloge želim odgovoriti na vprašanje, koliko Slovenija prispeva k podnebnim spremembam ter posledično vpliva na Arktiko in Antarktiko glede območij skupnega dobrega, na katera se nanaša delovanje mreže Arctic Angels. Ustvariti pa želim tudi komunikacijski načrt implementacije projekta in vzpostaviti delovno ekipo, ki bo načrt uresničila.

V empiričnem delu diplomske naloge nameravam predstaviti zasnovo implementacijske komunikacijske strategije globalnega projekta Arctic Angels, organizacije Global Choices, na podlagi rezultatov kvantitativne raziskave. V času priprave implementacijskega načrta je naš namen že začeti izvedbene akcije, ki bodo prav tako opisane v osrednjem delu diplomske

naloge, in oblikovati komunikacijski načrt v nacionalnem prostoru za obdobje do septembra 2022.

Diplomska naloga v empiričnem delu povezuje obravnavana znanstvena dognanja z aktivno družbeno participacijo, ki je ključna, da dosežemo dejansko trajnostno delovanje in preprečimo poslabšanje stanja naravnega okolja. Poleg družbene participacije pa predstavlja še pomembnost političnih strategij Slovenije, ki nakazujejo k preusmeritvi k trajnostni aktivaciji. S slednjim je predstavljena pomembnost interdisciplinarnega in sistemskega reševanja obravnavanega problema.

1.2.1 SPLOŠNI CILJI

Glavne teme diplomske naloge so podnebne spremembe, globalno skupno dobro in trajnostni razvoj. To so teme, na podlagi katerih se diplomska naloga povezuje s splošnimi cilji agende Združenih narodov, ki je univerzalen dokument in zavezuje vse države sveta k odgovornemu globalnemu delovanju (Transforming our ... 2021).

Slovenija je kot članica EU zavezana k doseganju ciljev Evropskega zelenega dogovora, dogovora EU za podnebno nevtralnost do leta 2050 (Evropski zeleni dogovor, 2021). V postopku sprejetja je Evropski podnebni zakon za podnebno nevtralnost EU do 2050, s katerim bo podnebna nevtralnost postala pravno zavezujoč cilj (European Climate ... 2021), hkrati pa je določen tudi skupni cilj, da se mora do leta 2030 doseči vsaj 55-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v primerjavi z letom 1990 (Evropska podnebna ... 2021). V postopku priprave in sprejema sta Zakon o podnebnih spremembah s podzakonskim aktom in Državna podnebna strategija (Zakon o podnebnih spremembah, 2017).

Slovenija je v okviru Agende 2030 v celoti zavezana k sledenju 17 ciljem trajnostnega razvoja (Uresničevanje agende ... 2020). Svojo krovno strategijo razvoja je oblikovala na podlagi Agende 2030 in njenih ciljev skupaj z integracijo vrednot Slovenije ter poudarkom na globalnem sodelovanju (Strategija razvoja ... 2021.). V okviru tega ima implementacija projekta Arctic Angels potencial, da postane eno izmed orodij za doseganje strategije Slovenije do leta 2030. Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 so septembra 2015 soglasno sprejele države članice Organizacije združenih narodov (Sustainable development goals, 2021).

Diplomska naloga se nanaša na 15 od 17 ciljev omenjenega dogovora. Splošni cilji torej sovpadajo z interesi Slovenije in tudi z globalnimi interesi OZN (Organizacije združenih narodov). Najbolj posredno govori o 13. cilju, ki se nanaša na ukrepe za boj proti podnebnim spremembami in njihovimi posledicami, ter o 5. cilju, ki se nanaša na enakost spolov, prav tako pa tudi na trajnostne skupnosti (11.), pravičnost in močne institucije (16.) ter globalna partnerstva za doseganje ciljev (17.) (Sustainable development goals, 2021).

Ta vidik povezovanja s cilji Agende 2030 poudarja povezanost sistema in pomembnost razumevanja, da sta planetarni ekosistem in s tem kakršnokoli delovanje človeka nekako medsebojno soodvisna oziroma sovpilna.

1.2.2 SPECIFIČNI CILJI

Specifični cilji diplomskega dela so:

1. ugotavljanje stanja poznavanja projekta Arctic Angels v Sloveniji, Agende 2030, termina trajnostni razvoj z uporabo kvantitativne raziskave ter njene analize;
2. načrt vizije in komunikacije začetka predstavitve projekta Arctic Angels v slovenski prostor prek izbranih družbenih omrežij (Priprava in načrtovanje projektnih aktivnosti vezanih na Cilj 1);
3. SWOT-analiza pristopa predstavitve projekta v slovenski prostor/družbo;
4. ustvariti delovno skupino za projekt Arctic Angels v Sloveniji.

1.3 HIPOTEZE

Zastavili smo naslednje hipoteze:

1. Globalni projekt Arctic Angels je v slovenskem prostoru še neznan.
2. Natančno izdelan komunikacijski načrt bo omogočil boljšo izpeljavo projekta in njegovo prepoznavnost.
3. Izvedena anketa nam bo omogočila ugotoviti stopnjo opolnomočenja anketiranih o obravnavani tematiki, ki ji bo sledila prilagoditev projektnih aktivnosti.

2 ORGANIZACIJA GLOBAL CHOICES IN PROJEKT ARCTIC ANGELS

Vizija organizacije Global Choices, v okviru katere je bil vzpostavljen projekt Arctic Angels, je doseči zavestno akcijsko ravnanje prebivalcev planeta. Citirano: »*Our vision is to achieve a consciousness in action that we are one humanity, dependent on the Global Commons, the interdependent natural systems crucial to all life.*« (Global Choices 2021). Ljudi želijo opomniti, da smo vsi prebivalci planeta Zemlja, eno človeštvo, planetarna skupnost, odvisni od skupnega dobrega. t. i. global commons. Akcije in projekti organizacije temeljijo na vrednotah medgeneracijskega sodelovanja, poguma, celovitosti, dobrote in sodelovanja – vključujejo pa tudi poslanstvo, da pospešujejo akcijsko delovanje ob krizi izginjanja ledu predvsem na Arktiki in Antarktiki (Global Choices, 2021).

Ustanoviteljici organizacije sta Sally Ranney ter Inge Relph, ženski, ki aktivno delujeta na področju okoljevarstva in trajnostnega razvoja ter imata v svojem poklicnem in zasebnem življenju desetletja izkušenj v lokalnem ter mednarodnem prostoru (Global Choices 2021).

Sally Ranney je predsednica in soustanoviteljica Ameriškega inštituta za obnovljive vire energij (American Renewable Energy Institute (AREI)), predsednica in soustanoviteljica organizacije Global Choices ter deluje v petih upravnih odborih organizacij (npr. The Climate Accountability Institute in National Wildlife Federation). V preteklosti je sodelovala s tremi predsedniki ZDA, v času Reaganovega predsedovanja pa je bila imenovana za članico predsedniške komisije za ameriške zunanje zadeve. Tri leta je sodelovala z IUCN (International Union of the Conservation of Nature – Svetovna zveza za varovanje narave), v okviru katere je delovala v mreži globalnih vodij kot strateška svetovalka generalnega direktorja IUCN (Sally Ranney 2021).

Inge Relph je soustanoviteljica organizacije Global Choices, odločevalka za trajnostne in strateške odnose ERA Foundation (Fundacije ERA) ter vodja trajnostnega sektorja švicarskega podjetja Lykke Corp, Fintech company (Swiss Fintech Lykke Corp). Imenovana je bila za višjo strateško svetovalko v prelomnih pogajanjih za vzpostavitev trajnostnih ciljev Agende 2030 (SDG = sustainable development goals, cilji trajnostnega razvoja Agende 2030) in aktivacijo COP21 (The 21st Conference of the Parties – Paris Agreement, podnebna konferenca v Parizu).

Podporniki in svetovalci projekta so svetovno znani vodje na področju politike, strateškega načrtovanja, podnebnih sprememb in inovacij, trajnostnih financ, evropskih arktičnih strategij in zakonov, morskih znanosti, pripovedništva in filmografije (dr. Sylvia Earle, oceanografinja, Ted Turner – ustanovitelj CNN) (Global Choices 2021).

Kaj je torej paradigma »global commons«, skupno dobro, s katero se organizacija ukvarja?

»Global commons« ali skupno dobro so tisti deli planeta, ki niso obravnavani znotraj sodne oblasti ter do katerih imajo dostop vsi narodi sveta, upravljani so po načelu skupne dediščine človeštva.« (Global governance ... 2013, str. 5). Mednarodna zakonodaja kot skupno dobro identificira štiri območja: odprto morje, ozračje, Antarktiko in vesolje – zunajzemeljski prostor (prav tam, 2013).

Zgodovinsko gledano so bili viri znotraj skupnega dobrega zavarovani, saj človeštvo do njih ni imelo dostopa. Z naprednejšo znanostjo in tehnologijo ter potrebo po virih pa so ta okolja čedalje bolj ogrožena zaradi invazivnega poseganja v okolje. Podnebne spremembe, segrevanje ozračja in okoljska problematika brez fizičnega poseganja degradirajo območje Antarktike. Če se bo z dodatnim posrednim poseganjem poslabšalo stanje skupnega dobrega, se bo zmogljivost ekosistemskih storitev, ki jih ta območja zagotavljajo, pokazala v obliki zmanjšanja dobrobiti in blaginje človeštva (prav tam, 2013).

Arctic Angels je medgeneracijski globalni projekt organizacije Global Choices, ki ga vodijo mladi in deluje s sloganom »Od Arktike do Antarktike, Arktični angeli smo predani varovanju

skupnega dobrega«. Glavna usmeritev delovanja organizacije je varovanje skupnega dobrega, s poudarkom na globalnem ozaveščanju in opolnomočenju ljudi (Global Choices, 2021).

Mreža je bila vzpostavljena leta 2019, poleg primarnega namena pa se osredotoča tudi na opolnomočenje mladih žensk, predstavnic Arctic Angels po svetu, in njihovih karier, izmenjavo dobrih praks, znanj znotraj skupnosti ter podporo pri aktivizmu (Global Choices, 2021).

Organizacija podpira prostovoljke v akcijah, pri osebnem in profesionalnem razvoju ter ponuja izobraževanja, priložnosti zagovorništva ter mesečna srečanja s svetovno znanimi znanstveniki in strokovnjaki na področju varovanja okolja in podnebnih sprememb, trajnostnega razvoja, podnebnih inovacij in komunikacijskih znanj. Akcijsko skupino sestavlja 30 mladih žensk iz različnih koncev sveta (21 držav), ki delujejo na različne načine in z različnimi strategijami na področju ozaveščanja širšega občinstva v posamezni državi ter s skupnimi akcijami prek spleta. Prostovoljke tako prek različnih orodij ozaveščajo o podnebnih in okoljskih problematikah posamezne države, o pomembnosti skupnega dobrega s poudarkom na Arktiki in Antarktiki, hkrati pa delujejo kot predstavnice Arctic Angels (Global Choices, 2021).

Korelacija med podnebnimi spremembami in enakostjo spolov nastaja (tudi) prek doseganja SDG. Phumzile Mlambo-Ngcuka, izvršna direktorica UN Woman, navaja, da sta »*podnebne spremembe in neenakost spolov dva, domnevno, največja izziva doseganja trajnostnega razvoja*« (Mlambo-Ngcuka P. 2020, str. 17). 51 odstotkov svetovne populacije predstavljamo ženske in dekleta. Da globalno dosežemo cilj Pariškega sporazuma, mora biti v delovanje vključena celotna populacija, torej 100 odstotkov človeštva, kar pomeni enakopravno vključenost žensk, če želimo cilj doseči. Opolnomočenje žensk vodi k povečanju odpornosti človeštva proti podnebnim spremembam, saj so ženske bolj naravnane k prilagajanju na okoljske spremembe, skupnosti so odpornejše, če so v strateško načrtovanje vključene ženske (Mlambo-Ngcuka P. 2020).

Nenakost spolov v razvijajočih se državah problematiko vpliva podnebnih sprememb na življenje žensk še stopnjuje, saj so te zaradi zapostavljenosti in revščine izpostavljene slabšemu življenjskemu standardu, onemogočeno jim je izobraževanje, posledično ostajajo tudi brez možnosti pravne in socialne zaščite. Hkrati so ženske tiste, ki skrbijo za preskrbo družine, a so se zaradi povečanja sušnih obdobj in višanja morske gladine nezmožne preskrbeti same, nimajo pravice do lastnine, službe ali izobrazbe. Tako so potisnjene na rob preživetja, so brez možnosti, da bi se zagovarjale in bile slišane. Vsako leto je 21,5 milijona ljudi prisiljenih k selitvi zaradi posledic podnebnih sprememb, od tega so otroci in ženske 14-krat bolj izpostavljeni smrti, poškodbam in naravnim nesrečam (Wedeman N., Petrunney T. 2019).

Projekt Arctic Angels obravnava in povezuje problematiko podnebnih sprememb in neenakosti spolov z vzpostavljeno mrežo, ki si prizadeva opolnomočiti ženske iz vsega sveta. Skupaj se borimo za skupno dobro in ozaveščamo o pomembnosti ohranjanja ledu Arktike in Antarktike. Projekt ustvarja priložnosti za zagovorništvo, medgeneracijsko izmenjavo znanj, omogoča izobraževanje, gradi mostove do sodelovanja s strateškimi in političnimi oblikovalci in podpira mlade ženske na poti do vodilnih vlog (Global Choices, 2021).

2.1 PODNEBNE SPREMEMBE IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

2.1.1 Kriosfera in podnebne spremembe v letih 2020 in 2021

Kriosfera je sfera planeta Zemlja med atmosfero, hidrosfero in litosfero, kjer prevladujejo temperature pod lediščem in kjer je voda prisotna v trdem agregatnem stanju (Khromova T. E. 2010, str. 1), je strokovni izraz za zamrznjene vode v obliki ledu, zamrznjene dele planeta Zemlje (State of the Global ... 2021, str. 15). Sestavljajo jo snežni pokrov, kopenski (ledene plošče in ledeniki), morski, rečni in jezerski led, ledene gore ter permafrost (Parkinson C. L. 2006).

Ledeni pokrov Grenlandije (Arktika) je drugi največji ledeni pokrov na Zemlji. Če bi led tam popolnoma izginil, bi se, po znanstvenih predvidevanjih, globalna gladina morja dvignila za 7,2 m. Glede na raziskave je trenutna stopnja taljenja ledu približno 0,7 mm vsako leto. Površinsko taljenje ledu povzroča različne povratne zanke, najpogosteje pozitivne, ki to še pospešujejo. Pattyn in sodelavci so v raziskavi leta 2018 potrdili, da bi bil dvig temperature ozračja za 1,8 °C glede na predindustrijsko dobo dovolj, da bi se sprožile pozitivne povratne zanke, ki bi drastično pospešile taljenje ledu v poletnem času (Pattyn F., Ritz C., s sod. 2018). Poročilo IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) že ob dejstvu, da se globalna temperatura obdrži pod 2 °C, navaja možnost sprožitve ireverzibilne (nepovratne) izgube ledu na Grenlandiji. Če se zgodi destabilizacija ledenega pokrova, to sodeč po dosedanjih raziskavah pomeni, da se ta ne bo obnovila do naslednje ledene dobe (Mcsweeney R. 2020).

Svetovna meteorološka organizacija – WMO (World Meteorological Organization) – je v začetku leta 2021 izdala poročilo o stanju podnebja 2020, ki opisuje indikatorje podnebja, dogodke v preteklem letu, ki so posledica podnebnih sprememb.

Leta 1993 je WMO predstavila prvo poročilo o spremembah globalnega podnebja. Podatki za leto 2020 so torej zbrani na podlagi 28-letnih meritev globalne temperature. Po meritvah WMO je v letu 2020 povprečna globalna temperatura znašala 1,2 °C nad povprečno globalno temperaturo predindustrijske dobe, kljub temu da je pandemija Covid-19 ustavila nekatere akterje podnebnih sprememb in posledično človeški vpliv na podnebje (State of the Global ... 2021).

Eden izmed ključnih indikatorjev podnebnih sprememb, ki so podlaga za meritve na katerih je oblikovano poročilo, je kriosfera, masovna bilanca ledenega pokrova na Arktiki in Antarktiki (prav tam, str. 15).

Ugotovljene meritve v letu 2020:

- Med aprilom 2002 in avgustom 2019 smo izgubili 4200 Gt ledu na Grenlandiji, kar je pripomoglo k dvigu morske gladine za več kot 1 cm (prav tam, str. 17).
- Izguba ledu na Antarktiki se od leta 2005 povečuje, številke se gibljejo med 127 do 225 Gt ledu na leto, kar se kaže na dvigu morske gladine (prav tam, str. 4).
- 20. junija 2020 so bile izmerjene najvišje temperature severno od Arktičnega kroga, in sicer 38,0 °C (Verhojansk, Rusija), izginjanje arktičnega morskega ledu v Laptevskem morju je bil opažen kot najhitrejši v zgodovini satelitskih meritev.
- Celotno območje Arktike je v letu 2020 izstopalo kot regija z največjim temperaturnim odstopanjem od dolgoročnega povprečja (prav tam, str. 19).

Glavne posledice taljenja morskega ledu na Arktiki se izražajo na globalni ravni kot destabilizacija globalnih temperatur, dvig morske gladine, ki povzroča poplave in neurja, naravne nesreče na obalnih območjih sveta, permanentno poplavljanje obalnih območij in s tem potrebo po migraciji prebivalcev. Polarni vrtinci povzročajo povečanje nepredvidljivih vremenskih razmer in vročinskih valov, kar se kaže na poškodbi pridelkov in nato na zmanjševanju dostopa do hrane. Arktična amplifikacija je pojav, ko se arktično območje segreva hitreje kot druga zemljepisna območja, dogaja se kot posledica nezmožnosti letnega obnavljanja ledu. Pojav povzroča erozijo obvodnih območij, ki sta jih predhodno pred morskimi valovi ščitila led in permafrost. Vsa infrastruktura, zgrajena na teh območjih, tako propada. Morski led sicer ne povzroča dviga morske gladine, ker voda nadomešča volumen, vendar zaradi taljenja morskega ledu in posledično erozije obmorskih območij prihaja do stika kopenskega ledu z morskimi valovi, ki povzročajo, da ledene strukture, ki so bile prej na

kopnem, končajo v vodi. Te povzročajo dvig morske gladine (Moon T. s sod. 2019). Zaradi taljenja ledu se odpirajo nove poti za pomorski promet na težko dostopnih območjih, kjer v primeru razlitja nafte posledic ne bi mogli sanirati. Zmanjšanje biodiverzitete na polarnih območjih je prav tako posledica izgube ledu, ker pa ta vpliva na globalno temperaturo, se to kaže tudi na migracijskih poteh kopenskih in morskih živali (Moon T., s sod. 2019). Taljenje permafrosta, ki akumulira velike količine metana, še povečuje podnebne spremembe in kot povratna zanka deluje na taljenje ledu (State of the Global ... 2021).

2.1.2 Podnebne spremembe v Sloveniji

V obdobju med letoma 1961 in 2011 se posledice podnebnih sprememb v Sloveniji izražajo v dvigu temperature zraka za povprečno 1,7 °C, ta se razlikuje glede na geografske dele Slovenije. Višina padavin se je v zahodni polovici države zmanjšala za 15 %, v vzhodni pa za 10 %. Višina snežne odeje v celotni Sloveniji se je zmanjšala za 55 %, višina novozapadlega snega pa za 40 %. Ugotovljene posledice so tudi povečanje izhlapevanja, povišanje zračnega tlaka, zvišanje temperature podzemnih in površinskih voda (Podnebna spremenljivost ... 2018).

Ocena Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO) napoveduje, kakšne bodo podnebne spremembe do konca 21. stoletja, prikazuje simulacijo sprememb temperature, padavin, rastnih razmer, podzemnih in površinskih voda glede na različne scenarije podnebnih sprememb. Predvidene so glede na tri različne scenarije po metodi IPCC. Scenariji različnih izpustov so odvisni od svetovnih družbenogospodarskih dejavnikov, upoštevajo pa tudi vpliv različnih politik na potek sprememb v 21. stoletju. Scenarij RCP (Representative Concentration Pathway) 2.6 je tako imenovan optimistični scenarij, RCP 4.5 zmerno optimistični scenarij, RCP 8.5 pa pesimistični scenarij glede na izpuste toplogrednih plinov (Ocena podnebnih ... 2019a).

Podatki, pridobljeni po metodologiji IPCC za Slovenijo, za vse scenarije napovedujejo povečanje temperature zraka pri tleh. Povzetek ocene podnebnih sprememb napoveduje zmerno optimistični scenarij, ki je tudi najrealnejši glede na prilagajanje in izvedbo ukrepov zmanjšanja vplivov na podnebje ter integracijo ciljev SDG do sedaj. Vsi podatki so predstavljeni glede na primerjalno obdobje med letoma 1981 in 2010 (Ocena podnebnih ... 2019b).

Rezultati ocene poudarjajo naslednja dognanja za posamezne kazalnike:

- Spremembe temperature

Toplotna obremenitev se bo povečala poleti, povprečna temperatura zraka se bo dvignila v primeru RCP 4.5 (zmerno optimističen scenarij) za približno 2 °C. Posledica dviga bo povečanje toplotne obremenitve, v primeru RCP 4.5 za 11 dni, ter povečanje vročinskih valov in ogrevanje površinskega sloja tal, kar vpliva na fenološki razvoj rastlin in podaljšanje rastne dobe. Spomladanski razvoj rastlin bo zgodnejši; na primeru gozdnega drevja pomeni olistanje dva tedna prej (Ocena podnebnih ... 2019a). Spremenjeni fenološki razvoj rastlin povzroča posledice, ki so vidne kot spomladanske pozebe, moteno konkurenčno ravnovesje med drevesnimi vrstami. Posledično je ogrožena biodiverzitetna sezonskih habitatov, spremenjen je čas gnezdenja, ogrožena je prehranjevalna veriga opraševalcev, obremenjenost zraka s prahom je dolgotrajnejša, kar vse vpliva na zdravje prebivalstva (Ocena podnebnih ... 2019b).

- Spremembe padavin

Višina padavin, po RCP 4.5, se bo sredi ali konec 21. stoletja znatno povečala. Povprečno povečanje do konca stoletja bo 20 %, zimske padavine pa se bodo povečale do 40 % do sredine stoletja (v vzhodni Sloveniji). Jakost in pogostost izjemnih padavin se bosta prav tako povečali (Ocena podnebnih ... 2019a).

- Spremembe vodne bilance

Napajanje podzemne vode se bo povečalo v povprečju do 20 % (v severovzhodni Sloveniji lahko preseže 30 %). Evapotranspiracija (prehajanje vode v obliki vodne pare z vodne površine ali zemeljskega površja in skozi listne reže v ozračje (Bar. M. in sod., str. 19)) bo zrasla za 8 % (Ocena podnebnih ... 2019a).

- Spremembe pretokov rek

Večje spremembe na celotnem območju Slovenije niso pričakovane, prihaja pa do odstopanj na severovzhodu Slovenije, kjer je predvideno povečanje (RCP 4.5) do 30 %. Srednje letne konice pretoka rek se bodo povečale za 20–30 %, v prihodnosti se bo to stopnjevalo. Količina povečanja se razlikuje glede na različna območja Slovenije. Spremembe srednje malih pretokov rek so prav tako prostorsko neenotne (Ocena podnebnih ... 2019a).

2.1.3 Agenda 2030

Agenda 2030 (Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030) je bila soglasno sprejeta na vrhu OZN (Organizacija združenih narodov) leta 2015, veljati je začela januarja 2016. Agenda je univerzalen dokument, ki zavezuje vse države sveta k odgovornemu globalnemu delovanju. Uravnoteženo združuje tri področja trajnostnega razvoja: ekonomsko, socialno in okoljsko, ter jih prepleta v 17 posameznih trajnostnih ciljih (SDG) (Transforming our ... 2015). Agenda pomeni sistemsko rešitev problematike, ki jo obravnava Pariški sporazum, ta je začel veljati prav tako v letu 2016 in ga je sprejelo 196 držav sveta, njegova cilja pa sta omejiti globalno segrevanje pod 2°C glede na predindustrijsko dobo (Pariški sporazum, UL. L. 282) in prizadevati si k omejitvi dviga nad 1,5 °C (The Paris ... 2021).

Letos, od 31. oktobra do 12. novembra 2021, bo v Glasgowu (Združenem kraljestvu) potekala konferenca COP26 (United Nations Climate Change Conference 2021), konferenca OZN o podnebnih spremembah, kjer bodo države razpravljale o izzivih in prednostnih nalogah pri implementaciji Pariškega sporazuma ter Agende 2030 (COP 26, 2021). Po besedah glavnega sekretarja OZN bodo države morale doseči podnebno nevtralnost oziroma neto ničelne emisije do 2050, če bodo hotele zaščititi ljudi ter preprečiti drastične posledice podnebnih sprememb (State of the Global ... 2021, str. 4).

Organizacija Global Choices in njen projekt se v okviru trajnostnega delovanja zavezuje k devetim ciljem Agende 2030:

- 1. cilj – odprava revščine,
- 5. cilj – enakost spolov,
- 10. cilj – zmanjšanje neenakosti,
- 12. cilj – odgovorna poraba in proizvodnja,
- 13. cilj – podnebni ukrepi,
- 14. cilj – življenje v vodi,
- 15. cilj – življenje na kopnem,
- 16. cilj – mir, pravičnost in močne institucije ter
- 17. cilj – partnerstvo za doseganje ciljev (Global Choices, 2021).

Poročilo WMO, omenjeno v poglavju 2.1.2, poudarja tveganje, do katerega prek indikatorjev vodi poročilo za neuspešnost pri doseganju ciljev SDG, saj je njihovo doseganje onemogočeno, če ne bomo zmogli zmanjšati vpliva na spremembo podnebja. Poročilo določa glavna tveganja glede na 10 ciljev SDG, to so: povečanje revščine (vpliv na cilj 1), negotova oskrba s hrano (2), zdravstvene težave (3), pomanjkanje pitne vode (6), poškodovana infrastruktura (9), povečanje neenakosti (10), nevzdržljiva mesta (11), zrušenje morskega ekosistema in izguba biodiverzitete (14, 15) (State of the Global ... 2021, str. 31).

2.1.4 Agenda 2030 in Slovenija

Najpomembnejši ustavni člen Republike Slovenije z vidika podnebnih sprememb je 72. člen, ki daje pravico do zdravega življenjskega okolja (Aubreht, J., Bastl, V., s sod. 2018). 72. člen Ustave RS poleg pravice poudarja tudi dolžnost države, da zagotavlja zdravo življenjsko okolje. 73. člen se nanaša na varovanje naravne in kulturne dediščine in nalaga vsakemu, da je dolžan v skladu z zakonom varovati naravne znamenitosti, poleg tega pa za nadzorni organ, ki skrbi za ohranjanje naravne dediščine, razglašča državo in lokalne skupnosti (URS-1, 2021). Temeljni zakonodajni akt na področju varovanja okolja v Sloveniji je Zakon o varstvu okolja (URS-1, 2021). Zakon ima 13 načel, ki se navezujejo na področja Agende 2030. Prvo načelo, načelo trajnostnega razvoja, navaja, da mora država pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih aktov spodbujati »takšen gospodarski in socialni razvoj družbe, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja«. (ZVO-1, 2020). V Resoluciji o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 je zapisano: »Ohranjena narava in kakovostno okolje sta vrednoti slovenske družbe.« (ReNPVO20-30, 2020).

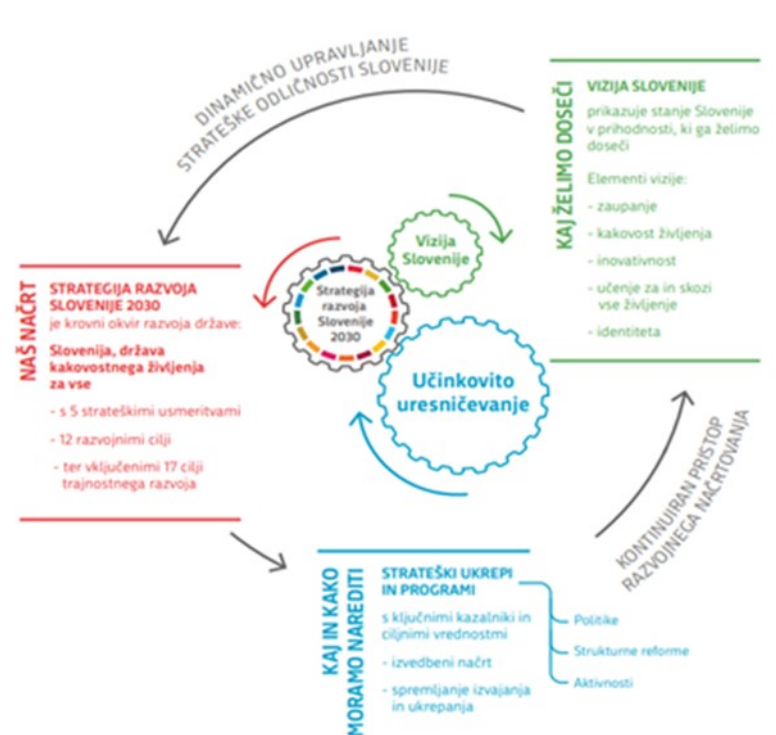
Slovenija se je OZN pridružila 22. maja 1992, v okviru članstva si prizadeva za globalni multilateralizem, torej sodelovanje pri odločanju in reševanju skupnih vprašanj. Skupaj z ostalimi članicami je sprejela in se zavezala k uresničevanju 17 splošnih ciljev Agende 2030 ter zavez iz Pariškega sporazuma – COP21 (ali Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja), ki je legalno obvezujoč dokument, ratificiran z Zakonom o ratifikaciji Pariškega sporazuma 2016. Omenjeni sporazum je cilj UNFCCC (United Nations Climate Change) in pravno obvezujoč dokument, ki povezuje države v razvoju in tudi razvite države v boju proti podnebni krizi (Aubreht, J., Bastl, V., s sod. 2018). Implementacijo sporazuma Slovenija spremlja z naborom kazalnikov, ki jih je pripravil Eurostat (Kazalniki SDG, 2021).

Leta 2017 je Slovenija izvedla prvi samostojni pregled oziroma oceno nacionalnega uresničevanja Agende 2030 in na podlagi tega sprejela strateški okvir za prilagajanje na podnebne spremembe z okvirnimi smernicami. Končne ugotovitve prvega samostojnega pregleda so pokazale izrazito uspešnost Slovenije pri uresničevanju petih ciljev (Aubreht, J., Bastl, V., s sod. 2018). Predstavila pa je tudi Strategijo razvoja Slovenije do leta 2030 (Strategija razvoja Slovenije 2030, 2021.).

Leta 2020 (10. julija) je Slovenija predstavila drugi prostovoljni nacionalni pregled implementacije ciljev trajnostnega razvoja. V poročilu je omenjeno, da se Slovenija po indeksu SDG uvršča med najboljše države sveta, je na 12. mestu v letu 2020. Poročilo predstavlja statistične podatke za posamezen cilj ter jih primerja s predhodnimi leti, navaja pa tudi dobre primere trajnostnih praks v Sloveniji. V okviru poročila upošteva posledice pandemije Covid-19 na zaviranje oziroma priložnosti za izpolnjevanje Agende 2030. Kot zaviranje izpolnjevanja ciljev navaja prekinitev ugodnega gibanja brezposelnosti (cilj 8 – dostojno delo in gospodarska rast), kot priložnost pa povečanje obsega javnih naročil pri lokalnih ponudnikih s strani javnih institucij (cilj 2 – odprava lakote) (Implementacija ciljev trajnostnega razvoja, 2020).

Omenjena strategija razvoja je krovni razvojni okvir, določa ga vizija Slovenije na podlagi zavedanja soodgovornosti v globalnem okolju, zaradi katerega je v krovni dokument vključeno uresničevanje globalnega razvojnega načrta Agende 2030. Dokument poudarja vlogo Slovenije v globalnem multilateralizmu, globalnem kontekstu in opisuje grožnjo strukturnega upočasnjevanja svetovne gospodarske rasti. Kot odgovor na to navaja nujnost pospešene rasti produktivnosti, ki mora biti dosežena trajnostno, prav tako pa motivacijo k zagovarjanju prihodnosti EU, za uresničitev zastavljenih (trajnostnih) razvojnih ciljev (Strategija razvoja Slovenije 2030, 2021.).

Slovenija se v okviru strategije razvoja zaveda pomena trajnostnega razvoja, sodelovanja in povezovanja na EU-ter globalni ravni, prav tako pa poudarja pomembnost vključevanja v globalne projekte in globalne razvojne cilje (prav tam, 2021.).

Slika 1: Model razvojnega načrtovanja Slovenije

Vir: Strategija razvoja Slovenije 2030. [online]. https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf (13. 5. 2021)

2.1.5 Primeri vidnih rezultatov Slovenije na področju trajnostnih sprememb in preprečevanja podnebne krize

Izvedba celovitega strateškega projekta razogličanja Slovenije s preходом na krožno gospodarstvo se pripravlja v sodelovanju z Evropskim inštitutom za inovacije in tehnologijo (EIT Climate KIC, EIT Raw Materials). Ta raziskovalni center, generalni direktorat Evropske komisije, sestavljen iz sedmih inštitutov v petih državah članicah, razvija metode, orodja, standarde za zagotavljanje podpore službam komisije (EU science ... 2021). V okviru omenjenega projekta je načrtovano povezovanje vseh deležnikov, različnih resorjev na področju krožnega gospodarstva ter s tem konkretno izvajanje akcij, ki obravnavajo izziv podnebnih sprememb z restrukturiranjem gospodarstva oziroma načrtovanjem trajnostnega razvoja (MOP, 2020).

V okviru celovitega strateškega projekta razogličanja Slovenije je v slovenskem prostoru predstavljen projekt Life IP Care 4 Climate, celotni integralni projekt (LIFE17 IPC/SI/000007). EU-program Life IP je finančni instrument Evropske komisije, ustanovljen leta 1992 (Life programme ... 2021). »LIFE program« nalaga EU skrb za jasno delovanje na področju ciljev trajnostnega razvoja Agende 2030 (Uredba LIFE, 2021) ter drugih mednarodnopravno zavezujočih dokumentov (Pariški sporazum, Arhuške konvencije).

Osemletni projekt Care 4 Climate je primer nacionalnega ozaveščanja in integriranega delovanja na področju implementacije ter iskanja celotne rešitve. V njem sodelujejo posamezni sektorji in s celostnim pristopom dosegajo zmanjšanje emisij TGP (toplogredni plini), kar pomeni hitrejši prehod v nizkoogljično družbo. V projektu, z različnimi aktivnostmi, pri učinkovitem izvajanju ukrepov za zmanjšanje emisij TGP sodeluje 15 partnerjev iz javnega, nevladnega in zasebnega sektorja pod vodstvom Ministrstva za okolje in prostor. Projekt zajema področja: ozaveščanje in krepitev zmogljivosti za prehod v nizkoogljično družbo, trajnostna mobilnost, trajnostna gradnja in učinkovita raba energije v stavbah in podjetjih, zeleno javno naročanje, odpadna hrana, raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo. Primer aktivnega delovanja v okviru projekta je vzpostavitev družbenih omrežij, na katerih potekajo dogovori o ciljih in izvedenih akcijah (Care 4 Climate, 2021).

Drugi projekt je LIFE Podnebna pot 2050, ki je namenjen spremljanju napredka in načrtovanju podnebnih ukrepov v Sloveniji, v okviru tega pa so bile pripravljene analize in projekcije zmanjšanja emisij TGP, ki so bile strokovna podlaga za Dolgoročno strategijo energetske prenovе stavb do leta 2050 (LCP 2050, 2021) in Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (vlada ga je sprejela 28. februarja 2020) (Celoviti nacionalni ... 2021).

3 METODE DELA

V diplomskem delu sem uporabila različne metode dela: opisno, analizno, eksperimentalno (kvantitativno) in primerjalno.

Z opisno metodo sem s pomočjo izbrane literature kategorizirala, analizirala in primerjala podatke, ki ustrezajo raziskovalnim merilom, ki sem jih potrebovala za preučevanje problema ter praktični del naloge. Z analiziranjem pridobljenih podatkov sem oblikovala spoznanja raziskovalnega procesa, torej ugotovitve povezala s hipotezami, jih ovrgla ali potrdila. Eksperimentalno metodo sem uporabila pri kvantitativni analizi, anketnem vprašalniku (Priloga). S statistično metodo sem analizirala spremenljivke, ki v anketnem vprašalniku predstavljajo posamezna vprašanja, in jih tudi opisno obrazložila. Z analizno metodo sem oblikovali končna spoznanja.

Rezultate sem skupaj z diskusijo vsebinsko razdelila v tri sklope:

1. Strategija implementacije projekta
2. Kako globalni projekt Arctic Angels uspešno implementirati v slovenski prostor? Analiza in razprava anketnega vprašalnika
3. Komunikacijski načrt implementacije projekta

Anketni vprašalnik je bil izdelan s spletnim orodjem 1KA (<https://www.1ka.si/>). Prvi sklop vprašanj (I. tematski sklop) se nanaša na splošna vprašanja o trajnosti, podnebnih spremembah, Agendi 2030 ter na stališča anketirancev do trajnostnega razvoja ter podnebnih sprememb in njihovih posledicah v Sloveniji. Vprašanj je 14. Drugi sklop vprašanj (II. tematski sklop) se nanaša na vključevanje Slovenije v globalne projekte ter na implementacijo dotičnega projekta v slovenski prostor. Tretji sklop (III. tematski sklop) se nanaša na sociodemografska vprašanja. Celoten vprašalnik je v prilogi diplomske naloge.

Osnovni podatki o anketnem vprašalniku:

- Ime ankete: Trajnostni razvoj in poznavanje globalnega projekta Arctic Angels
- 28 vprašanj, dve razlagi predhodnih odgovorov, končni in začetni nagovor, trije vmesni nagovori ob prehodu tematskega sklopa, 77 spremenljivk (vse spremenljivke so nominalne), 16 strani
- Tip ankete: spletna anketa, 28 vprašanj zaprtega tipa in eno vprašanje kombiniranega tipa (zaprto z možnostjo odgovora »drugo«) s predterminiranimi odgovori
- Jezik: slovenščina
- Aktivnost: 22. 6. 2021–22. 7. 2021: 30 dni

Končni status anketnega vprašalnika:

- Skupaj enot v bazi: 1221
- Ustrezni enot: 459, od tega končanih anket 356 in delno izpolnjenih 103
- Povprečen čas reševanja: 7 min 52 s

Metode, uporabljene v okviru izdelave strategije implementacije projekta Arctic Angels, so kombinacija metod, pridobljenih v učnem procesu v okviru študija na Visoki šoli za varstvo okolja, metod Climate-KIC »Visual toolbox«, ki so bile razvite na Kopernikovem inštitutu za trajnostni razvoj, na univerzi Utrecht na Nizozemskem (pridobila sem jih v okviru mednarodne poletne šole Journey Climate KIC 2020), ter metod, ki sem jih razvila sama in so specifične za projekt Arctic Angels in ustvarjene v skladu s potrebami razvoja strategije njegove implementacije.

Predstavljena strategija komunikacije implementacije projekta že vsebuje upoštevane rezultate, pridobljene s kvantitativno raziskavo. V poglavju 5 so obrazloženi vplivi analize vprašalnika na oblikovanje strategije in komunikacijskega načrta.

V strategiji poudarjam komunikacijo na nacionalni ravni, saj načrtujem implementacijo projekta v slovenski prostor, z enakim razlogom sem zasnovala ime, ki je prilagojeno na slovenski prostor, in sicer Arctic Angels Slovenija.

4 STRATEGIJA IMPLEMENTACIJE PROJEKTA

4.1 Poslanstvo in vizija Arctic Angels Slovenija

Poslanstvo Arctic Angels Slovenija je z osebnim pristopom, inspirativnimi zgodbami ter srčnostjo in vzorom opolnomočiti ljudi z znanjem o trajnostnem življenju ter z zavedanjem o pomembnosti skupnega dobrega in odgovornosti posameznika zanj. Z inovativnimi pristopi, ki povezujejo ter navdihujejo, želimo ljudi seznaniti z globalno pomembnostjo skupnega dobrega, Arktike in Antarktike.

Vizija Arctic Angels Slovenija (AA SLO) se navezuje na vizijo Arctic Angels (citirano v poglavju 2), in sicer doseči aktivno skupnost, ki se zaveda, da smo eno človeštvo in soodvisni od stanja naravnih sistemov – skupnega dobrega.

Iz vizije in poslanstva izhajajo dolgoročni splošni cilji, ki so:

- aktivno delovati na področju lokalnih, nacionalnih okoljskih problematik ter se povezovati z vladnimi in nevladnimi deležniki na okoljskem področju, jasno podajati svoje mnenje o okoljski problematiki;
- aktivno komunicirati s ciljno javnostjo na družbenih omrežjih;
- aktivno delovati na globalnem okoljskem področju, se povezovati s prostovoljkami Arctic Angels v drugih državah, na družbenih omrežjih, izobraževanjih, medijskih kampanjah;
- vzpostaviti prostovoljno skupnost Arktične zagovornice (skupnost deklet in žensk, ne glede na starost), ki z vzorom in trajnostnim življenjem navdihujejo s svojimi zgodbami.
- Povečati razumevanje pomembnosti globalnega skupnega dobrega za kakovost življenja posameznika.

V okviru implementacije projekta na območje Slovenije se osredotočamo na dva cilja Agende 2030, ki se navezujeta na poslanstvo in vizijo, cilje in namen projekta.

1. Podnebni ukrepi (cilj 13) – izboljšati ozaveščanje in človeške zmogljivosti za blažitev podnebnih sprememb, prilagajanje in omejevanje posledic.
2. Enakost spolov (cilj 5) – odpraviti diskriminacijo in opolnomočiti ženske in dekleta z neformalnim izobraževanjem, povečati rabo informacijsko-komunikacijske tehnologije za spodbujanje večje vloge žensk.

Organizacija Global Choices ter projekt Arctic Angels pa se zavezujeta, kot omenjeno v poglavju 2.1.3., k devetim ciljem.

4.2 Vrednote Arctic Angels Slovenija

Vrednote so ključnega pomena za notranje in zunanje delovanje Arctic Angels Slovenija. So merilo, na podlagi katerega bodo izpeljane aktivnosti in sprejete nadaljnje odločitve. Temeljne vrednote organizacije Global Choices, kot je opisano v poglavju 2, so medgeneracijsko sodelovanje, pogum, celovitost, dobrotu in sodelovanje. Za uspešno implementacijo projekta postavljamo tri temeljne vrednote, za projekt AA SLO. Vrednote so prilagojene glede na trenutno prostovoljno delovno skupino.

Arctic Angels Slovenija temelji na prostovoljstvu, zato so vse aktivnosti prilagojene glede na prosti čas in motivacijo, interese (znotraj obravnavanega področja) delovne skupine. V prihodnosti torej puščamo odprte možnosti za spremembe in prilagoditve glede na širjenje in preference delovne skupine ter usklajevanje z načrti organizacije Global Choices in globalnega projekta Arctic Angels. Delujemo na individualni notranji motivaciji posameznic, v mrežo

Arktičnih zagovornic sprejemamo le dekleta in ženske z namenom doseganja vizije. Zaradi pomembnosti enakosti spolov pa sodelujemo z deležniki drugega spola ali nebinarnimi osebami.

Vrednote slovenske izpostave projekta Arctic Angels smo določile na prvem skupinskem sestanku trenutne delovne skupine 29. aprila 2021.

Slika 2: Vrednote Arctic Angels Slovenija

foto: V. Bastl , 2021

Razlaga vrednot:

- **Povezovanje in sodelovanje**

Z izvedenimi akcijami v okviru projekta želimo v družbo prinesiti možnost povezovanja in sodelovanja. Povezovanje v smislu internega lokalnega, državnega in globalnega. Na področju internega spoznavanja in razumevanja povezave posameznika z naravo želimo opolnomočiti posameznike za odkrivanje individualne povezave z naravnim okoljem. Povezovanje na lokalni ravni pa bo temeljilo na predstavitvi možnosti zadovoljevanja osnovnih potreb s povezovanjem z lokalnimi akterji (primer: lokalna preskrba s hrano) ter z globalnim povezovanjem in opolnomočenjem, ki bi temeljilo na pomembnosti »global commons«, tako imenovanega skupnega dobrega, ter s ponujanjem jasnih razlag povezave planetarnega ekosistema z življenjem v Sloveniji. Poleg družbenega vidika želimo prostovoljkam, ki delujejo v okviru projekta, omogočiti možnosti za skupinsko ustvarjanje zgodbe, ki bo pomembna podlaga za osebno in poklicno življenje. Prav tako ta vidik povezujemo z globalnim projektom Arctic Angels in akcijami, ki sežejo v druge države sveta ter povezujejo predstavnice Arctic Angels po vsem svetu.

V okviru projekta želimo poudarjati medgeneracijsko sodelovanje, sožitje, zato starost Arktičnih zagovornic ni omejena, saj se zavedamo pomembnosti sodelovanja različnih generacij. Starejše generacije bodo projekt podpirale s poglobljenim vseživljenjskim znanjem in izkušnjami, mlajše pa z inovativnimi idejami. Medgeneracijsko sodelovanje pa bo vsebovalo tudi izmenjavo znanj (mlajše generacije bodo na primer starejše

opolnomočile z znanji s področja uporabe vsakodnevne tehnologije, starejše pa z vidika izkušenj v življenju).

- **Srčnost in odkritost**

Z odkritim in srčnim komuniciranjem z zainteresirano javnostjo in z deljenjem osebnih zgodb želimo poudariti pomembnost teh dveh vrednot v okviru medsebojnega spoštovanja in spoštovanja narave znotraj prostovoljne skupine.

Ko bomo vsi ljudje komunicirali na ravni srca in ljubezni, bo svet bolj radosten, ne bo nesporazumov, saj bomo kljub nepopolnemu razumevanju različnih stališč ta spoštovali in naravno okolje nam bo hvaležno. Prav tako bomo ob zavestnem srčnem pogledu na svet veliko bolj spoštovali darilo življenja. Verjamemo, da ko bomo s srčnostjo ponovno obudili spoštovanje do samega sebe, ga bomo z zavestnim delovanjem in vedenjskimi vzorci preslikali na življenje zunaj nas.

- **Opolnomočenje zavedanja družbe o povezavi posameznika s planetarnim ekosistemom »global citizenship«**

Stanje ekosfere vpliva na življenje posameznika. Življenje posameznika vpliva na stanje ekosfere. Z delovanjem AA SLO želimo opolnomočiti posameznike (znotraj delovne skupine in tudi v nacionalnem eksteriornem prostoru) s strokovnimi razlagami o vplivu okoljskega delovanja družbe v Sloveniji ter v različnih predelih sveta.

S prenosom in razlago znanstvenih in strokovnih raziskav v poljudnem jeziku želimo zainteresirano javnost opolnomočiti z razumevanjem povezave, to povezati z osebnim razvojem in zdravim načinom življenja. Verjamemo, da zavesten zdrav način življenja spodbuja blaginjo posameznika in neposredno blaginjo družbe, v kateri živi, to pa pripomore k spodbujanju mentalitete, da je trajnosten način življenja normalen način življenja.

4.3 Namen Arctic Angels Slovenija

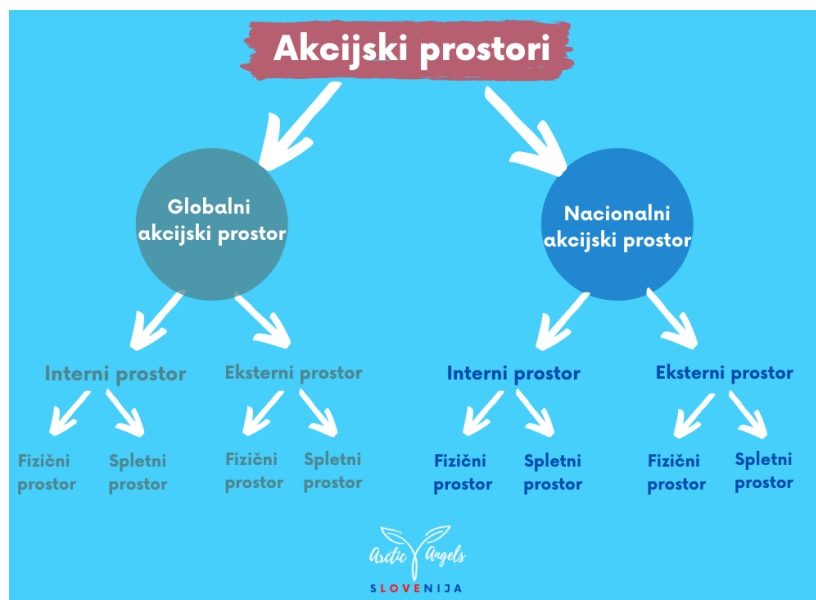
Namen AA SLO je ustvariti skupnost, ki se bo povezovala na državni in globalni ravni, bo opolnomočila akterje z zavedanjem o pomembnosti globalnega skupnega dobrega.

Z implementacijo projekta želimo zgraditi mrežo medgeneracijskega sodelovanja in s tem predstaviti možnosti in vzpostaviti priložnosti za skupinsko učenje in ozaveščanje z izvedenimi akcijami ter ponuditi možnosti za aktivacijo in izvedbo inovativnih pristopov k reševanju problematike podnebnih sprememb. Želimo torej vpeljati spremembe v vsakdanje življenje posameznika, ki se vključuje v skupnost, ter ob tem ustvarjati priložnosti za razvoj skupinskih sistemskih rešitev za obstoječe trajnostne izzive, ki se pojavljajo na slovenski in globalni ravni. Poudariti želimo pomembnost medgeneracijskega ter medorganizacijskega vidika delovanja, saj se želimo povezati z izkušenimi akterji v Sloveniji in dodati nov pogled na globalno problematiko.

4.4 Akcijski prostori Arctic Angels Slovenija

Akcijski prostor opredeljujemo kot prostor, v katerem se izvajajo različne vrste dejavnosti, ki ozaveščajo o okoljski in podnebni problematiki ali rešujejo identificirane izzive.

Prvi akcijski prostor je nacionalni prostor, delovanje v slovenskem upravnem prostoru. Drugi akcijski prostor je globalni, torej delovanje slovenske predstavnice Arctic Angels zunaj slovenskega upravnega prostora. Če bo potrebno, pa dodajamo še tretji izraz, torej tretji akcijski prostor, lokalni prostor znotraj statističnih regij Slovenije.

Slika 3: Akcijski prostori Arctic Angels Slovenija

foto: V. Bastl, 2021

Izraza »interno (notranji)« in »eksterno (zunanji)« opisujeta delovanje AA SLO znotraj obeh akcijskih prostorov. Globalni interni prostor pomeni delovanje in sodelovanje z zaposlenimi pri organizaciji Global Choices, s koordinatorko ter predstavnicami Arctic Angels. Globalni eksterni prostor določa sodelovanje z deležniki izven organizacije Global Choices. Nacionalni interni prostor določa delovanje na nacionalni ravni. Nacionalni interni prostor povezuje predstavnico Arctic Angels Slovenija in zagovornice Arctic Angels v Sloveniji, nacionalni eksterni prostor pa pomeni povezovanje z zunanjimi deležniki – organizacijami, prebivalci Slovenije.

Akcijski prostor na obeh podravneh delimo tudi na fizični akcijski prostor (delovanje prostovoljk z neposrednim osebnim stikom) in spletni akcijski prostor (delovanje prostovoljk na družbenih omrežjih).

4.5 Analiza implementacije projekta

4.5.1 Specifični cilji za obdobje enega leta

Meritve se začnejo septembra 2021 in končajo septembra 2022. Cilji so postavljeni za obdobje enega leta delovanja AA SLO. Specifični cilji, določeni glede na dolgoročne splošne cilje omenjene v prejšnjem poglavju, so:

1. do septembra 2022 vzpostavimo mrežo z vsaj tremi organizacijami v Sloveniji in izvedemo vsaj tri skupne akcije;
2. do septembra 2022 dosežemo 1000 sledilcev na izbranem družbenem omrežju/omrežjih;
3. v enem letu slovenska predstavica Arctic Angels sodeluje na vsaj devetih mesečnih srečanjih, v okviru (vsaj) treh skupinskih akcij s sodelovanjem s predstavnicami Arctic Angels v drugih državah;
4. v enem letu delovna ekipa izvede šest srečanj s 50-odstotno navzočnostjo članic;
5. do septembra 2022 bomo izdelali letno poročilo delovanja AA SLO ter analizirali učinek akcij s kvantitativno raziskavo o razumevanju pomembnosti globalnega skupnega dobrega za kakovost življenja posameznika v Sloveniji (s primerjavo rezultatov dveh krajših raziskav, s časovno razliko vsaj šest mesecev).

4.5.2 SWOT-analiza implementacije projekta

Namen SWOT-analize implementacije projekta je analiza prednosti in pomanjkljivosti notranjih dejavnikov implementacije ter priložnosti in nevarnosti zunanjih dejavnikov. Na podlagi ugotovljenih trditev bomo lažje razvili dolgoročni načrt, se odločili za usmeritev projekta ter se pripravili na možne zunanje dejavnike, ki bi lahko vplivali na uspešnost, prav tako pa pridobili potrebna znanja in veščine za ugotovitve, ki jih danes zaznavamo kot pomanjkljivosti.

Slika 4: SWOT-analiza

foto: V. Bastl , 2021

4.6 Določanje temeljnih nalog, deležniki projekta in projektni viri

Za uspešnost implementacije projekta je potrebna jasna definicija nalog znotraj delovanja in potrebnih projektnih virov, vključno z deležniki. Projektne vire v okviru implementacije projekta delimo na tri skupine: človeške, tehnične in finančne. Zaradi širine delovanja v okviru projekta sem na podlagi identifikacije deležnikov te razdelila po akcijskih prostorih.

4.6.1 Projektni viri

Človeški viri

Vodja projekta in Arktične zagovornice skupaj predstavljajo delovno ekipo in delujejo na prostovoljni bazi. Zunanji deležniki so Inštitut Complementarium (www.complementarium.si) (pomoč in nasveti pri pisanju strategije implementacije) ter koordinatorka Arctic Angels vključno z zaposlenimi pri Global Choices in njihovimi partnerji na področju odnosov z javnostmi. Ker je strategija oblikovana kot diplomska naloga na Visoki šoli za varstvo okolja, je zunanji deležnik tudi ta ustanova oz. mentorica diplomske naloge viš. pred. dr. Anja Bubik.

Tehnični viri

To so različni komunikacijski kanali in orodja, potrebni za komunikacijo na ravni različnih akcijskih prostorov, osebna elektronska oprema delovne skupine (računalnik in telefon), spletna orodja za oblikovanje komunikacijskega načrta in lansiranje vprašalnika.

Potencialni finančni viri

V fazah implementacije projekta delujemo na prostovoljni bazi, za kar ne potrebujemo konkretnih finančnih virov, saj delovno ekipo motivirajo skupne vrednote in pristojnosti, ki jih pridobivamo kot prostovoljke.

Glede na razsežnost problematike, obseg dela in večanje prepoznavnosti se lahko projekt v prihodnje razvije v izpostavo globalne organizacije v Sloveniji v obliki nevladne organizacije (NVO) ali drugega pravnega subjekta, ki bo sredstva pridobival na javnih razpisih na različnih ravneh:

- Eko sklad (subvencije za okolju prijazne naložbe): <https://www.ekosklad.si/> (13. 6. 2021)
- Evropski sklad za eko inovacije
- Climate KIC
- ClimAccelerator - <https://climaccelerator.climate-kic.org/get-involved/> (13. 6. 2021)
- New European Bauhaus Prizes: https://europa.eu/new-european-bauhaus/2021-prizes_en?fbclid=IwAR3i64BD103mc5ivG4-HEf-jQoA-opOK8pBEvm2u102HPs3c7aOAYY0IPHY (13. 6. 2021)
- Norveški finančni mehanizem, mali projekti: <https://acfslovenia.si/calls/small-projects/?lang=en> (13. 6. 2021)

Razvoj omogoča tudi nadaljnja mreženja in sodelovanje na natečajih, npr. Climate Launch pad: <https://climatelaunchpad.org/application-form/>.

Glede na uresničevanje naše dolgoročne vizije se že zdaj kaže potreba po oblikovanju projekta v omenjeni smeri.

4.6.2 Izvedbeni deležniki in vloga pri implementaciji projekta Arctic Angels

V skladu z akcijskimi prostori, predstavljenimi v poglavju 4.4, določam tudi različne ravni izvedbenih deležnikov. Deležniki so definirani za namen implementacije projekta Arctic Angels v Slovenijo, torej nacionalno raven.

Notranji (interni) deležniki so prostovoljke, ki delujejo v slovenskem prostoru: prostovoljka in predstavnica Arctic Angels za Slovenijo – v nadaljevanju vodja projekta – in Arktične zagovornice (Arctic Advocates) (3 osebe). Omenjene skupaj imenujemo delovna ekipa.

Zunanji (eksterni) deležniki prve stopnje so deležniki, ki delujejo znotraj organizacije Global Choices, torej zaposleni ter prostovoljke, zunanji deležniki druge stopnje pa so deležniki, ki sodelujejo z AA SLO v slovenskem prostoru in imajo pravno podlago v Sloveniji. Zunanji deležniki prve stopnje: koordinatorka Arctic Angels, ekipa Global Choices, predstavnice Arctic Angels drugih držav. Zunanji deležniki druge stopnje: inštitut Complementarium.

4.6.3 Analiza deležnikov in prostor delovanja

Identifikacija deležnikov

Kot že navajajo vrednote delovanja AA SLO, si prizadevamo za povezovanje na različne načine, eden izmed načinov je torej sodelovanje z drugimi organizacijami. V grobem deležnike delimo na deležnike na globalni ravni in deležnike v Sloveniji. Vsakega od teh pa delimo tudi na interne in eksterne. Prizadevamo si zato, da so interni deležniki na obeh ravneh deležnice, torej ženskega spola.

- Deležniki na globalni ravni

Deležnik na globalni ravni so v prvi vrsti projekt Arctic Angels in predstavnice Arctic Angels v drugih državah, torej interni globalni deležniki. Možnosti za povezovanje z eksternimi globalnimi deležniki (tistimi, ki niso del organizacije Global Choices) se povečujejo z vsako novo predstavnico, vključeno v projekt, prav tako pa z vsakim novim povezovanjem z različnimi organizacijami zunaj slovenskega prostora.

V začetnih fazah, torej fazah implementacije projekta, se bomo usmerili v povezovanje in krepitev sodelovanja z internimi globalnimi deležniki, torej mrežo Arctic Angels, organizacijo Global Choices, saj menimo, da sta temelj za dobre vzpostavitev organizacije dobro povezovanje in sodelovanje z glavno organizacijo, katere osnovni namen pa sta prav tako opolnomočenje in povezovanje predstavnic po svetu.

V naslednji fazi razvoja projekta dopuščamo možnosti za povezovanje tudi z drugimi globalnimi organizacijami, ki že delujejo v slovenskem prostoru, prav tako tudi s tistimi, ki v Sloveniji še niso prisotne.

- Deležniki v Sloveniji

Deležniki v Sloveniji se prav tako delijo na interne in eksterne. Interni deležniki so prostovoljke (Arctic Advocates ali Arktične zagovornice), eksterni pa organizacije, ki delujejo v različnih sektorjih.

V fazah implementacije se usmerjamo na sodelovanje z Inštitutom Complementarium, ki sodeluje pri načrtovanju implementacijske strategije, in mentorico diplomske naloge na Visoki šoli za varstvo okolja.

V naslednji fazi razvoja projekta dopuščamo možnosti za povezovanje z deležniki iz različnih sektorjev, javnega, nevladnega in zasebnega.

- Povezava med globalnimi in slovenskimi deležniki

AA SLO pomeni most med deležniki na globalni ravni in deležniki v Sloveniji, saj je eden izmed ciljev projekta prav predstavitev pomembnosti globalnega sodelovanja in razumevanja koncepta skupnega dobrega v slovenskem prostoru.

V implementacijskih fazah projekta je na globalni interni ravni most, ki povezuje Arctic Angels in Arktične zagovornice, predstavnica AA SLO kot vodja projekta. Na slovenski interni ravni prav tako, saj skrbi za opolnomočenje skupine Arktičnih zagovornic ter pripravo na akcijski del implementacije. V fazi implementacije torej skrbi za ojačanje internih povezav, ki so nadaljnja podlaga za dobre eksterne povezave in uspešno sodelovanje.

Sodelovanja v nadaljnjih fazah projekta se bodo razvijala glede na razvoj projekta. V primeru razvoja v nevladno organizacijo ali katerikoli drugi pravni subjekt je potek možen prek iskanja eksternih slovenskih deležnikov ali internih deležnikov (kot zaposlenih) z vlogo vodij ali pomočnikov vodje na posameznih manjših projektih, ki bodo izvedeni.

4.6.4 Vodenje projekta in določitev temeljnih nalog

Način vodenja projekta je kombinacija direktivnega in demokratičnega vodenja. Osnovne cilje projekta in delovanja direktivno določi za to pristojen vodja projekta – prostovoljka in predstavnica Arctic Angels za Slovenijo. Vodja projekta opredeli merila vrednotenja, vodenja, pomaga s podporo in informacijami, način delovanja pa si izbere posameznik sam oziroma delovna ekipa skupaj. Demokratično vodenje se kaže v visoki usmerjenosti v odnose in sodelovanje vseh sodelujočih pri zastavljanju ciljev posameznih faz projekta ter sprejemanju odločitev na tej ravni. S tem bomo najbolje povezali ideje, razdelili vloge ter med delovno skupino in partnerji vzpostavili dobro vzdušje in motivacijo za realizacijo zastavljenih ciljev. Glede na to, da je projekt v implementacijskih fazah prostovoljen, se časovni roki določajo in prilagajajo glede na razpoložljivost. Že sami osebni interesi, aktivacija in motivacija prostovoljk na področju podnebnih sprememb in trajnosti prispevajo k temu, da projekt posameznice opolnomoči ter spodbuja pri teh akcijah.

Vodja projekta skrbi za:

1. aktivacijske naloge (interne – v Sloveniji)
 - načrtovanje implementacijske strategije,
 - motivacija Arktičnih zagovornic oz. delovne ekipe v Sloveniji – iskanje ter posredovanje priložnosti delovanja na področju podnebnih sprememb in trajnosti,
 - aktivacija in delovanje na okoljskem področju v Sloveniji;
2. aktivacijske zadolžitve (eksterne - v globalnem prostoru)
 - sodelovanje na mesečnih izobraževanjih in spletnih srečanjih mreže Arctic Angels,
 - predstavitev implementacijske strategije koordinatorki Arctic Angels,
 - sodelovanje z Arctic Angels v tujini pri različnih projektih;
3. komunikacijske zadolžitve (interne ter eksterne):
 - poročanje delovanja delovne skupine ter komunikacija s koordinatorko Arctic Angels,
 - prenos znanja in gradiva z mesečnih srečanj Arctic Angels do Arktičnih zagovornic v Sloveniji,
 - poročanje ter komunikacija z ostalimi prostovoljkami iz drugih držav, pomeni pa tudi vez med »Arctic Advocates« v Sloveniji, če se pojavita potreba in želja po sodelovanju z ostalimi predstavnicami Arctic Angels.

Arktične zagovornice skrbijo za delovanje na nacionalni ravni:

- udeleževanje na (spletnih) sestankih delovne ekipe,
- komuniciranje s ciljno javnostjo na izbranih družbenih omrežjih, interno komuniciranje z izbranim orodjem,
- sodelovanje pri načrtovanju aktivnosti ter njihovem izvajanju.

4.6.5 Faze implementacije projekta

Implementacijo projekta delimo na šest delov. Štiri faze so opisane v pretekliku, saj so bile izvedene že pred začetkom načrtovanja implementacijske strategije ali med pisanjem implementacijske strategije. Opisane faze projekta se izvajajo s prostovoljnim delovanjem vseh udeleženk na nacionalni ravni, torej celotne delovne skupine, zato je komunikacija oblikovana tako, da ne zahteva vsakodnevnega udejstvovanja ali finančnih prilivov.

1. faza: Vključitev v globalni projekt Arctic Angels in vzpostavitev delovne ekipe

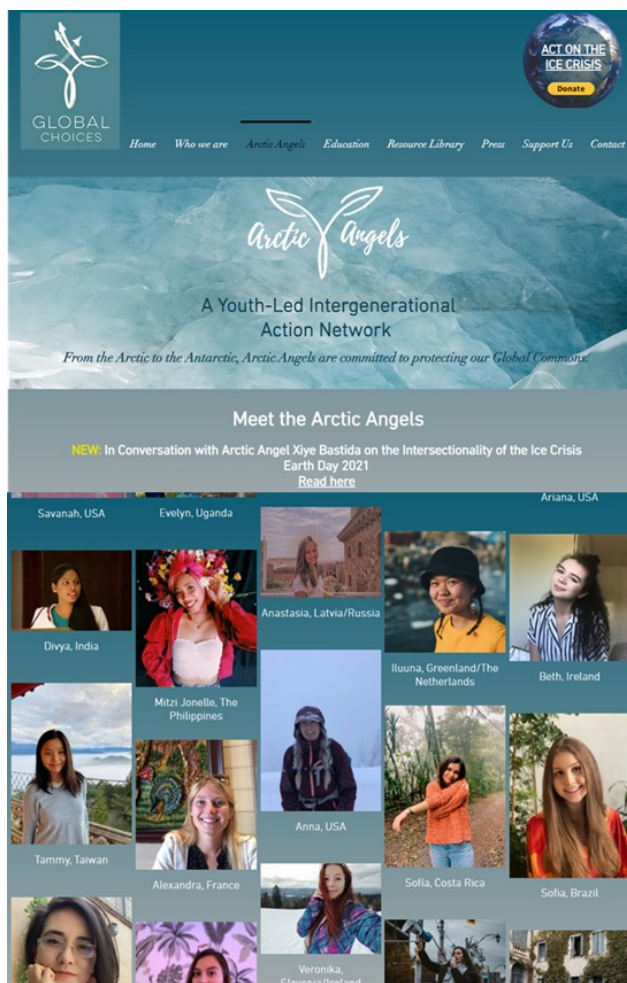
Trajanje: en mesec (1. marec 2021–1. april 2021)

Mejnik: Podpis pogodbe in predstavitev ter objava opisa na spletni strani

Prva faza je bila namenjena vključitvi v globalni projekt Arctic Angels. Prva predstavitev je potekala na platformi Zoom z ustanoviteljico Inštituta Complementarium, ki je meni, slovenski prostovoljni predstavnici Arctic Angels (Veronika), in Arktičnim zagovornicam predstavila globalni projekt in njegov namen. Povezala nas je s koordinatorko projekta.

Prvega marca smo se prek platforme Zoom seznanile s koordinatorko Arctic Angels in v pogovoru predstavile sebe in svojo zgodbo, ki se navezuje na varovanje okolja, ter razloge, zakaj bi se želele vključiti v organizacijo. Rezultat sestanka je bila obojestranska zainteresiranost, torej moja in organizacije, da postanem predstavnica Arctic Angels za Slovenijo. S koordinatorko sem se dogovorila o prijavi prek obrazca na spletni strani, ki sem ga izpolnila, se predstavila in utemeljila motivacijo, posredovala sem ga 15. marca 2021. Ostala tri dekleta so bila prav tako povabljeni v mrežo kot Arktične zagovornice.

Prvi mejnik je bil postavljen 25. marca 2021, ko sem po drugem sestanku s koordinatorko podpisala prostovoljno pogodbo z organizacijo Global Choices kot slovenska predstavnica Arctic Angels. Drugi pomemben datum je 1. april 2021, ko sta bila na spletni strani objavljena moj opis in motivacija za prostovoljno delovanje v okviru tega projekta. Tri dni pozneje me je koordinatorka predstavila ekipi Global Choices. Virtualno sem bila sprejeta tudi z vrha organizacije, torej s strani ustanoviteljic.

Slika 5: Spletna stran Arctic Angels, Veronika, Slovenska predstavica: tretja slika, tretja vrsta

Vir: Posnetek zaslona spletne strani Global Choices (<https://www.globalchoices.org/arctic-angels-1>) (25. 6. 2021).

2. faza: Vzpostavitev komunikacijskih kanalov delovne ekipe, podrobnejše spoznavanje z delovanjem organizacije Global Choices in projekta Arctic Angels.

Trajanje: 1.–28. april 2021

Mejnik: prvi sestanek in vzpostavitev rednega komunikacijskega kanala med predstavnico Arctic Angel in Arktičnimi zagovornicami, prvi sestanek z ostalimi predstavnicami projekta Arctic Angels

V tej fazi je potekala podrobnejša seznanitev s projektom, začela pa se je snovati ideja o implementaciji in načinih ozaveščanja ljudi o problematiki v slovenskem prostoru. Zaradi potrebe po ugotovitvi interesa in zavedanja populacije sem začela načrtovati kvantitativno analizo stanja in oblikovala anketni vprašalnik ter se povezovala z eksternimi slovenskimi deležniki. Navezala sem stik z Arktičnimi zagovornicami v Sloveniji preko e-pošte (Gmail) ter nas povezala v delovno ekipo. Vse je potekalo preko spletega akcijskega prostora, zaradi pandemije Covid-19.

24. aprila je potekal sestanek, na katerem smo spregovorile o vizijah, pričakovanih predstavnic Arctic Angels. Soustanoviteljica Inge Ralph je poročala o stanju na Arktiki in Antarktiki. Sestanek je udeleženske opolnomočil z vidika znanja o problematiki in osebnega pristopa, skupinskega postavljanja vizije globalne mreže/projekta.

28. aprila sem organizirala sestanek (zaradi pandemije Covid-19 je potekal na Zoomu). Še enkrat smo se predstavile in povezale prek skupnih vrednot, oblikovale smo vizijo delovanja v Sloveniji (s pomočjo »backcasting metode« (postavljanje vizije in prehod spet v sedanje stanje ter postavljanje točk delovanja do uresničitve vizije)). Spletni sestanek na Zoomu sem vodila s pomočjo platforme Miro board – to je spletno orodje, »tabla« za vizualno komunikacijo. Skupinsko smo lahko iskale rešitve z »brainstorming« metodami, orodji, ki sem jih pripravila predhodno (uporabljene metode sem pridobila v okviru poletne šole Journey 2020 – Climate KIC – in izobraževanja za delo z mladimi (No Excuse Slovenia)). Izbrale smo komunikacijski kanal, prek katerega bi z največjo motivacijo komunicirale s ciljno skupino, slovenskim prebivalstvom, prav tako pa komunikacijski kanal za interno komunikacijo, ki je skupina na Facebooku (tudi Gmail ter Zoom za spletne sestanke). Tako smo dosegli drugi mejnik.

3. faza: Načrt snovanja implementacije in pridobivanje podatkov za kvantitativno analizo vzorca populacije, na podlagi katerega sem načrtovala komunikacijsko strategijo implementacije projekta v Slovenijo. Aktivacija na področjih trajnosti in podnebnih sprememb.

Trajanje: 28. april–22. julij 2021

Mejnik: končan načrt snovanja implementacije projekta, končano zbiranje podatkov za kvantitativno analizo

11. junija je bil dokončan načrt snovanja implementacije projekta. V okviru tega sem s pomočjo slovenskih eksternih partnerjev zastavila usmeritev implementacije projekta in prvo področje delovanja, na katero se bomo osredotočili, to je analiza vzorca populacije, poznavanje projekta Arctic Angels v Sloveniji ter zavedanje o problematiki podnebnih sprememb in pomembnosti trajnostnega razvoja ter skupnega dobrega. Začel se je postopek priprave komunikacijsko/implementacijskega načrta, snovanje dokumenta z določanjem strateških korakov implementacije in priprava anketnega vprašalnika.

V tem časovnem obdobju je vlada Republike Slovenije sprejela nenadno spremembo Zakona o vodah. Ker se naše vrednote, ki jih zagovarjamo, ne ujemajo s spremembami, smo se takoj odločile za aktivno delovanje na tem področju. Predstavnici sva zbrali več kot 100 fizičnih podpisov za referendum, na katerem smo se lahko izrekli o spremembi zakonodaje, prav tako pa smo se vse aktivirale na družbenih omrežjih in ozaveščale o problematiki, ki bi jo prinesla sprememba zakona. Kot mlada strokovnjakinja, predstavnica Arctic Angels, sem na tem področju nasprotovala vladnim spremembam zaradi neustavnega skrajšanja postopka sprejema zakona ter zaradi nesodelovanja stroke in upoštevanja specifik slovenskih vodnih ekosistemov. Prav tako smo se ves čas vključevale in delile novice o Arktiki in njeni pomembnosti kot skupno dobro.

Sedmega julija sem skupaj s še dvema predstavnicama (Evelyn Acham, Uganda, in Sara Pineda, Mehika) predstavljala organizacijo Global Choices in mrežo Arctic Angels v intervjuju za italijansko izdajo revije Vanity Fair. Šestega julija smo imele skupni sestanek in pripravo na intervju s piarovsko agencijo, ki nam je svetovala, kako predstaviti sebe kot predstavnico Arctic Angels, kako deliti svojo zgodbo, zakaj je ta pomembna pri ozaveščanju.

Slika 6: Članek objavljen v Vanity Fair Italia

Za julijsko revijo Globe Trotter sem pripravila članek o tem, kako sem postala predstavnica Arctic Angels, in bralcem revije predstavila projekt (slovenska in angleška izdaja).

Ves čas snovanja implementacijske strategije sem bila kot vodja projekta aktivna v globalni in interni komunikaciji: komuniciranje s koordinatorko projekta o implementacijskem načrtu, podatkih, ki sem jih potrebovala od organizacije, sestanki, vez med koordinatorko in Arktičnimi zagovornicami, poročanje o delovanju slovenske delovne skupine, priprava vsebine za spletna omrežja Arctic Angels – 15. maj. 2021. Z omenjenimi članki pa tudi v globalni eksterni komunikaciji. Interna nacionalna komunikacija, torej komunikacija z delovno ekipo, je potekala na Facebookovem messengerju (opolnomočenje ekipe s podatki o dogajanju v Sloveniji, komunikacija in izmenjava delovanja na področju aktivacije proti spremembi Zakona o vodah, iskanje in predstavitev priložnosti za delovanje na lokalnem področju na temo trajnostnega razvoja in povezovanja z naravnim okoljem). Nacionalna eksterna komunikacija pa je potekala na Instagramovem osebni profilu z deljenjem anketnega vprašalnika in z objavljenim člankom v slovenščini v reviji Globe Trotter (9. julij). Kot predstavnica Arctic Angels sem se povezala s projektom HI ECO Promotor (kjer trenutno delujem) in na globalni eksterni ravni delovala tudi v Reykjavíku na Islandiji. Organizirala sem »swap market« ali izmenjevalnice oblačil (in knjig), v okviru katerih smo opozarjali na problematiko hitre mode s trajnostnega vidika in s tem ponudili rešitev problema z medsebojno izmenjavo (dogodki so potekali 26. maja 2021, 30. junija 2021 in 14. julija 2021, zadnjega dogodka se je udeležilo več kot 50 ljudi). Z namenom ozaveščanja sem dogodek delila na družbenih omrežjih (Instagram) s povezovanjem osebnega profila s profilom HI ECO promotor in Arctic Angels. Najmanj trikrat na mesec sem delila objave Arctic Angels med sledilce na Instagramu (globalna in nacionalna eksterna raven delovanja), prav tako je to počela tudi ena izmed Arktičnih zagovornic.

Dvaindvajsetega junija sem spletni anketni vprašalnik delila prek različnih komunikacijskih kanalov. 22. julija pa zaključila zbiranje podatkov, s čimer je bil dosežen 2. mejnik 3. faze.

4. faza: Analiza anketnega vprašalnika in zaključena implementacijska strategija projekta Arctic Angels v Slovenijo.

Trajanje: 1. april–30. julij 2021 (4. faza zajema tudi vse predhodne, saj je snovanje implementacijske komunikacije projekta Arctic Angels potekalo v vseh implementacijskih fazah)

Mejnika: Zaključena analiza in zaključen komunikacijski načrt implementacije strategije projekta AA SLO

Prvi mejnik smo dosegli 27. julija 2021, ko smo končali analizo kvantitativne raziskave vzorca populacije, na podlagi katerega smo preoblikovali komunikacijsko strategijo in ji dodali vrednost ter tako implementacijski načrt zaključili 28. julija 2021.

5. faza: Začetek delovanja AA SLO v nacionalnem spletnem akcijskem prostoru

Trajanje: najkasneje do 20. septembra 2021

Mejniki: sestanek z delovno ekipo in interna nacionalna komunikacija strategije implementacije in komunikacije, vzpostavitev družbenih omrežij in prevod implementacijskega načrta v angleški jezik.

6. faza: Predstavitev implementacijskega načrta koordinatorki Arctic Angels in Global Choices, začetek izvajanja implementacije projekta po komunikacijskem načrtu

Trajanje: od septembra 2021 do septembra 2022

Mejniki: predstavitev implementacijskega načrta, prva aktivnost izvedena po implementacijski komunikacijski strategiji, poročilo ob zaključku prvega leta delovanja.

4.7 Spremljanje izvajanja projekta

Vsebinski napredek projekta se bo preverjal vsaka dva meseca. Ker pa ekipa deluje prostovoljno, dopuščamo občasna tedenska odstopanja. Na začetku prvega meseca se bodo na sestanku predstavili trije specifični cilji, katerih realizacijo bomo preverili konec drugega meseca pri pristojni osebi – vodji projekta. Po vsaki izpeljani (načrtovani) akciji bomo ocenili izvedbo in učinek akcije, če bo to mogoče. Veliko izpeljanih akcij je del vsakdanjega življenja posameznic, ki jih ne moremo ves čas spremljati in ocenjevati.

4.8 Širjenje projekta in dolgoročna vizija

Za skico širjenja projekta bom uporabila spiralo. Spiralo zato, ker v nasprotju s premico, s katero so načrti projektov ponavadi vizualno prikazani, nakazuje širitev, večanje in omogoča refleksijo na obdobje v preteklosti, na začetek vzpostavljanja delovanja organizacije, torej začetna obdobja implementacije.

Temelji na dolgoročnih ciljih projekta, zastavljenih do leta 2030. Plan se časovno združuje na točki, ob kateri bomo videli tudi dejanske rezultate sistemskih sprememb v trajnostno družbo, na globalni (Cilji Agende 2030) in tudi na nacionalni ravni (razvojna strategija Slovenije 2030).

5 KAKO GLOBALNI PROJEKT ARCTIC ANGELS USPEŠNO IMPLEMENTIRATI V SLOVENSKI PROSTOR?

Raziskovalna vprašanja, zastavljena v okviru kvantitativne raziskave, se lahko povežejo v celoto z enim raziskovalnim vprašanjem, in sicer: »Kako globalni projekt Arctic Angels uspešno implementirati v slovenski prostor?«

Med raziskovanjem in pisanjem implementacijske strategije so se pojavila vprašanja, na katera lahko odgovor dobimo le od vzorca populacije na nacionalnem območju delovanja, torej vzorca prebivalcev Slovenije, saj implementacijska strategija obravnava in poskuša rešiti problem v skupnosti ter ugotoviti poznavanje projekta Arctic Angels v Sloveniji.

Analiza in razprava vprašanj utemeljuje ali zavrača, postavlja nova vprašanja, na podlagi katerih sem spreminjala osnutek implementacijskega načrta ter komunikacijske strategije vse do končne verzije.

5.1 Komunikacija anketnega vprašalnika in načrt pridobivanja odgovorov

Cilj raziskave je bil prejeti 200 odgovorov/ustreznih enot v enem mesecu, torej 30 dneh. Rezultat je pokazal $n = 459$ ustreznih enot, kar je za 129,5 % enot več od zastavljenega cilja. Ciljna populacija so bili prebivalci Slovenije različnih starostnih skupin.

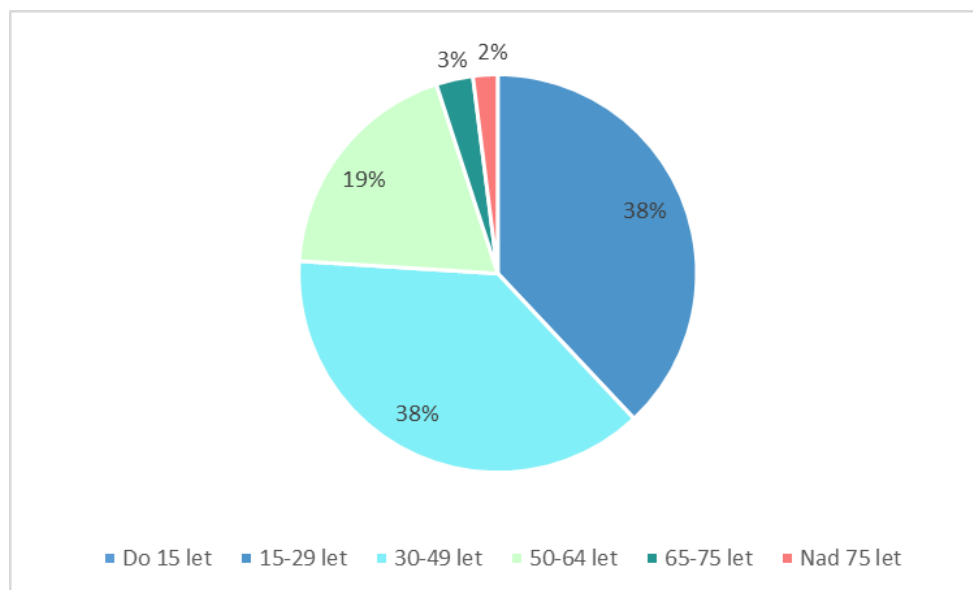
Med reševanjem od začetka do konca ankete se je vzorec zmanjšal na 356. Vzorec pri nekaterih vmesnih odgovorih, tistih, ki so od anketirancev zahtevali več pozornosti in aktivacije (klasične tabele), je padel, in sicer do $n = 334$, ter se po tem, pri enostavnejših vprašanjih, spet dvignil do $n = 356$. Število ustreznih enot med vprašanji je torej ves čas nihalo.

Komunikacija anketnega vprašalnika s ciljno skupino je potekala prek mreženja, osebnega pristopa prek družbenih omrežij (z individualnim nagovorom), skupinskega pristopa prek družbenih omrežij (s skupinskim nagovorom). Uporabljeni komunikacijski kanali so bili internet in telefon ter osebni komunikacijski kanali (medosebni odnosi). Uporabljena komunikacijska orodja so bila družbena omrežja in e-poštna sporočila.

Družbena omrežja sem uporabila kot glavno komunikacijsko orodje, in sicer Facebook in Instagram. Posnela sem video ter predstavila zgodbo in potrebo ciljni skupini, osebno, a s skupinskim nagovorom, ta video sem delila na družbenih omrežjih Facebook in Instagram. V zasebnih sporočilih sem z individualnim pristopom nagovarjala znance, po e-pošti (Gmail) sem s spremnim pismom nagovorila znance in društva, nevladne organizacije, ki so kasneje anketo javno tudi delili (primer: Popotniško združenje Slovenije). Spremno pismo, individualni nagovori in aktivacija prek objav in zgodb (objave, ki so na profilu družbenega omrežja videne 24 ur) so vsebovali: opis raziskovalnega problema in nagovor k izpolnitvi ankete ter poziv k njenemu deljenju.

5.1.1 III. tematski sklop: Demografska statistika

Oseminsedemdeset odstotkov anketiranih je ženskega spola, 22 % moškega, 1 % pa nebinarnih oseb. Zaradi neenakomernega razmerja med spoloma nisem analizirala in statistično primerjala odgovorov po spolih, saj vzorec ni izenačen. Starost anketirancev sem razdelila v šest starostnih kategorij. Največ anketirancev, 38 %, je bilo starih od 15 do 29 let. Anketirancev, mlajših od 15 let, ni bilo, starejših od 65 let pa je bilo 3 %, deleži ostalih starostnih skupin so prikazani na spodnjem grafu.

Slika 7: Starostne skupine anketirancev

foto: V. Bastl , 2021

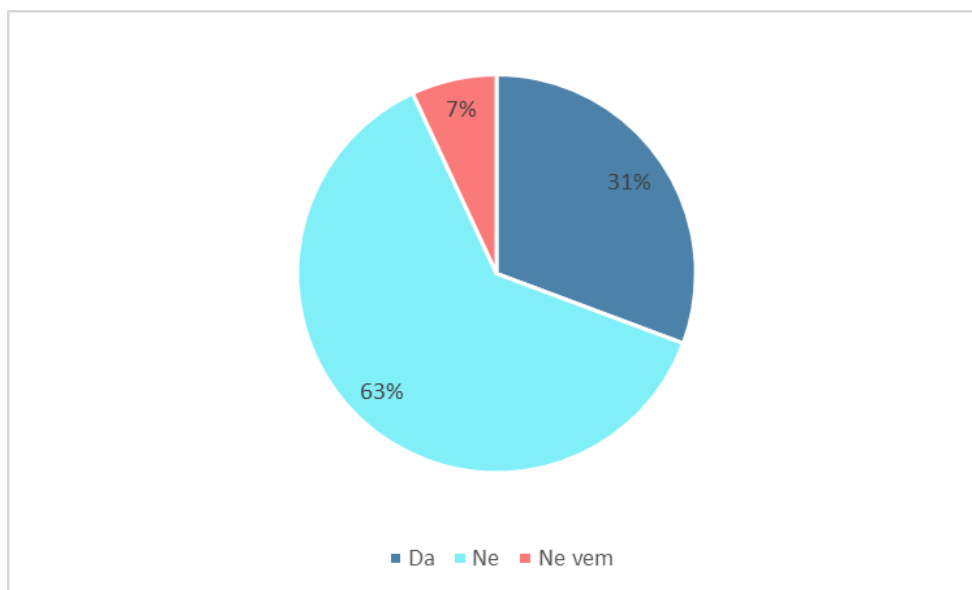
38 % anketirancev je dokončalo univerzitetni ali visokošolski študij, 23 % strokovno ali gimnazijsko izobrazbo, 14 % višješolsko, 11 % magisterij, 5 % doktorat, 5 % poklicno izobrazbo, 3 % anketiranih so dokončali osnovno šolo. Vzorec ni povsem reprezentativen za prebivalce Slovenije, saj je osredotočen predvsem na pridobivanje osnovnih podatkov vzorca prebivalcev, na podlagi katerega lahko zasnujem implementacijski načrt komunikacije projekta Arctic Angels.

5.1.2 I. tematski sklop: Splošno o Agendi 2030 in podnebnih spremembah

S prvimi vprašanji sem pridobila podatke o poznavanju in razumevanju Agende 2030, koncepta trajnostnega razvoja, njegove povezave s podnebnimi spremembami in o stališču vzorca populacije do pomembnosti ozaveščanja o podnebnih spremembah.

Analiza vprašalnika odgovarja na predhodne analize implementacije projekta (SWOT-analizo) ter ponuja priložnosti za lažji izbor usmerjenosti komunikacijskega načrta v naslednjem poglavju.

Kot prikazano na spodnjem grafu, triinšestdeset odstotkov anketirancev še ni slišalo za Agendo 2030, 7 % pa jih je izbralo odgovor »ne vem«. Agendo 2030 je vrh OZN soglasno sprejel leta 2015, kot je opisano v poglavju 2.1.3. Slovenija Agendo trajnostnega razvoja uporablja kot podlago za Razvojni načrt Slovenije do leta 2030. Kljub temu da je Slovenija konec leta 2020 objavila že drugo poročilo o izvajanju aktivnosti in doseganju ciljev Agende 2030, skupno 70 % (n = 459) anketirancev ni prepričanih, da so že slišali za Agendo 2030, ali sploh še niso slišali zanjo.

Slika 8: Poznavanje Agende 2030

foto: V. Bastl , 2021

Glede na to, da je Agenda 2030 ključen mednarodni strateški dokument, ki je začel veljati 1. januarja 2016, pred petimi leti, rezultati vzorca v anketi nakazujejo na nezadostno zavedanje o njenem obstoju in pomembnosti. Njeno pomembnost v slovenskem prostoru utemeljujem s tem, da je to okvirni koncept, na katerem temelji razvojni načrt Slovenije. Kaj torej pomeni doseganje ciljev Agende 2030 za prebivalstvo Slovenije? Zakaj je potrebna celostna rekonstrukcija upravljanja na nacionalni, evropski in svetovni ravni? Predvidevam, da omenjeno prebivalcem Slovenije ni znano, lahko pa je podlaga za nadaljnje raziskave. V okviru implementacije projekta AA SLO pa to pomeni možnost za usmeritev delovanja v prihodnje in možnost za predstavitev povezanosti »Global commons« ali skupnega dobrega z osredotočenostjo na Arktiko in Antarktiko na podlagi ciljev Agende 2030.

Z drugim vprašanjem (Q2) sem želela preveriti, ali anketiranci res vedo, kaj je Agenda 2030. Izbirali so lahko med tremi možnimi definicijami (upoštevati moramo možnost, da rezultati variirajo od dejanskega poznavanja zaradi vnaprej podanih odgovorov, n = 413). Pravilno definicijo »Strateškega dokumenta Organizacije združenih narodov (OZN), ki si prizadeva za trajnostni razvoj do leta 2030« je navedlo 51 % anketirancev. Ostalih 49 % pa je izbralo odgovora:

- Evropska direktiva, ki določa skupen pristop držav EU k načrtovanju trajnostne družbe in trajnostnih sprememb za zagotovitev skupne blaginje. (Odgovor je izbralo 13 % anketirancev.)
- Strategija Evropske unije, ki do leta 2030 z dolgoročno strategijo zavezuje države članice k zmanjšanju različnih emisij za vsaj 55 %. (Odgovor je izbralo 37 % anketirancev.)

Skoraj polovica anketirancev, 49 %, meni, da je Agenda 2030 strategija EU ali evropska direktiva, torej dokument, ki usmerja k trajnostni družbi na EU-ravni. Druga polovica pa, da je to strateški dokument na globalni ravni (OZN). S tem lahko deduktivno sklepamo o zmedenosti anketirancev ali nepoznavanju mednarodnih in evropskih strateških okvirjev. Glede na to, da se v okviru projekta Arctic Angels borimo za ohranjanje skupnega dobrega ter ozaveščamo, da smo vsi prebivalci enega planeta, da smo del planetarnega ekosistema, je poznavanje globalnih trajnostnih strategij za našo ciljno skupino bistvenega pomena. Prebivalci se tako lahko odločijo podpreti in slediti poti trajnosti in blaginje sedanje generacije z omogočanjem enakih ali boljših razmer za zanamce. Če so prebivalci ozaveščeni, lahko tudi kritično

ocenjujejo na podlagi doseganja ali nedoseganja ciljev na nacionalni ravni, sodelujejo v upravnih postopkih, jasno izražajo mnenja ter se zavedajo ustavnih pravic in dolžnosti 2. 1. 4.

Za vprašanjem sem razložila, kaj je Agenda 2030, saj sem z anketo želela ljudi tudi ozaveščati.

Analiza vprašanja Q3 (n = 391) je pokazala, da 76 % anketirancev pozna pomen besedne zveze »trajnostni razvoj«, saj so odgovorili z odgovorom: »Oblika razvoja ali napredka, je način gospodarjenja, ki zadovoljuje potrebe sedanje družbe, brez ogrožanja zmogljivosti prihodnjim generacijam za zadovoljevanje njihovih potreb.« Kazalci napredka v konceptu trajnostnega razvoja so trije: gospodarski, okoljsko/ekološki ter družbeni. Vseeno pa je kar 24 % anketirancev kot pravičen odgovor označilo »Razvoj, ki se fokusira izključno na okoljsko raven, sobivanje človeka na tem planetu. Ukvarja se z varovanjem okolja, trajnostnim upravljanjem z naravnimi viri, zmanjševanjem emisij, rehabilitacijo življenjskih habitatov ogroženih rastlin in živali.«.

S tem vprašanjem sem želela preveriti, ali ljudje razumejo pravičen pomen besedne zveze ali ga pojmujejo le kot razvoj, ki se osredotoča le na varovanje okolja. Vprašanje poznavanja besedne zveze »trajnostni razvoj« je za implementacijo projekta v slovenski prostor pomembno, saj ta predstavlja razvoj, globalni in tudi nacionalni, ki zmanjšuje negativen vpliv človeštva na podnebje in varuje skupno dobro. Če prebivalci kot ciljna skupina ne poznajo osnovnega termina, je nadaljnje razumevanje povezave med trajnostnim načinom življenja, globalnim skupnim dobrim in vplivom taljenja ledu Antarktike in Arktike oteženo. Podatek je izredno pomemben. Kaže na potrebo po ozaveščanju in pomembnost ozaveščanja o trajnostnem razvoju, z namenom, da se zmotno prepričanje, da je trajnost vezana le na okolje prepreči. S tem spet lahko opozorim na nezadostno implementacijo Agende 2030 v Slovenske prostoru in potrjujem pomembnost implementacije projekta v slovenski prostor.

Z Q4 (n = 383) sem posledično želela izvedeti, ali se anketiranci zavedajo povezanosti podnebnih sprememb s trajnostnim razvojem. 93 % anketirancev je odgovorilo z da, 4 % z ne in 3 % z ne vem.

98 % anketirancev meni, da je ozaveščanje o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju pomembno (Q5, n = 385).

Na podlagi zelo visokih odstotkov (Q4 in Q5) lahko sklepamo, da so akcije, kot je implementacija globalnega projekta Arctic Angels, v Sloveniji dobrodošle in bodo še spodbule zanimanje med prebivalci.

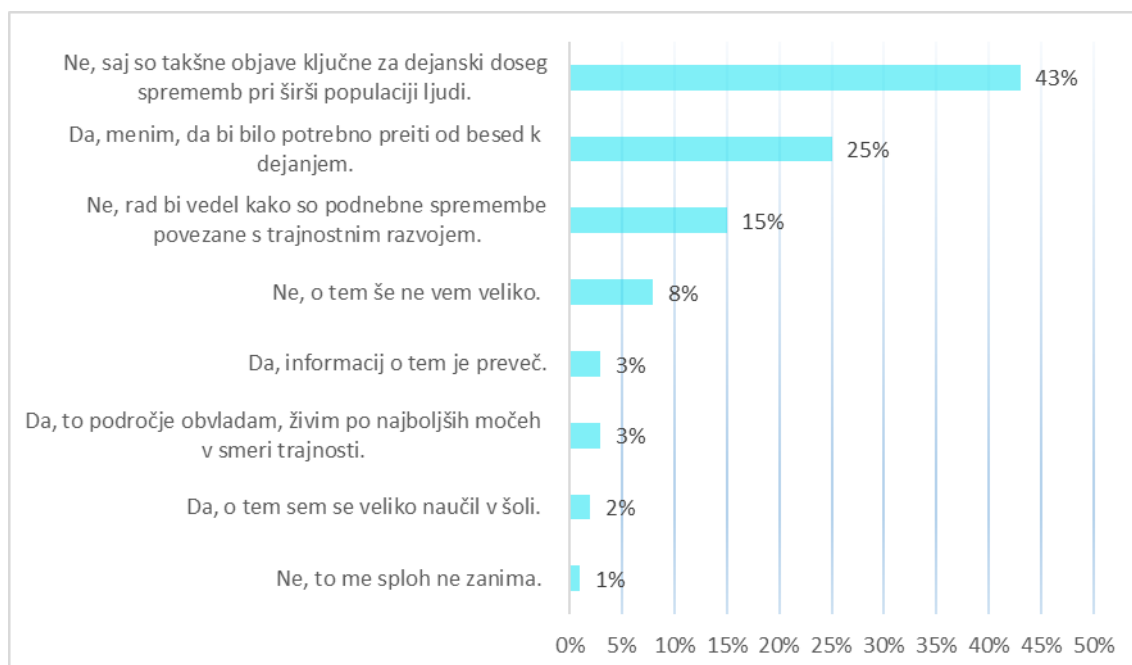
Na podlagi zelo visokih odstotkov (Q4 in Q5) lahko sklepamo, da so akcije, kot je implementacija globalnega projekta Arctic Angels, v Sloveniji dobrodošle in bodo še spodbudile zanimanje med prebivalci. Odgovori se nagibajo k splošni zainteresiranosti za projekt ter potrebi po aktivni obravnavi takšnih tem. Za lažje predvidevanje nekaterih trditev SWOT analize, bi v raziskavi potrebovali še dodatna vprašanja tipa »zakaj, na kakšen način...«. Trditve, v kateri omenjamo možnost za nezainteresiranost ciljne skupine oz. prebivalstva Slovenije za ta projekt ti odgovori omilijo, vendar je ostaja nevarnost, glede na visok delež zavedanja o problematiki.

Enaindevetdeset odstotkov anketirancev meni, da podnebne spremembe ogrožajo življenje, kot ga danes poznamo v slovenskem prostoru (7 % meni nasprotno, 2 % ne ve na odgovor na vprašanja Q6, n = 368). Tako velik odstotek predstavlja motivacijo za izvedbo načrtovane aktivnosti v okviru komunikacijskega načrta. Na podlagi tega zavedanja spet lahko predvidevamo, da so zgoraj omenjene nevarnosti ugotovljene s SWOT-analizo, relativno majhne.

Q7 anketirance sprašuje po mnenju o posledicah podnebnih sprememb do konca 21. stoletja v Sloveniji. S tem vprašanjem sem želela preveriti, ali ljudje poznajo obseg posledic podnebnih sprememb. Trditve sem povzela iz dokumenta ARSO »Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja.« (2019a). Anketiranci so lahko označili več možnih odgovorov, vsi odgovori pa so bili pravilni oz. so navedli posledice, ki jih v Sloveniji strokovnjaki napovedujejo. Ljudje se najbolj zavedajo spremembe rastne dobe rastlin, 58 %, in povečanja

količin padavin na letni ravni (54 %). Najmanj anketirancev (25 %) pa povezuje posledice podnebnih sprememb z do 20-odstotnim povečanjem napajanja podzemne vode v primerjavi z obdobjem med letoma 1981 in 2010 (25 %). S tem vprašanjem predpostavljam, da se ljudje zavedajo različnosti vpliva podnebnih sprememb na življenje v Sloveniji, ampak ne poznajo obsega njihovih posledic. Ena izmed razlag je, da povečanja napajanja podzemne vode, ne povezujejo s posledicami podnebnih sprememb, saj je po njihovem mnenju to pozitiven pojav. Tako lahko predvidevamo povezavo med tem, da ljudje s posledicami podnebnih sprememb povezujejo samo »negativne« trditve torej, da napajanje podzemne vode vidijo kot nekaj pozitivnega (saj v Sloveniji to pomeni večje količine pitne vode).

Osmo vprašanje (Q8, n = 365) sem postavila, ker se v zadnjih letih v javnosti vse več govori o podnebnih spremembah; ker so vzniknili podnebni protesti mladih; ker so vse občutnejše uničujoče posledice podnebnih sprememb na globalni ravni; ker se pojavlja t. i. Greenwashing ali zeleno zavajanje, ko multinacionalke zlorabljajo in prirejajo okoljske informacije. Navedla sem osem odgovorov, z enim od njih so anketiranci lahko odgovorili na vprašanje »Ali ste že naveličani uporabe oziroma pojava pojmov 'trajnostni razvoj' in 'podnebne spremembe' v medijih, družbenih omrežjih, časopisih, revijah?« Spodnji graf prikazuje možne odgovore in rezultate.

Slika 9: Naveličanost anketirancev ob omembi pojmov trajnostni razvoj in podnebne spremembe v medijih

foto: V. Bastl , 2021

Največ anketirancev (43 %) se poistoveti z odgovorom »Ne, saj so takšne objave ključne za dejanski doseg sprememb pri širši populaciji ljudi.«, 25 % anketirancev z »Da, menim, da bi bilo potrebno preiti od besed k dejanjem.«, 15 % z »Ne, rad bi vedel, kako so podnebne spremembe povezane s trajnostnim razvojem.«, 8 % z »Ne, o tem še ne vem veliko.«. Vsi štirje odgovori skupaj predstavljajo 91 % anketirancev, ki menijo, da sta aktivno delovanje in ozaveščanje na področju podnebnih sprememb in trajnostnega razvoja pomembni ter da bi na tem področju želeli več informacij. 15 % anketirancev izraža zanimanje za interpretacijo in

razlago povezave med podnebnimi spremembami in trajnostnim razvojem. V okviru implementacije projekta to predstavlja področje, s katerim lahko Arktiko in Antarktiko kot globalno skupno dobro predstavimo kot zgodbo z misijo Arctic Angels. Tako lahko opolnomočimo in spodbudimo prebivalce k zavedanju o pomembnosti individualnega vpliva ter nacionalnega pozitivnega vpliva na ta območja, če se trajnostna strategija države uspešno integrira ter individualna življenja usmerijo v trajnostno aktivacijo. Poveča pa se tudi zavedanje o pomembnosti znanstvenih doganj, kot podlaga za spremembe v političnih strategijah na globalnem in nacionalnem nivoju. V okviru implementacije projekta torej AA SLO, glede na strategijo razvoja RS, pomeni ključen prispevek k ozaveščanju in aktivaciji družbe v smer trajnosti, za kar si država že prizadeva.

Le 3 % anketirancev je izbralo odgovor, da področje obvladajo in v tej smeri delujejo po najboljših močeh. To spet nakazuje na potrebo po opolnomočenju prebivalstva o pomembnosti integracije trajnostnih principov v individualna življenja. 2 % anketirancev sta se o tematici učila v šoli, kar pomeni, da je slovenski izobraževalni sistem v zaostanku za strategijo razvoja Slovenije, glede na to, da je 38 % anketirancev starih med 15 in 29 let, bi pričakovali, da bo številka večja. Šolski sistem bi bilo torej treba spreminjati ter podkrepiti s potrebnimi znanji in veščinami, ki otrokom in mladim omogočajo življenje v okolju, kjer so podnebne spremembe dejstvo, kar danes v resnici so. To tudi projektu Arctic Angels odpira možnost za delovanje na področju opolnomočenja učiteljev na ravni trajnostne podnebne preventive ali izvajanja delavnic in mladinskih taborov.

Poleg ponovne negacije že omenjene nevarnosti, analizirane v SWOT-analizi, dosedanja analiza vprašanj podpira analizirane priložnosti (v slovenskem prostoru še neznan projekt in ustvarjanje novih projektov, zainteresiranost deležnikov) in prednosti (atraktiven projekt, popularna tematika).

Vprašanje Q9 (n = 367) sprašuje anketirance, s katero od štirih trditev se lahko poistovetijo:

- Podnebne spremembe so »neumne, nepomembne«, nimajo nobene povezave s slovenskim prostorom.

Odgovor je izbral le 1 anketiranec, ki predstavlja 0 % celote.

- Menim, da so druge problematike v Sloveniji bolj pomembne kot podnebne spremembe in trajnostni razvoj.

Ta odgovor je izbralo 5 % anketirancev. Predvidevam, da če bi lahko anketirancem konkretno obrazložila, kako trajnostni razvoj in strategija predstavljata in posegata v večino področij našega življenja, bi spremenili svoje mnenje. Ta trditev je priložnost kot ena izmed udarnih točk pri komuniciranju s ciljno skupino. Izziv projekta v okviru tega je torej pojasniti, zakaj trajnostni razvoj zajema vse vidike problematike človeške populacije znotraj države ali v globalnem pomenu.

- Pripravljen sem spremeniti svoj življenjski slog na način, kolikor zmorem in trenutno vem, da pripomorem k zmanjšanju vplivov na podnebje.

Kljub zavedanju v slovenskem prostoru, kako zelo podnebne spremembe ogrožajo življenje (seznanjenost je 91 %), skoraj v celoti (98 %) pa so prebivalci Slovenije seznanjeni s tem, kako pomembno je ozaveščanje o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju (vprašanji Q5 in Q6), je odgovor o pripravljenosti spremembe svojega življenjskega sloga izbralo le 22 %. Kar omogoča priložnost, da v okviru projekta spodbudimo ljudi in jih izobrazimo o tem kako in zakaj spremeniti življenjski slog – npr. boljše reciklirati, uporabiti ponovno – »second hand« trgovine ipd. Torej preiti iz potrošniških navad družbe v krožno gospodarjenje in vsakodnevno življenje.

- Menim, da se v zvezi s podnebnimi spremembami in trajnostnim razvojem v Sloveniji preveč govori in premalo dejansko naredi.

29 % anketirancev je izbralo omenjeni odgovor. Enako mnenje o akcijah vsebuje eden od rezultatov v prejšnjem vprašanju, ki omenja prehod od besed k dejanjem, kar je izbralo 25 % anketirancev. Torej sklepam, da je vsaj toliko anketirancev pripravljeno tudi osebno začeti z majhnimi a potrebnimi spremembami v vsakdanjem življenju. V kolikor ta odgovor dojemam kot pripravljenost k spremembi življenjskega sloga in seštejem pozitivne odgovore tega vprašanja s prejšnjim, je odstotek anketirancev, ki so pripravljeni narediti spremembo 51 %.

- Menim, da je treba spremeniti mentaliteto družbe tako, da je trajnostno življenje normalno in vsakdanje.

44 % udeležencev ankete meni, da zgornja trditev drži. To je podpora namenu in vrednotam AA SLO, na podlagi katerih delovna ekipa deluje.

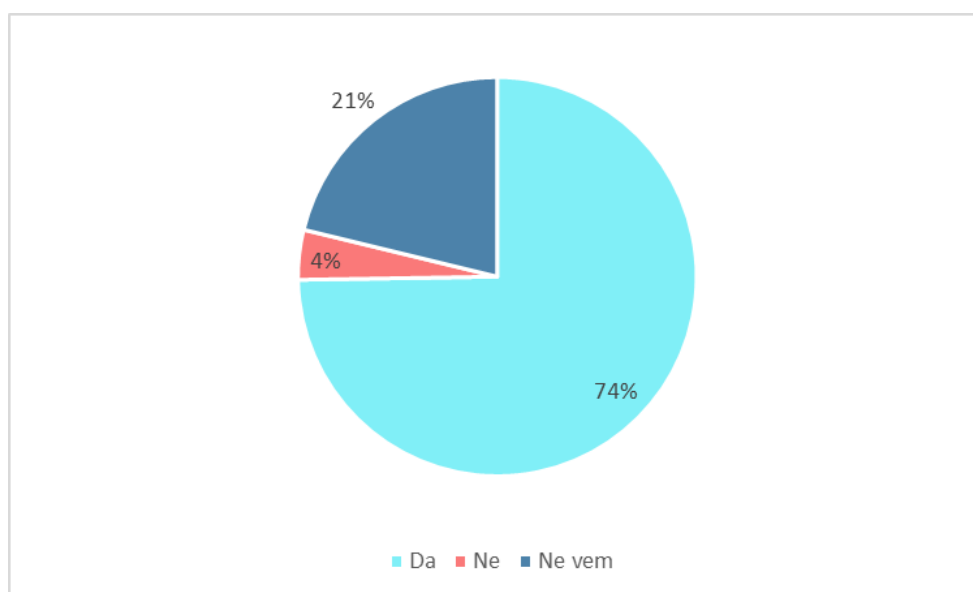
Q10 (n = 366) anketirance sprašuje po mnenju o vplivu individualnega življenjskega sloga na podnebne spremembe. 72 % anketirancev je odgovorilo pritrdilno, 14 % meni, da življenjski slog ne vpliva na podnebne spremembe, 13 % jih odgovora ne pozna.

Zaradi širokega obsega diplomskega dela analizo vprašanja Q11 izključujem. Podatke bomo uporabili okviru 6. faze projekta, pri vzpostavitvi družbenih omrežij, saj bodo podlaga za tematiko objav znotraj niše, ki sem jo določila kot vodja projekta AA SLO.

Ker globalni projekt Arctic Angels v okviru organizacije Global Choices z vizijo obravnava zavedanje o povezavi človeštva in odvisnosti od globalnega skupnega dobrega, od soodvisnosti planetarnih sistemov, ki so ključni za življenje, ter ker vizija AA SLO omenjeno podpira in želi z akcijami spodbuditi zavedanje o tem, sem v anketo vključila vprašanje: Ali je človek po definiciji Zakona o varstvu okolja del narave? (Q12, n = 363, Q13, n = 362).

V 3. členu v Zakonu o varovanju okolja je zapisano: »Narava je celota materialnega sveta in sestav z naravnimi zakoni med seboj povezanih ter soodvisnih delov in procesov. Človek je sestavni del narave.« ... »Okolje je tisti del narave, kamor seže ali bi lahko segel vpliv človekovega delovanja.« (ZVO-1, 2020).

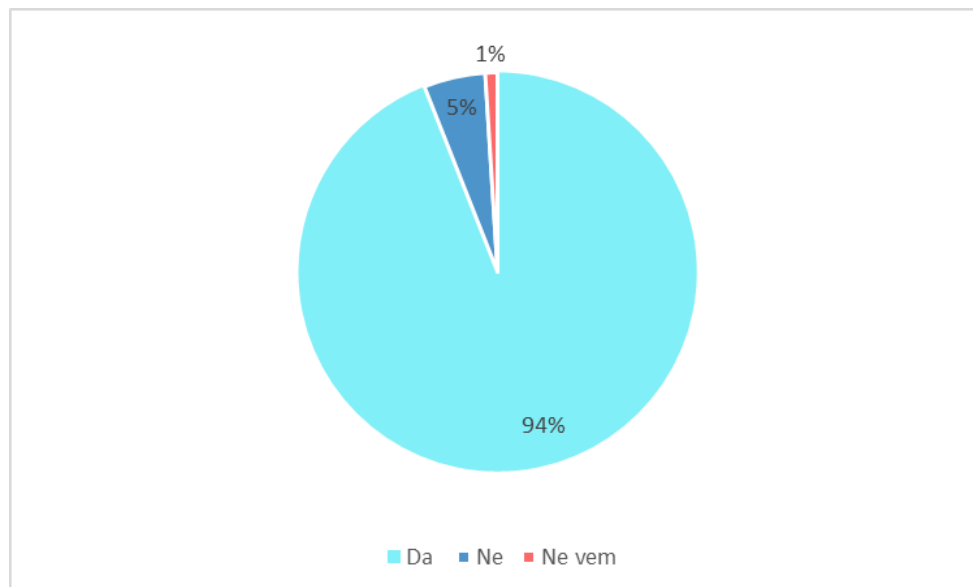
Ob smiselnem preučevanju teh definicij se takoj pojavi zmeda. Človek je del narave, v enakem členu pa definicija okolja človeka in njegovo delovanje ločuje od narave.

Slika 10: Ali je človek, po definiciji Zakona o varstvu okolja, del narave?

foto: V. Bastl , 2021

94 % anketirancev se ima za del narave (sika 11), 74 % anketirancev ve, da smo po Zakonu o varstvu okolja definirani kot del narave (slika 10). Kljub temu bomo v okviru projekta vsebinsko delovali na način ozaveščanja, kjer bomo povezovanje z naravo poglobili. Menim, da bodo posamezniki le tako povečali zavedanje o tem, kako trajnostni življenjski slog pripomore k zmanjševanju vplivov na okolje in podnebne spremembe in s tem k zdravju in blaginji vsakega posameznika.

Slika 11: Ali se vi osebno smatrate za del narave?

foto: V. Bastl , 2021

Z vprašanjem Q14 sem ugotavljala, ali se anketiranci zavedajo spremembe življenjskega sloga Slovencev ob upoštevanju napovedi RCP 4.5 (dvig globalne temperature za 2 °C glede na predindustrijsko dobo). 88 % se tega zaveda, 5 % se jih ne, 7 % anketirancev ne pozna odgovora. Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja, kot je opisano v 2.1.2., napoveduje spremembe vodne bilance, rastne dobe, temperature itd., kar se odraža na spremembah v življenjskem slogu. Prav tako spremembe življenjskega sloga niso le posledica sprememb okolja in planetarnega sistema. Tudi ukrepi za blaženje posledic podnebnih sprememb in uvajanje strategije razvoja Slovenije, ki temelji na trajnostnem razvoju, cilji EU in OZN, katerih članica je Slovenija, že danes bistveno spreminjajo življenjski slog. Ni važno, kateri scenarij bomo v prihodnosti dosegli. Tako stanje aktivacije in preprečevanja podnebnih sprememb, kot stagnacija ali nazadovanje bosta človeštvo prisilila v spremembo življenjskega sloga. Kot družba bomo morali izbrati; ali se prostovoljno prilagoditi na spremembe, ki so predvidene ter se prilagoditi tako, da možnost njihovega pojava zmanjšamo, ali pa se prisiljeno odzvati na posledice in nepričakovane naravne ujme.

95 % anketirancev meni, da je vključevanje Slovenije v globalne projekte pomembno (Q15, n = 357). Tudi z vidika mnenja anketirancev lahko potrdimo pomembnost vključevanja Slovenije v globalne projekte in s tem pomembnost zavedanja o globalnem skupnem dobrem in medsebojnem vplivu, vplivu globalnega dogajanja na ravni trajnostnega razvoja in podnebnih sprememb na Slovenijo ter obratno.

5.1.3 II. tematski sklop: Oblikovanje komunikacijske strategije

Vprašanja drugega sklopa so pomembna z vidika oblikovanja komunikacijske strategije, saj predstavljajo navade anketirancev pri uporabi družbenih omrežij, ki bodo prvo komunikacijsko

orodje projekta AA SLO s ciljno skupino. Analiza vprašanj prinaša odgovore na to, katera družbena omrežja vključiti v komunikacijski načrt implementacije, predstavlja poznavanja projekta Arctic Angels in mnenja o pomembnosti vključevanja Slovenije v globalne projekte.

Največ anketirancev uporablja Facebook (92 %), sledi Instagram (59 %), večina anketirancev ne uporablja TikToka (82 %) in Twitterja (88 %). Frekvenca uporabe Facebooka je največja (61 %), večkrat na dan, Instagrama pa (36 %) (Q16, n = 360).

Tabela 1: Analiza Q14, uporaba ter frekvence uporabe družbenih omrežij

Družbeno omrežje	Uporaba posameznega družbenega omrežja v %	Frekvenca uporabe posameznega družbenega omrežja				
		Enkrat na dan	Večkrat na dan	Več kot trikrat na teden	Manj kot trikrat na teden	»Jih ne uporabljam«
Facebook	92 %	16 %	61 %	6 %	9 %	8 %
Instagram	59 %	10 %	36 %	4 %	9 %	41 %
TikTok	17 %	5 %	6 %	2 %	4 %	82 %
Twitter	13 %	1 %	4 %	1 %	7 %	88 %

Z vprašanji Q16–Q18 in Q20–Q25 smo pridobili podatke, na podlagi katerih sem zasnovala komunikacijski načrt 5. in 6. faze projekta. Na podlagi teh odgovorov bomo v 6. fazi projekta oblikovali vsebine in dogodke, časopisne članke in druge komunikacijske akcije.

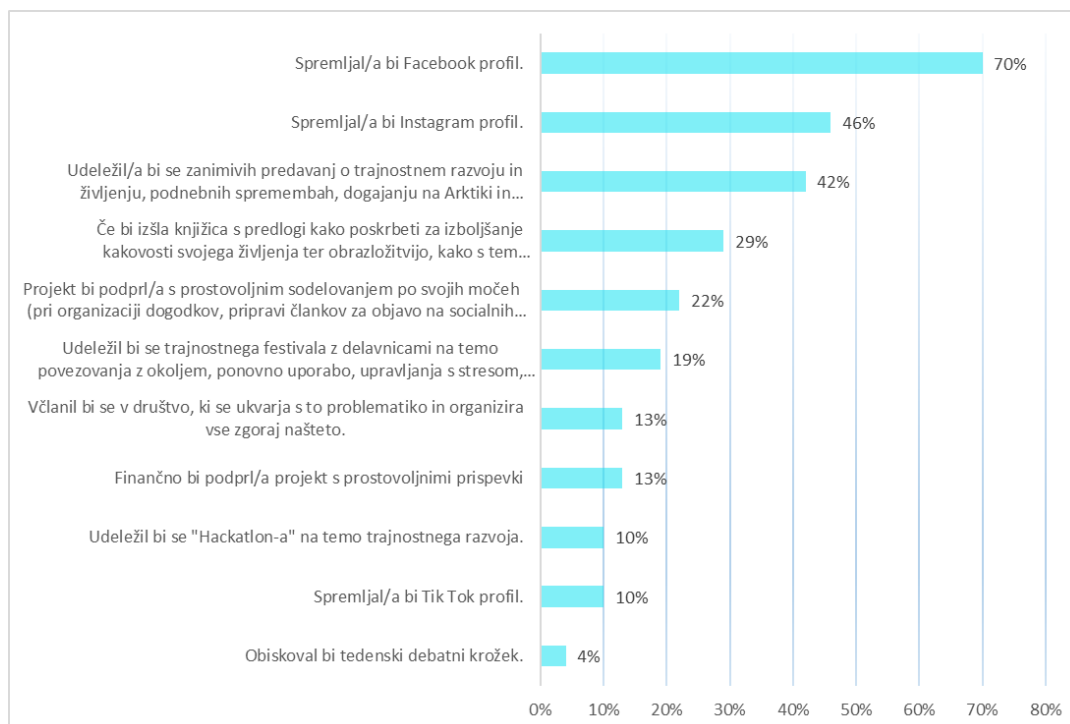
Sedeminpetdeset odstotkov anketirancev na družbenih omrežjih spremlja organizacije ali gibanja, novice, ki se nanašajo na podnebne spremembe in trajnostno življenje, 43 % jih ne (Q17, n = 360). Q18 (n = 359) potrjuje izbiro spleta kot komunikacijskega orodja, saj kar 90 % anketirancev prebere ali se pozanima o splošnih informacijah ali novostih s področja, ki jih zanima na tem orodju. 49 % se o temah, ki jih zanimajo, rado pogovarja, 42 % pa prebere časopis. Na podlagi tega smo se odločili za aktivacijo prek časopisnih člankov. 31 % (29) anketirancev se udeležuje spletnih predavanj, podcaste posluša 78 anketirancev (22 %). Pod odgovorom »drugo« so anketiranci omenjali še: radio, televizijo, izobraževanja v okviru službe, znanstvene članke, predavanja na fakulteti, dokumentarne filme in e-mailing liste NVO (nevladnih organizacij).

Oseminosemdeset odstotkov (Q20, n = 356) anketirancev zanima, kaj se dogaja na Antarktiki in Arktiki ter kako to dogajanje vpliva na podnebne spremembe in naše življenje, življenje svetovnega prebivalstva. 58 % (Q21, N = 360) anketirancev bi spremljalo profil na Instagramu, prek katerega bi želeli največ informacij o preprostih nasvetih, kako živeti trajnostno. Najmanj anketirancev (34 %) je zainteresiranih za informacije glede organizacij, ki aktivno delujejo na področjih podnebnih sprememb in trajnostnega razvoja v Sloveniji, največ pa se jih zanima za preproste načine, kako živeti trajnostno. 55 % anketirancev zanima, kakšne so napovedi za Slovenijo v primeru različnih scenarijev segrevanja ozračja in razlaga znanstvenih raziskav na področju podnebnih sprememb. 54 % bi jih želelo izvedeti splošne informacije o podnebnih spremembah, 47 % pa, kakšna je povezava med zdravim življenjem posameznika in trajnostnim razvojem družbe. 45 % anketirancev zanima, kakšna je povezava med taljenjem ledu in spremembo načina življenja, kot ga poznamo danes (Q22, n = 343). Vsi ti podatki so podlaga za pripravo komunikacijske vsebine. Začetna usmeritenost bo v področja, ki jih je izbralo največ anketirancev (praktični nasveti za trajnostno življenje, splošne informacije o podnebnih spremembah).

Več kot 50 % anketirancev (59 %) meni, da je najbolj smiselno nagovarjati mlade od 14. do 25. leta, 23 % starejše (nad 30 let), 18 % pa mlajše, (9–14 let). To vprašanje (Q23, n = 355) je omogočilo vpogled, kakšna naj bo starost ciljne skupine, na katero se osredotočimo. Kljub rezultatu sem se odločila, da ciljno skupino (v nacionalnem eksternem prostoru) posplošimo na celotno prebivalstvo Slovenije, saj bo že s tem, da bomo uporabili Facebook in Instagram, ciljna skupina, ki jo bomo neposredno nagovorili, omejena na uporabnike teh omrežij. Na podlagi diskusij znotraj izobraževanja v okviru Climate-KIC Journey 2020 in prostovoljnega dela, vodenja delavnic na osnovnih šolah, na katerih sem na podlagi izkušenj z ustanoviteljico Inštituta Complementarium

Nekateri rezultati analize so predstavljeni s konkretnimi številkami, ne v odstotkih. Konkretno število anketirancev, ki so se odločili za izbiro omenjenih odgovorov je pripomoglo pri določitvi (realnih) specifičnih ciljev za obdobje enega leta, opisanih v poglavju 4. 5. 1. Ti številčni podatki pa so pripomogli tudi pri snovanju metod vrednotenja učinka komunikacijskega načrta (poglavje 6.4.4.) in zapisu osnov, podlage za merjenje. Pomembni pa so tudi z vidika pričakovanja udeležbe na dogodkih, saj se le ti lahko načrtujejo na podlagi tega zanimanja.

Vprašanje Q24 (n = 334) je anketirance spraševalo po tem, kako bi bili projekt pripravljeni podpreti. Največ anketirancev je pripravljeno spremljati profil na Facebooku (70 %, kar pomeni 233 sledilcev na tem družbenem omrežju) ter profil na Instagramu (152 anketirancev). 141 anketirancev bi se udeležilo zanimivih predavanj o trajnostnem razvoju in življenju, podnebnih spremembah, dogajanju na Arktiki in Antarktiki ter posledicah taljenja ledu, 73 anketirancev bi želelo pri projektu sodelovati kot prostovoljec/ka (pri organizaciji dogodkov, pripravi člankov za objavo na družbenih omrežjih). Ob izidu knjižice o predlogih za izboljšanje kakovosti svojega življenja in z obrazložitvijo, kako s tem neposredno pomagamo zmanjševati vplive na podnebje, bi bil zanjo pripravljen/a odšteti 5 EUR, kupilo bi jo 96 anketirancev, kar bi v blagajno projekta prispevalo 480 EUR. Nakazilo bi bilo označeno kot zaželen prostovoljni prispevek, pokrilo bi stroške tiskanja (na recikliran papir). 65 anketirancev bi se udeležilo trajnostnega festivala z delavnicami na temo povezovanja z okoljem, ponovno uporabo, upravljanja s stresom, medosebne komunikacije, torej trajnostnega načina življenja, 44 anketirancev bi finančno podprl/a projekt s prostovoljnimi prispevki, 43 bi se jih včlanilo v društvo, ki se ukvarja s to problematiko in organizira vse naštet, 33 anketirancev bi se udeležilo »Hackatlona« na temo trajnostnega razvoja. Le 13 anketirancev bi obiskovalo tedenski debatni krožek (slika 12). Analiza tega vprašanja potrjuje izbiro komunikacijskih orodij.

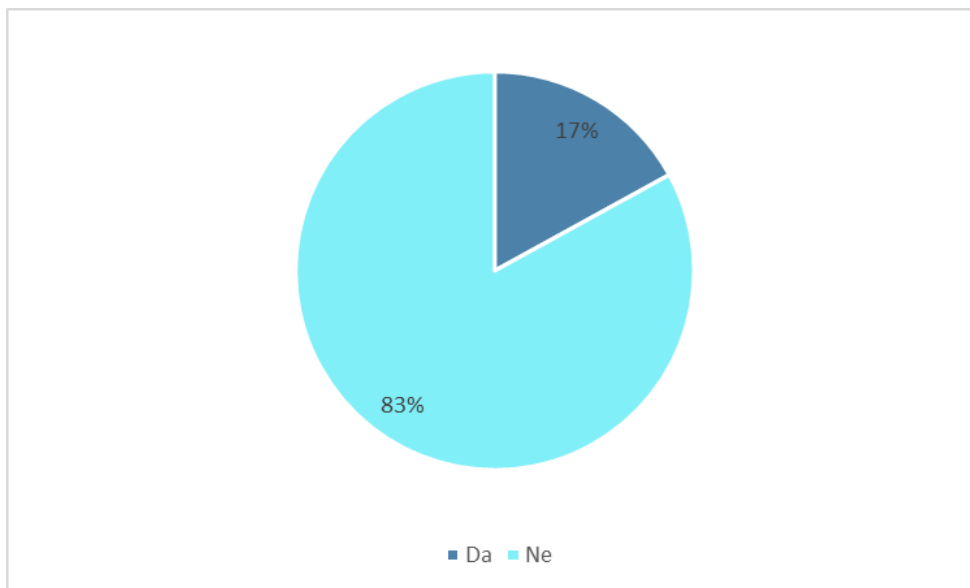
Slika 12: Pripravljenost anketirancev za podporo akcij projekta

foto: V. Bastl , 2021

Anketirance sem povprašala tudi po tem, kaj bi si želeli, da bi bil rezultat projekta (Q25, n = 334). Največ (170, 51 %) jih želi vzpostavitev profila na Instagramu ali FB, ki ljudi redno nagovarja k upoštevanju trajnosti in podnebnih sprememb. Ker ima to vprašanje enako število n kot predhodno vprašanje, lahko povsem zanesljivo primerjamo odgovore. Na vprašanje Q24 jih je 70 % odgovorilo, da bi projekt podprlo s spremljanjem profila na Facebooku in 46 % s spremljanjem profila na Instagramu, kar je 20 % več anketirancev. V predhodnem vprašanju bi se 65 anketirancev udeležilo trajnostnega festivala, kot rezultat projekta pa to želi 39 anketirancev več (104). 49 anketirancev si kot rezultat projekta želi debatni krožek o pomenu in povezanosti med trajnostjo, podnebnimi spremembami ter osebnim razvojem in kakovostjo življenja, krožka pa bi se, glede na prejšnje vprašanje, udeležilo le 13 anketiranih.

Na podlagi teh rezultatov sem utemeljila izbiro, da implementacijo projekta začnemo z vzpostavitvijo družbenih omrežij, zaradi zadostnega interesa pa sem v komunikacijski načrt dodala tudi dogodke na spletu in fizično.

Eno najpomembnejših vprašanj za implementacijo projekta v slovenski prostor je vprašanje Q19, ki je povezano z eno izmed hipotez diplomske naloge. Hipoteza vprašanja je bila: 80 % anketirancev še ni slišalo za projekt Arctic Angels.

Slika 13: Poznavanje projekta Arctic Angels

foto: V. Bastl , 2021

Rezultat je pokazal, da 83 % anketirancev še ni slišalo za projekt Arctic Angels, kar potrjuje hipotezo 1.

5.2 Komentarij in možne izboljšave anketnega vprašalnika

Ob analizi sem ugotovila, da bi bil vprašalnik še natančnejši, če bi postavili še četrto sociodemografsko vprašanje, ki se nanaša na državljanstvo oziroma statistično regijo bivanja anketiranca. Z uporabo slovenskega jezika sem sicer omejila raziskavo na slovensko govoreče ljudi, ker pa raziskujemo poznavanje projekta med prebivalci Slovenije, bi podrobnejše in bolj zanesljive podatke pridobila z omenjenim dodatnim vprašanjem. S podatki iz katere statistične regije prihajajo prebivalci bi lahko ugotovili, kje začeti z dogodki v fizičnem prostoru.

Če bi raziskavo izvedla v daljšem časovnem obdobju, bi lahko pridobila še bolj reprezentativen vzorec, na podlagi katerega bi lahko poglobila analizo in statistično primerjala razlike med odgovori med spoloma, po starostni skupini ter izobrazbi ali celo glede na statistične regije. Na podlagi slednjih bi lahko ugotovila razliko med ozaveščenostjo prebivalstva v različnih delih Slovenije.

Problematika predterminiranih odgovorov: Med analizo vprašanj Q2 (Kaj je agenda 2030 (označite trditev)) in Q3 (Kaj pomeni besedna zveza »trajnostni razvoj« (označite trditev?)) sem ugotovila, da bi bilo smiselno predterminirane odgovore zamenjati z možnostjo odgovarjanja z odprtim odgovorom ter posebej analizirati odgovore, s tem bi lahko dobili točnejše rezultate. Z vidika motivacije anketiranca pa bi to pomenilo (predvidevamo) oviro ter s tem zmanjšanje števila anketnih odgovorov, saj odprti odgovori vzbudijo odpor do reševanja. S tem, ko sem ponudila možnost dveh odgovorov (opisano na primeru Q3), sem anketirancem ponudila 50 % možnost izbire pravilnega odgovora, kar pomeni, da je imel anketiranec, četudi ne pozna pomena besedne zveze »trajnostni razvoj«, 50 % možnosti, da izbere pravilen odgovor. V okviru tega bi torej lahko kvantitativno raziskavo izvedli tudi kvalitativno, a s tem ne bi pridobili vzorca populacije, kar je bil naš cilj, saj je raziskava podlaga za implementacijo projekta, da bi bil ta uspešen, pa potrebujemo podatke o mnenju populacije in o njenem zavedanju.

Možne odgovore pri vprašanju Q25 bi bilo smiselno postaviti drugače, prvi odgovor namreč zajema vse spodnje odgovore, saj so ostale možnosti priložnosti za opolnomočenje o pomenu povezanosti med trajnostnim življenjem in podnebnimi spremembami.

Dodali bi lahko tudi vprašanje o skupnem dobrem, poznavanju tega koncepta in zavedanju o pomembnosti območij skupnega dobrega in s tem pridobili podatke o poznavanju tega koncepta ter posledično idej in potrebe po ozaveščanju ter razlagi.

Komunikacijo med reševanjem anketnega vprašalnika bi lahko izboljšali s skrajšanjem odgovorov, ki so navajali možnosti odgovorov, ki so bili daljši (več kot pet besed in več kot pet možnih odgovorov), saj se je pokazalo, da je pri teh n padel in se kasneje spet dvignil, torej so anketiranci ta vprašanja preskočili.

Prvi upad anketirancev se je zgodil takoj po prvem vprašanju; in sicer z $n = 495$ (Q1) na $n = 413$ (Q2), število anket je upadlo za 10 %.

Drugi upad sem opazila pri vprašanju Q22. N pred vprašanjem je bil $n = 360$, pri tem vprašanju je padel na $n = 343$ (17 anket manj), pri naslednjem vprašanju, ki je omogočal en odgovor, se je spet dvignil, in sicer na $n = 355$ (za 12 anket). Pri vprašanju Q23 se je število spet povečalo na $n = 355$, pri vprašanju Q24 in Q25 pa padlo na $n = 334$ (za 21 anket). Pri vprašanju Q26 se je število odgovorov spet dvignilo na $n = 356$ (za 22 anket) in obstalo pri tem številu do konca ankete.

6 KOMUNIKACIJSKI NAČRT IMPLEMENTACIJE PROJEKTA

Ker je projekt Arctic Angels novost v slovenskem prostoru, kar potrjujejo tudi rezultati anketnega vprašalnika, je treba prebivalce Slovenije, našo ciljno skupino, opremiti z znanjem o sodelovanju v projektu, o prednostih, ki jih bodo sodelujoči deležni, o družbenem, ekološkem in ekonomskem vplivu celotnega projekta ter jih ves čas seznanjati tudi z novicami, napredkom projekta. Celoten projekt želimo izvesti transparentno z orodji in aktivnostmi, ki so opisane v tem komunikacijskem načrtu.

Predmet komunikacije je implementacija projekta Arctic Angels v Slovenijo. Komunikacijski načrt vsebuje načrt komunikacije aktivnosti v fizičnem in spletnem prostoru. S komunikacijskim načrtom bomo dosegli dolgoročne cilje in mejnike faz, opisane v poglavju 3 in specifične cilje opisane v podpoglavju 4.5.1. Uspešna komunikacija z deležniki in ciljno skupino je podlaga za uspešno implementacijo projekta ter izpolnitev poslanstva, vizije in namena.

Komunikacijsko načrtovanje je izvedeno za obdobje opisanih šestih faz projekta, od začetka izvajanja projekta do načrtovanih dogodkov in seznanjanja z njimi, in sicer do septembra 2022. Terminski načrt je neposredno postavljen v okviru opisa faz projekta in z opisanimi mejniki (poglavje 4.6.5). Zapisane so doslej uporabljene metode komuniciranja (torej, do 5. faze) ter predvidene metode komuniciranja (5. in 6. faza, implementacija projekta). Predstavlja pa okvir in podlago za nadaljnje načrtovanje komuniciranja ter dolgoročno komunikacijsko strategijo.

6.1 Omejitve komunikacijskega načrta

V načrtu poudarjamo komunikacijo na nacionalni ravni, saj načrtujemo implementacijo projekta v slovenski prostor, zato je komunikacijski načrt omejen na podroben načrt le enega dela komunikacije, in sicer nacionalne eksterne komunikacije. Komunikacijski načrt je torej omejen na 2. in 4. specifični cilj implementacije projekta.

Ker je delovanje v nacionalnem prostoru močno povezano z delovanjem v globalnem, v izvedbenih fazah dopuščamo spremembe in prilagajanja, saj je komunikacija na globalni ravni podlaga za delovanje v Sloveniji.

Komunikacijski načrt je zaradi prostovoljne narave projekta v implementacijskih fazah pisan tako, da ne zahteva dodatnih finančnih virov oziroma investicij v okviru opravljenih akcij ter omogoča aktivno delovanje v spletnem okolju, tudi v nepričakovanih razmerah v fizični realnosti (primer pandemije Covid-19). Prav tako sem, zaradi nepredvidljivosti razmer pandemije, komunikacijski načrt zasnovala s poudarkom na delovanju na družbenih omrežjih – v spletnem okolju.

Področje komunikacije so podnebne spremembe, niše, na katere se bomo osredotočili, pa so tri. Predstavljene bodo na podlagi osebnih zgodb in ugotovitev trenutne delovne ekipe na podlagi anketnega vprašalnika. Te so:

- napovedi za Slovenijo v primeru različnih scenarijev segrevanja ozračja;
- preprosti nasveti za vsakodnevno trajnostno življenje (kakšna je povezava med zdravim življenjem posameznika in trajnostnim razvojem družbe);
- razlaga znanstvenih raziskav na področju podnebnih sprememb ter stanja Arktike in Antarktike (poljudno in zanimivo razloženo, povezava med taljenjem ledu in spremembo načina življenja, kakršnega imamo danes).

6.2 Ciljna javnost in namen komuniciranja

Ciljno javnost projekta na podlagi akcijskih prostorov v grobem delimo na nacionalno in globalno, slika 10 (str. 44).

Na globalni ravni AA SLO je komunikacijski akter Arctic Angels predstavica oz. vodja projekta. Komunikacija poteka na interni in eksterni ravni prek fizičnega in spletnega komuniciranja. Namen komuniciranja v okviru globalnega prostora je:

- predstaviti delovanje slovenske izpostave v nacionalnem akcijskem prostoru in dobre prakse Slovenije na obravnavanem področju,
- zastopati in zagovarjati projekt Arctic Angels zunaj nacionalnega območja,
- povezovati AA SLO in Arctic Angels.

Del komuniciranja, ki povezuje globalni in nacionalni prostor, izvaja vodja projekta.

Na nacionalnem področju komunikacija poteka na interni in eksterni ravni prek fizičnega in spletnega komuniciranja. Namen komuniciranja v okviru nacionalnega prostora je predstaviti in zastopati globalni projekt Arctic Angels in problematiko, ki jo ta obravnava v slovenskem prostoru.

Slika 14: Ciljne javnosti

foto: V. Bastl , 2021

Podrobnosti namena komunikacijskega načrta sovpadajo z namenom in vizijo projekta ter so predstavljena v poglavju 3.

6.3 Načini komuniciranja do 5. faze projekta

V spletnem okolju smo na interni nacionalni ravni uporabljale komunikacijska orodja Facebook messenger, Gmail, Zoom, Miro board, Instagram. Na spletni globalni ravni smo uporabljale Zoom, Instagram, Gmail. Na eksterni nacionalni ravni sem, da bi pridobila zadostno število odgovorov na anketo, na podlagi katere je zapisana strategija, komunicirala po Gmailu, Instagramu (story, post, messenger), Facebooku (story, post, interakcija v skupinah in po messengerju), Whatsappu, ob pomoči različnih deležnikov (Inštitut Complementarium, No Excuse Slovenia, Popotniško Združenje Slovenije ...).

Platformo Zoom smo uporabile za:

1. predstavitev projekta Inštituta Complementarium,
2. sestanek s koordinatorko AA (Arctic Angels),
3. srečanje AA in načrtovanje skupne vizije,
4. prvi sestanek delovne ekipe in načrtovanje vizije ter vrednot,
5. sestanek o načrtu implementacije s koordinatorko AA,
6. sestanek o načrtu implementacije in poteku s koordinatorko AA,
7. priprave na intervju v reviji Vanity Fair (italijanska izdaja),
8. intervju za Vanity Fair Italia.

Miro board smo uporabile kot spletno orodje, tablo za viharjenje možganov (brainstorming), metodo snovanja vizije in vrednot AA SLO. Poslanstvo, vizija in namen projekta so bili ustvarjeni na podlagi treh samoreflektivnih vprašanj, ki sem jih kot vodja projekta zastavila delovni ekipi:

- Kakšna je moja vizija, kako bi projekt predstavila v Slovenijo?
- Katere so moje prednosti, kako jih lahko uporabim v prid implementacije projekta ter v sodelovanju z delovno ekipo? Kako lahko prispevam k projektu?
- Na katerem spletnem omrežju bi želela delovati?

Gmail smo uporabile za komunikacijo med sestanki, povabila na sestanke, predstavitve agend sestankov ter nagovarjanje k reševanju ankete.

Messenger skupina na Facebooku »Arctic Angels Slovenija«, je osnovno komunikacijsko orodje za interno nacionalno komunikacijo.

Osebni profili na Instagramu so bili namenjeni deljenju objav profila Arctic Angels ter pozivu in nagovoru k reševanju ankete, deljenju akcij na nacionalnem področju.

Časopisni članek na podlagi intervjuja v italijanski izdaji revije Vanity Fair (spletna in fizična oblika, v italijanščini in angleščini) je temeljil na zagovorništvo ohranjanja Arktike in Antarktike ter pomembnosti glasu in opolnomočenja žensk. Članek v reviji Globe Trotter (spletna oblika v angleščini in slovenščini), je temeljil na predstavitvi osebne zgodbe slovenske predstavnice Arctic Angels.

6.4 Strategija komuniciranja 5. in 6. faze projekta

Komunikacijski načrt 5. faze projekta (do 20. septembra 2021) je usklajen z dosegom mejnikov 5. faze, opisanih v poglavju 4.6.5.

Komuniciranje v 6. fazi projekta je načrtovano glede na specifične cilje projekta (poglavje 4.5.1) in mejnike 6. faze projekta (poglavje 4.6.5).

6.4.1 Komunikacijska orodja in načini komuniciranja

Zaradi prostovoljne narave projekta v okviru komunikacije uporabljamo komunikacijska orodja, ki ne potrebujejo finančne osnove za namen komuniciranja. Glavna interakcija s ciljno skupino bo potekala na družbenih omrežjih, zato načrt podrobneje opisuje njihovo delovanje.

Terminski plan ni podrobno izdelan, saj se bo komunikacija prilagajala možnostim sodelovanja prostovoljk in vključevanju novih prostovoljk, ki bodo omogočile širše področje delovanja in s tem pospešile nekatere vidike komuniciranja.

- Časopisni članki

V 5. fazi projekta, v časovnem okviru do 20. septembra, bodo objavljeni članki 1–3. V 6. fazi projekta, v časovnem okviru od septembra 2021 do septembra 2022, pa članki 4–8.

1. članek: Predstavitev projekta Arctic Angels – kdo smo kot delovna ekipa, osebna zgodba (občinski časopis)
2. članek: Predstavitev projekta Arctic Angels in intervjuja v Vanity Fair (regionalni časopis)
3. članek: Moč največjega evropskega ledenika in njegova usoda. Kako sem lovila ledene delčke na plaži diamantov ob zavedanju, da tega ledu ne bomo več dobili nazaj. (spletni časopis)
4. članek: Kaj ima dogajanje na polarnih koncih sveta s Slovenijo?
5. članek: Zakaj Slovenke skrbi za polarne konce sveta?
6. članek: Izginjanje planetarnega ledu: zakaj moramo zaščititi skupno dobro?
7. članek: Slovenska strategija razvoja države, koliko sploh veš o njej? Kako so v slovenska strategiji razvoja zajete podnebne spremembe?
8. članek: Kdo so Arctic Angels? Pomembnost vključevanja Slovenije v globalne projekte.

- Zoom, Miro board, Kahoot in Gmail (Sestanki delovne ekipe)

Zoom bomo uporabile za videosestanke, Miro board za viharjenje možganov, Kahoot za aktivno interakcijo in učenje o problematiki, Gmail za povabila na sestanke na Zoomu, sodelovanje v spletnem orodju Miro.

1. sestanek na Zoomu bo predvidoma 20. oktobra: predstavitev implementacijskega načrta in vzpostavitev družbenih omrežij.
2. sestanek na Zoomu bo predvidoma 20. novembra: refleksija stanja družbenih omrežij, optimizacija delovanja in povezovanje z novimi deležniki, skupinami, nevladnimi organizacijami in aktivisti v Sloveniji.

Nadaljnji sestanki na Zoomu bodo organizirani po potrebi, vsaj enkrat na dva meseca, na njih bomo načrtovale mesečne akcije in tematike za določeno obdobje, če bo mogoče, bodo sestanki potekali v živo. Teme bodo obravnavane glede na rezultate anketnega vprašanja Q22, procentualno padajoče.

- Družbena omrežja – eksterna komunikacija

Specifični cilj do konca 6. faze implementacije projekta je doseči 1000 sledilcev (skupno) na družbenih omrežjih. Na družbenem omrežju Facebook bomo vzpostavile stran AA SLO, kjer bodo na voljo osnovne informacije o projektu, opis, povezave do člankov, fotografije, izobraževanja itd., saj je bilo to omrežje na podlagi anketiranih izbrano kot najbolj uporabljeno. Objave bomo izbirale glede na določeno nišo in pozivale deležnike k sodelovanju. Glavni profil interakcije bo družbeno omrežje Instagram na pobudo prostovoljk (tudi glede na rezultate vprašanja Q12 je to omrežje ustrezno).

Na obeh družbenih omrežjih je možnost oddajanja v »v živo«, objava video- in slikovnih vsebin s pripisi. V videovsebinah bomo delile vsakodnevne nasvete za trajnostno življenje in osebne zgodbe prostovoljk, misli, povezane v vrednotami AA SLO in AA, slikovno gradivo napovedi podnebnih sprememb za Slovenijo, razlage znanstvenih raziskav, splošne informacije in predstavitev delovne skupine.

- Slikovna objava z opisnim tekstom dvakrat na teden
- Video objava enkrat na dva tedna
- objava zgodbe (story) (vsaj) dvakrat na teden

Družbena omrežja bomo predstavile po vzpostavitvi na osebnih kanalih. Vodja projekta se bom, tako kot sem delila anketo in pridobila rezultate, osebno prek vseh doslej uporabljenih komunikacijskih orodij zahvalila za sodelovanje v anketi ter ob tem delila najpomembnejše

rezultate, objavo članka v italijanskem Vanity Fair ter predstavila družbeni omrežji Facebook in Instagram, kjer bodo lahko spremljali nadaljnje delovanje.

Predvidevam, da bom pri anketiranih spodbudila zanimanje o projektu, zato jih bom takoj seznanila s projektom. Predvidevam, da bo glede na rezultate ankete večina anketirancev pripravljena slediti in podpreti družbena omrežja AA SLO. Glede na analizo ankete bi to pomenilo, ob aktivaciji vseh anketirancev, vsaj 210 sledilcev na profilu Instagram (glede na odgovore Q22) in 233 sledilcev na družbenem omrežju Facebook, v časovnem roku približno dveh mesecev.

Strategija povezovanja z deležniki prek Facebooka in Instagrama:

- Uporaba # (ključnikov, »hashtagov«) ob vsaki objavi, v komentarju: #arcticangels, #arcticangelsslovenija, #globalchoices, #icecrisis, #globalcommons, #climatejustice, #climatechange, #skupnodobro, #podnebespremembe, #niplanetaB.
- Uporaba # glede na specifiko objave, primeri: #earthscience, #climatescience, #defendthedeep, #sustainability, #slovenianature, #recycle, #gogreen, #future, #natureconservation.
- Označevanje deležnikov v objavah: uporaba »tag people« (@) v vsaki objavi: osebni profil avtorice, glavni profil Arctic Angels.
- Redno odgovarjanje na komentarje in zasebna sporočila sledilcev s pozitivnim pristopom in vrednotami AA SLO.
- Povezovanje na glavno spletno stran Arctic Angels.

Teme za interakcijo bodo določene na sestankih, po mesecih. Objave vsakega meseca bodo osredotočene na eno področje. Teme prvih treh mesecev glede na določene niše:

1. Kdo smo? Predstavitev AA in Global Choices, predstavitev AA SLO in osebnih razlogov, zakaj smo se odločile za delovanje, predstavitev problema in vizije, vrednot AASLO.
2. »Nazaj k trajnostnim osnovam«. Kaj so podnebne spremembe? Kaj je Agenda 2030? Kakšna je povezava med podnebnimi spremembami in Agendo 2030? Kaj je ogljični odtis?
3. Kaj je kriosfera? Kakšna so najnovejša spoznanja znanstvenikov na področju podnebnih sprememb, kakšen je njihov vpliv na kriosfero? Kakšna sta ogljični odtis Slovenije in povezava s stanjem kriosfere?
4. Deljenje preprostih nasvetov za trajnostno življenje in predstavitev napovedi različnih scenarijev podnebnih sprememb za Slovenijo, deljenje vsaj štirih objav AA uradnega/mednarodnega profila.

Možni mesečni projekti za aktivacijo ciljne skupine: 17 dni za 17 ciljev SDG, 30-dnevni trajnostni izziv, 30 vprašanj – 30 znanstvenih odgovorov. Mesečni projekti se bodo izvajali vsak 3. mesec, začeli se bodo, ko bo sledilcev vsaj 150. S projekti na spletu, pozivi k sodelovanju pri izzivu in deljenju fotografij opravljenega izziva bomo povečale motivacijo in vsakodnevno zavedanje prebivalcev Slovenije. Enkrat na dva meseca bo objavljen intervju z eno izmed predstavnic Arctic Angels, ki bo predstavil njeno motivacijo za sodelovanje v projektu.

Primer izziva: Kje je najbližja ekološka kmetija?

Izziv: Obišči nekoga (sorodnik, sosed), ki je star več kot 65 let. Vprašaj ga, kako so v obdobju, ko je bil stara 10 let, pridelovali hrano. Skupaj raziščita, kje je najbližji ekološki kmetovalec (pokaži, kako se uporablja Google Maps, da najdeš točno lokacijo). S kolesom ali peš se odpravi tja in tam izberi živilo, ki ga sicer kupuješ v trgovini.

Omenjeni izziv se ujema z vrednotami AA SLO, vključuje povezovanje med generacijami, izmenjavo znanj, poskrbi za telesno aktivnost deležnika in zdravo prehranjevanje, omogoči podporo lokalnim kmetovalcem.

- Družbena omrežja – interna komunikacija

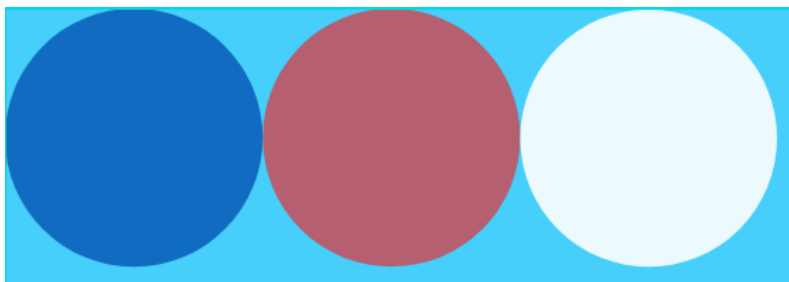
Glede na 4. cilj (6 srečanj s 50 % prisotnostjo članic AA SLO) bomo prek messenger skupine na Facebooku določile datume srečanj, to orodje bomo uporabile tudi za splošno komunikacijo, izmenjavo zamisli in idej.

6.4.2 Idejna zasnova grafične podobe

V okviru idejne zasnove grafične podobe sem se osredotočila na oblikovanje dokumentov za komunikacijo z elektronskimi sporočili.

Za prepoznavnost AA SLO na družbenih omrežjih sem določila logotip, barve, ki bodo uporabljene, in tipografijo. Pri delovanju družbenih omrežij se bodo torej uporabljale barve in pisave projekta.

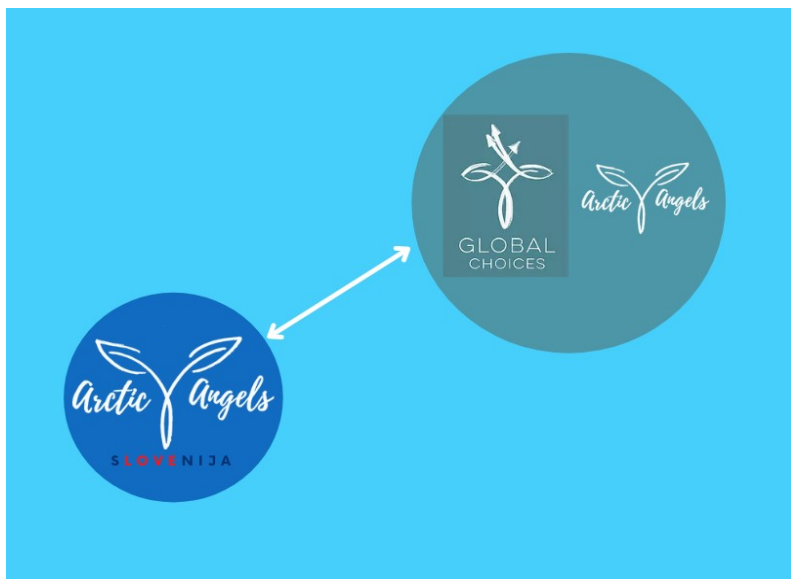
Logotip je sestavljen iz osnovnega logotipa Arctic Angels, ohranja belo barvo logotipa s podpisom Slovenija. Uporabljamo modro, rdečo in belo barvo, ki predstavljajo barve slovenske zastave.

Slika 15: Barve Arctic Angels Slovenija

foto: V. Bastl , 2021

Krožnica logotipa predstavlja planet, modra barva pa vodo kot sestavni del Arktike in Antarktike, ter pomembnost ohranjanja voda kot vrednote in globalnega skupnega dobrega.

Slika 16: Razvoj logotipa Arctic Angels Slovenija

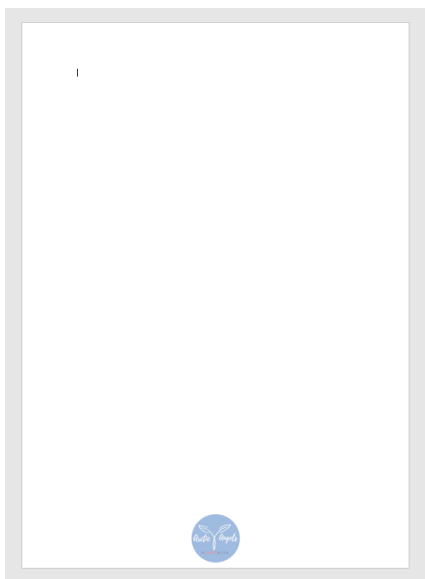
foto: V. Bastl , 2021

Tipografija je v črni ali beli barvi, odvisno od uporabljene barve podlage, če je možno, je večinoma uporabljena bela barva. Tipografija elektronske pošte je Arial ali Arial narrow. Tipografija, uporabljena v objavah na spletnih omrežjih, pa je Now Bold, ki omogoča tudi uporabo šumnikov. Tipografija objav na družbenih omrežjih je privzeta tipografija posameznega omrežja.

6.4.3 Oblikovanje prepoznavne grafike

Pri oblikovanju objav (slik) se bo uporabilo brezplačno spletno orodje Canva. Pri oblikovanju (po potrebi) videovsebin se bo uporabil program, ki ga preferira prostovoljka sama, če bo dela več, je pripravljena pomagati ena izmed treh Arktičnih zagovornic, ki se je za to javila na prvem sestanku.

Dopisni listi morajo vsebovati logotip AA SLO, ki je umeščen na sredini lista formata A4 ali A5. V primeru oblikovanja zloženke ali e-knjižice je logotip prav tako postavljen na sredini prve strani.

Slika 17: Dopisni list

foto: V. Bastl, 2021

6.4.4 Metode vrednotenja učinka

Vrednotenje je osredotočeno na aktivnosti, ki so opredeljene v naslednjih točkah, ker sem se poglobila v načrtovanje nacionalne komunikacije, so torej določene glede na komunikacijo v internem in eksternem nacionalnem prostoru:

- informiranje in obveščanje ciljne javnosti,
- zagotavljanje informacij in podpore delovni skupini,
- enosmerna komunikacija delovne skupine na družbenih omrežjih,
- dvosmerna komunikacija delovne skupine na družbenih omrežjih (interakcija deležnikov na družbenih omrežjih)
- spreminjanje in vrednotenje strateških ciljev.

Metode:

- število objav na družbenih omrežjih (slike),
- število objav na družbenih omrežjih (video),
- število objavljenih člankov v časopisih (spletni in fizični),
- število udeležencev na dogodkih,
- število govornikov na dogodka,
- število zunanjih eksternih deležnikov v enem letu,
- število nacionalnih internih srečanj (srečanja z delovno skupino),
- pridobivanje podatkov s kvantitativno raziskavo.

Enote merjenja:

- 2000 deležnikov (sledilcev) skupno na družbenih omrežjih Facebook in Instagram (do konca 6. faze projekta),
- 2 slikovni objavi na družbenih omrežjih na teden (104 objave v 6. fazi),
- 1 video objava na družbenih omrežjih na dva tedna (26 video v 6. fazi),
- 2 dnevni objavi (story) na teden (104 objave v 6. fazi),
- 3 časopisni članki v 5. fazi,
- 6 časopisnih člankov v 6. fazi,
- povprečno (za obdobje 6. faze) 10 udeležencev na spletnih dogodkih,

- povprečno (za obdobje 6. faze) 15 udeležencev na fizičnih dogodkih,
- sodelovanje z vsaj 3 zunanjimi deležniki v 6. fazi,
- 6 srečanj z delovno skupino (5. in 6. faza) s 50 % prisotnostjo članic,
- 2 kratki kvantitativni raziskavi.

7 SKLEPI

Temi podnebne spremembe in Agenda 2030 sta neločljivo povezani in postajata vsakdan današnje družbe na slovenski, evropski in globalni ravni. V okviru diplomske naloge sem ugotovila, da sta zavedanje in ozaveščanje o globalnem skupnem dobrem in o tem, da smo ne samo državljani ene države, ampak tudi državljani sveta, izredno pomembna za doseganje ciljev trajnostnega razvoja. Agenda 2030 je orodje, na podlagi katerega globalna skupnost stremi k blaginji svetovnega prebivalstva. Za doseg blaginje pa sta ključnega pomena ohranjanje zdravega okolja in zmožnost prilagoditve svetovne populacije na dejstva o podnebnih spremembah in spremenljivosti življenja, kot smo ji priča dandanes, ko se spoprijemamo z epidemijo Covid-19 in posledično prilagajamo na spremembe.

V začetku naloge so bile predstavljene tri hipoteze, ki so temelj za raziskavo in oblikovanje načrta implementacije globalnega projekta Arctic Angels v Slovenijo. V okviru zaključne razprave jih glede na doslej ugotovljeno preverim in o njih razpravljam.

H1: Globalni projekt Arctic Angels je v slovenskem prostoru še neznan.

Na podlagi kvantitativne raziskave, z analizo vprašanja Q20, lahko hipotezo potrdimo, saj 88 % anketirancev (n = 359) še ni slišalo za omenjeni projekt. Čeprav vzorec ni reprezentativen glede na slovensko populacijo, lahko na podlagi tako velikega odstotka nikalnih odgovorov posplošimo, da projekt v slovenskem prostoru še ni poznan. Potrditev te hipoteze je ključni dejavnik za uspešnost implementacije projekta v slovenski prostor. Kot je ugotovljeno v SWOT-analizi, je za uspešnost implementacije potrebno, da so cilji in vizije dobro zastavljeni, poleg tega pa naj se akcije na podlagi pridobljenih rezultatov analize ankete prilagajajo ciljni skupini. Predstaviti je treba pomembnost, da se zavarujejo geografsko tako oddaljena območja. 95 % anketirancev se zdi pomembno, da se Slovenija vključuje v globalne projekte, kar podpira realizacijo implementacije projekta.

H2: Natančno izdelan komunikacijski načrt bo omogočil boljšo izpeljavo projekta in njegovo prepoznavnost.

Drugo hipotezo delno potrjujem, saj bo rezultat znan ob zaključku 6. faze projekta (septembra 2022), ko bom analizirala in ovrednotila uspešnost implementacije projekta glede na analizo komunikacijskih ciljev in z metodami, ki so opisane v komunikacijskem načrtu. Načrt je postavljen tako, da je hipoteza potrjena in cilji doseženi, vseeno pa trdim, da je izdelan komunikacijski načrt pomemben za uspešno implementacijo, saj jasno predstavlja komunikacijska orodja in načine komunikacije, komunikacijsko temo ter omejuje področje na določeno nišo. Z vsem tem se je v okviru tako široke tematike, kot je obravnavana, lažje osredotočiti in ozavestiti čim večje število prebivalcev Slovenije o projektu Arctic Angels.

H3: Izvedena anketa bo omogočila, da se ugotovi stopnja opolnomočenja anketiranih o obravnavani tematiki, ki ji bo sledila prilagoditev projektnih aktivnosti.

Izvedena anketa je omogočila ugotovitev stopnje opolnomočenja anketirancev o obravnavani tematiki, prav tako pa je pripomogla pri snovanju in oblikovanju projektnih aktivnosti ter vizije implementacije projekta v slovenski prostor. Torej lahko hipotezo potrdim. Ugotovila sem visoko stopnjo zavedanja anketirancev o pomembnosti obravnavanih tem in vplivu sprememb na življenje posameznikov. Analiza ciljne skupine s kvantitativno raziskavo in pridobljenimi podatki o navadah, mnenju in željah posameznikov je bila pomemben člen, ki je omogočil prilagoditev projektnih aktivnosti ter vpogled v problem, ki ga obravnavamo na vzorcu prebivalcev Slovenije. Na podlagi odgovorov in podatkov, pridobljenih z anketo, sem zapisala komunikacijski načrt za implementacijo projekta do septembra 2022, prav tako pa bodo ti pripomogli h konkretnemu vsebinskemu snovanju komunikacijskih aktivnosti, predvsem na družbenih omrežjih, ki bodo glavni dejavnik komuniciranja delovne ekipe, ki temelji na prostovoljstvu.

Skoraj vsi (98 %, 385 oseb) anketiranci menijo, da je ozaveščanje o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju pomembno, 95 % anketirancev (339) meni, da je pomembno, da se Slovenija vključuje v globalne projekte, kar nakazuje k potrditvi priložnosti, ugotovljene v SWOT-analizi, ter prednosti, kot je na primer »atraktiven projekt, popularna tematika, a hkrati novost v slovenskem prostoru«. Odgovori zmanjšujejo tudi potencialno nevarnost »nezainteresiranosti ciljne skupine« in »prenasičenosti z informacijami o dotični problematiki«, ki sem ju opisala v SWOT-analizi, je pa ne izključujejo.

Anketni vzorec ni optimalen iz vidika reprezentativnosti spolov (78 % žensk, 22 % moških) glede na populacijo Slovenije. Iz rezultatov analize sklepam, da so ženske veliko bolj pripravljene na aktivno delovanje na področju trajnostnega razvoja in podnebnih sprememb, saj je bilo, kot opisano, kar 78 % anketiranih ženskega spola. Že z reševanjem ankete se je tako pokazalo zanimanje in na neki način tudi aktivacija na tem področju (odgovarjanje na anketo jemljemo kot aktivacijo). Na podlagi tega potrjujem izbiro, da projekt Arctic Angels Slovenija nadaljuje opolnomočenje žensk s širjenjem delovne skupine, saj se je (že) na podlagi ankete pokazalo večje zanimanje žensk za sodelovanje.

Predstavitev pomembnosti geografsko tako oddaljenih območij v slovenski prostor je svojevrsten izziv. V okviru diplomske naloge sem ugotovila, kako kompleksen je sistem komunikacije, če želim v slovenskem prostoru predstaviti globalni projekt. Komunikacijo sem razdelila na dve ravni, nacionalno in globalno, z vsakim načrtovanjem aktivnosti pa sta se komunikacijski ravni širili ali pa medsebojno mrežili. Ob tem sem takoj opazila, da bo treba komunikacijski načrt omejiti. Za res temeljit komunikacijski načrt na ravni tako velikega projekta bi bila potrebna daljša raziskava, z natančnejšimi vprašanji in analizo. Kljub ugotovljenemu imam za začetek implementacije dovolj natančen vzorec, da lahko v slovenskem prostoru začnem akcije in implementacijo 6. faze ter skupaj z delovno ekipo začnem delovati v tako imenovanem spletnem prostoru (glej poglavje 4.5.6).

Diplomska naloga in vsa spoznanja potrjujejo moje domneve o tem, kako pomembno je vzpostavljati okoljsko komunikacijo, analizirati ciljno skupino, se prilagajati glede na analizo, a vseeno obdržati osnovni namen projekta. Spoznanja o tem, kako pomembno se anketirancem zdi ozaveščanje o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju (98 % anketirancev), so odprla nov pogled, motivacijo za uresničitev in apliciranje načrta v realnost.

Med kvantitativno analizo sem zastavila novo raziskovalno vprašanje in hipotezo za nadaljne raziskave. Na podlagi le teh bi se lahko v prihodnosti določila ožja ciljna skupina, ki je osredotočena na dotično območje, tisto, ki potrebuje, glede na analizo največ aktivacije. Primer raziskovalnega vprašanja in hipoteze: Kakšna je razlika med ozaveščenostjo prebivalcev o trajnostnem razvoju in podnebnih spremembah v osrednjeslovenski regiji ter ostalih regijah? Hipoteza: Prebivalci v osrednjeslovenski regiji so bolj ozaveščeni in se bolj zavedajo pomembnosti trajnostnega razvoja in posledic podnebnih sprememb. Ta potencialna raziskava bi podala vzorec ozaveščenosti populacije v regijah glede na katere, bi lahko prilagodili ozaveščevalne akcije. Znotraj posamezne regije bi lahko nato nadaljevali z raziskovanjem glede na starostne skupine in na podlagi tega osnovali komunikacijsko kampanijo.

Kakšna je torej prihodnost globalnih projektov v Sloveniji?

Ko govorimo o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju, se moramo zavedati dejstva, da ekosfera nima administrativno določenih meja. Skupno dobro je skupno vsem prebivalcem planeta, človeškim, živalskim in rastlinskim vrstam. Čeprav so ti ekosistemi za prebivalce Slovenije geografsko oddaljeni, so pomembni za trajnostno kakovost življenja in blaginjo prebivalstva, h kateri stremi razvojni načrt Slovenije.

Interdisciplinarni pogled ene osebe na projekt in okoljsko problematiko je izredno pomemben, ko želimo preučevati in uporabiti dognanja v realnosti, v družbi. A hkrati širina takšnega pogleda pomeni problem, ko je treba izhajati iz točno določenih dejstev in omejiti raziskavo. Vzpostavijo se potrebe po strokovnjakih na določenih področjih. Tako sem ugotovila, kako pomembno je, da v sistemu ali delovni skupini sodelujejo specializirani strokovnjaki, nujno potreben pa je še nekdo, ki zna različne discipline povezati v celoto in odpreti pogled ven iz

specializirane niše. Izrednega pomena je, da se ta dognanja prenesejo v družbo na poljuden, zabaven in zanimiv način, skozi osebne zgodbe in iskrena mnenja – to je namen te diplomske naloge, načrta implementacije projekta Arctic Angels v Slovenijo. Znanstveno in strokovno utemeljena dejstva na področju varovanja okolja o pomembnosti ekosistemskih storitev in »global commons« je treba z individualnimi zgodbami prenesti do državljanov in jim predstaviti, kako pomembno je povezovanje z globalnimi projekti. Pri tem je ključnega pomena, da vsa dognanja s področja, ki ga obravnavamo, preverimo s pomočjo znanosti in strokovno, preden jih predamo laični javnosti.

Vedno, pa je treba nekje začeti, in moje diplomsko delo je začetek zgodbe Arctic Angels Slovenija.

How did we come to the point where we need to readjust the system? Therefore, the first value that the system should be built on is respect - towards the planet we are a part of, each other and first and forward our own selves. That needs to be reintegrated into our society ...

Veronika Bastl

8 POVZETEK

Diplomsko delo se ukvarja s problematiko poznavanja posledic podnebnih sprememb in posegov, ki ne upoštevajo znanstvenih dognanj, v prostore globalnega ekosistema, ki so definirani kot skupno dobro ali ang. Global Commons. Poudarek je na skupnem dobrem kriosfere planeta Zemlje ali območja Arktike in Antarktike. Zavedanje o pomembnosti teh območij, komunikacija znanstvenih dognanj o posledicah posrednih posegov in neposrednih učinkov podnebnih sprememb, delo pripisuje veliko vrednost. Razvoj današnje družbe je, po utemeljenem znanstvenem konceptu »Planetary boundaries«, odgovoren za posledice in prekoračitev meja, ki lahko vodijo v nereverzibilne pozitivne povratne zanke, ki onemogočajo življenje na Zemlji, kot ga poznamo danes.

Kot odgovor na omenjeno problematiko so raziskovani in utemeljeni trije sklopi rezultatov:

1. Strategija implementacije projekta Arctic Angels, ki je podlaga za začetek izvajanja ozaveščevalnih akcij v slovenskem prostoru. Sestavljena je na podlagi opisne metode raziskovanja, metod, pridobljenih v učnem procesu v okviru študija na Visoki šoli za varstvo okolja, metod Climate-KIC »Visual toolbox«, ki so bile razvite na Kopernikovem inštitutu za trajnostni razvoj, na univerzi Utrecht na Nizozemskem ter metod, ki sem jih razvila sama in so specifične za projekt Arctic Angels in ustvarjene v skladu s potrebami razvoja strategije njegove implementacije.
2. Statistična analiza in razprava kvantitativne raziskave vzorca populacije.
3. Komunikacijski načrt implementacije projekta, oblikovan na podlagi analize kvantitativne raziskave.

Diplomska naloga podaja odgovore na poznavanje globalnega projekta Arctic Angels v slovenskem prostoru, pomen obravnave podnebnih sprememb, integracijo koncepta trajnostnega razvoja kot sistemske rešitve za posledice le-teh.

Implementacijo Globalnega projekta Arctic Angels uporablja kot orodje ozaveščanja prebivalcev Slovenije o pomembnosti teh območij in odgovornosti vsakega posameznika za trajnostno in odgovorno življenje, po smernicah Agende 2030.

Prav tako pa združuje cilje strategije implementacije projekta (z imenom Arctic Angels Slovenija) s cilji in z vizijo Strategije razvoja Slovenije 2030 in z globalnimi cilji Agende 2030 in poudarkom na dveh ciljeh; podnebni ukrepi in enakost spolov. V okviru strategije je zasnovano poslanstvo, vrednote in vizija Arctic Angels Slovenija, delovna skupina s podrobno določenimi temeljnimi nalogami, projektnimi viri in deležniki. Definirani so akcijski prostori projekta na globalni in nacionalni ravni.

Implementacijski načrt je analiziran s SWOT analizo, katere trditve so deloma preverjene z kvantitativno raziskavo. Implementacija je razdeljena na 6 delov, faz, ki so časovno zastavljene in opisane z mejniki.

Slovenski državljani smo državljani planeta, del planetarnega človeštva in tako s svojim načinom življenja odgovorni, kot posamezniki in kot država, za vplive na naravno okolje in doprinos k podnebnih spremembam. Analiza kvantitativne raziskave nakazuje na zavedanje prebivalcev o globalni odgovornosti in posledicah podnebnih sprememb na življenjski slog Slovencev. S kvantitativno raziskavo je analiziran vzorec prebivalcev Slovenije (n=459), s katero je ugotovljeno tudi, da je globalni projekt Arctic Angels v Sloveniji še neznan. Izvedena raziskava je prav tako mogočila ugotovitev stopnje opolnomočenja anketiranih o obravnavani problematiki, ki je visoka.

Na pogladi ugotovitev v okviru kvantitativne raziskave in mnenj članic vzpostavljene in definirane delovne ekipe (v implementacijski strategiji) je zasnovan podroben komunikacijski načrt z vsebinskimi osnutki. Komunikacijski sistem je kompleksen in oblikovan na različnih ravneh (akcijskih prostorih, definiranih v implementacijski strategiji), ki povezuje globalno in lokalno aktivacijo delovne skupine.

Komunikacijski načrt ima poudarek na nacionalni ravni, saj je njegov namen začetek implementacije projekta v slovenski prostor in je omejen in prilagojen na delovanje na prostovoljnem nivoju ter na možnostih pojava nepričakovanih razmer zaradi pandemije Covid-19, kar pomeni povečanost obsega ozaveščanja preko spletnega okolja.

V okviru diplomske naloge je zastavljena idejna zasnova grafične podobe in ugotovljena možnost uporabe komunikacijskih orodij družabnih omrežij kot medij prenosa znanstvenih dejstev med laike. V okviru komunikacijskega načrta so podani osnutki za začetek ozaveščanja preko Instagram in Facebook profila ter komunikacija akcij preko časopisnih člankov v spletnih in fizičnih časopisih.

Skupek treh sklopov rezultatov podaja celoto, ki projekt Arctic Angels preslika v slovensko okolje kot orodje za ozaveščanje prebivalcev Slovenije o vlogi, ki jo kot posamezniki in kot družba imamo v globalnem prostoru in obratno, kako globalni prostor in spremembe, s poudarkom na skupnem dobrem, Arktiki in Antarktiki, vplivajo na življenje vsakega posameznika.

9 SUMMARY

This thesis deals with the consequence of climate change and interventions into Earth ecosystem parts, known as Global Commons, that do not consent to scientifically approved facts, through awareness issues, where the emphasis is the area of planets cryosphere, Arctic, and the Antarctic. Research contributes to the importance of Consciousness about the importance of these areas including communication of scientific conclusions regarding effects of indirect interventions and direct consequences of climate change. Development of today's society according to the concept of Planetary Boundaries is accountable for the effects and transgression of the boundaries, which leads to irreversible positive feedback loops. These events prevent the ability to live on the planet the way we do now.

Response on the mentioned global problematics is given through the three pillars of the research:

1. Implementation strategy of a global project Arctic Angels to Slovenia, where showed how to start an advocating and awareness-raising actions in Slovenia. Strategy is based on descriptive research methods and methods learned by the study process on Environmental Protection College, Climate-KIC »Visual toolbox«, developed by Copernicus Institute of Sustainable Development (University of Utrecht, Netherlands), and personal specific methods developed during writing and researching this thesis.
2. Statistical analysis and discussion of quantitative research based on a sample of the representative population.
3. Communication strategy formed on analysis of quantitative research.

The diploma is researching awareness about the global project Arctic Angels in Slovenia, the importance of discussing climate change, and the integration of sustainable development concept as a systematic solution for the consequences of climate change.

The project implementation is used as an awareness-raising tool among Slovenian residents for the importance of the Global Commons and the responsibility of each resident for sustainable and responsible life according to the Agenda 2030 guidelines. For implementation purposes, a location-based name is selected – Arctic Angels Slovenija. Strategy is bridging goals of the project with vision and goals of the Slovenian Development Strategy 2030 and global goals of the Agenda 2030. Two of the goals are emphasized: climate measurements and gender equality. The purpose, values, and vision of Arctic Angels Slovenia are designed as well as the project team with specifically determined core tasks, project resources, and stakeholders. Action areas of the project are defined on a national and global level. SWOT analysis is made and statements are analyzed by quantitative research. Implementation is segregated into six parts, phases, that are described with final boundaries that are meant to be reached by the settled time.

We, Slovenian citizens, are global citizens, part of one global humanity. Due to that, the way we live our lives makes us responsible as individuals and as a country for the influence on the state of the natural environment and contribution to the climate change. The quantitative research analysis is made upon a population sample (n=459) and it shows that Slovenian citizens are aware about global responsibility and the effects of climate change have on the life style of Slovenians. Results also display that the global project Arctic Angel is mostly unknown to the Slovenian population but the stage of awareness among them about the thematics is measured as high.

Results of the quantitative research and opinion of members of the team (that has been established and defined as one of the goals of the thesis in strategical part) are a base upon which elaborated communication plan with a content outline was established. The

communication plan is complex and developed for different stages (action areas, developed in the implementation strategy). It connects global and local activation of the project team.

The communication plan is emphasized in the national action area. Its purpose is to start the implementation of the project Arctic Angels Slovenia in Slovenia. The Communication plan is adapted and made for adjustments upon external conditions that might have an effect on it (the team is working voluntarily, Covid-19 pandemic) therefore is reaching awareness-raising also through using various communication tools on the internet.

Thesis includes also the idea for the graphic design and the use of communication tools - social media as well as scientific papers, studies, projects and conclusions to be introduced to the wider population. Communication outlines have been made for Instagram and Facebook profiles and communication of actions through articles in online and physical newspapers.

All three pillars are constituting the whole thesis that is transforming the global project Arctic Angels to a Slovenian population as a tool for sustainable-conscious raising and the role we, as the individuals and the society have in the global area. However, thesis shows also how global changes with emphasis on Global Commons of the Arctic and the Antarctic are affecting the lives of each global citizen.

10 SEZNAM VIROV IN LITERATURE

Aubreht, J., Bastl, V., Ferengaja, A., Glavaš, A., Kukovica, E., Pagon J., Pikovnik, M., Razdrih, M., Zadel, M., Zrilić, A., Sancin, V., Šifkovič Vrbica, S., Vernik Šetike, M., Kovič Dine, M. 2018. Odgovornost držav za kršitev mednarodnopravnih obveznosti na področju podnebnih sprememb. Pravna fakulteta. Univerza v Ljubljani. 2018.

Bastl, V., Bezek, E., Butinar, Ž., Jančar, A., Levstik, D., Magdič, A., Mikej, E., Pavlič, Vilfan H., Sajko T., Goltnik, N., Kovič Dine, M., Šifkovič Vrbica, S., 2018. Strateška presoja vplivov na podnebje in implementacija v Republiki Sloveniji. Pravna Fakulteta. Univerza v Ljubljani. 2018.

Bat, M., Dolinar, M., Frantar, P., Hrvatini, M., Kobold, M., Kurnik, B., Nadbath, M., Ožura, V., Uhan, J., Ulaga, F. 2008. Vodna bilanca Slovenije 1971 – 2000. Ljubljana. str. 19, 21, 39.

Care 4 Climate. Celostni integralni projekt. LIFE IP CARE4CLIMATE. [online]. <https://www.care4climate.si/sl/o-projektu> (15. 6. 2021).

Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (2021). Vlada Republike Slovenije 2020. https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf (12.6. 2021).

COP 26. [online]. <https://ukcop26.org/> (13. 6. 2021).

Dolinar, M., Gregorič, G., Honzak, L., Sušnik, A., Vlahovič, Ž., Žust, A., (2018). Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja: Povzetek dejavnikov okolja z vplivom na kmetijstvo in gozdarstvo. Agencija Republike Slovenije za okolje. 2018.

EU science hub. JRC in brief. [online]. <https://ec.europa.eu/jrc/en/about/jrc-in-brief> (15. 6. 2021).

European Climate Law. [online]. https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/law_en (10. 5. 2021).

Evropska podnebna pravila: začasni dogovor Sveta in Parlamenta. 2021. [online]. <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2021/05/05/european-climate-law-council-and-parliament-reach-provisional-agreement/> (10.5. 2021).

Evropski zeleni dogovor, 2021. [online]. [Evropski zeleni dogovor - Consilium \(europa.eu\)](https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/04/23/european-council-reaches-agreement-on-a-new-eu-climate-law/) (1. 4. 2021).

Global Choices, 2021. [online]. <https://www.globalchoices.org/> (13. 5. 2021).

Global governance and governance of the global commons in the global partnership for development beyond 2015. United Nations, 2013. [online]. https://www.un.org/en/development/desa/policy/untaskteam_undf/thinkpieces/24_thinkpiece_global_governance.pdf (13. 6. 2021).

Global governance and governance of the global commons in the global partnership for development beyond 2015. 2013. [online]. https://www.un.org/en/development/desa/policy/untaskteam_undf/thinkpieces/24_thinkpiece_global_governance.pdf (13. 5. 2021).

Implementacija ciljev trajnostnega razvoja. Drugi prostovoljni nacionalni pregled. Slovenija 2020. [online]. https://slovenia2030.si/files/VNR2020_Slovenia-SI.pdf (12. 6. 2021).

Kaj pomeni 1,5 °C namesto 2 °C toplejše Zemljino površje za Slovenijo? 2018. Urad za meteorologijo in hidrologijo. Ministrstvo za okolje in prostor. 2018.

Kazalniki SDG. Statistični urad republike Slovenije. [online]. <https://www.stat.si/Pages/cilji> (13. 6. 2021).

Khromova T. E. (2010). Cryosphere and climate. International Conference on Planetary Boundary Layer and Climate Change. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science 13., 1 str.

LCP 2050, 2021. O projektu. [online]. <https://www.podnebnapot2050.si/o-projektu/> (15. 6. 2021).

Life programme. [online]. https://cinea.ec.europa.eu/life_sl (15. 6. 2021).

Mcsweeney R. (2020). Explainer: Nine 'tipping points' that could be triggered by climate change. Carbon brief. Org. [online]. <https://www.carbonbrief.org/explainer-nine-tipping-points-that-could-be-triggered-by-climate-change> (17. 6. 2021).

Mlambo-Ngcuka P., Women and climate action. 2020. [online]. <https://www.climate2020.org.uk/women-and-climate-action/> (7. 4. 2021).

Moon T., Overeem I., Druckenmiller M., Holland M., Huntington H., Kling g., Lauren Lovecraft L. A., Miller G., Scambos T., Schädel C, Schuur E., Trochim E., Wiese F., Williams D., Wong G. (2019). The Expanding Footprint of Rapid Arctic Change. Earth's Future 7:212-218.

MOP 2020, Ministrstvo za okolje in prostor. Ob 5. obletnici Pariškega sporazuma - Vladne podnebne politike morajo biti odgovorne do vseh podsistemov in hkrati slediti podnebnim ciljem. [online]. <https://www.gov.si/novice/2020-12-11-ob-5-obletnici-pariskega-sporazuma-vladne-podnebne-politike-morajo-biti-odgovorne-do-vseh-podsistemov-in-hkrati-slediti-podnebnim-ciljem/> (15. 6. 2021).

Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja. Povzetek dejavnikov okolja z vplivom na kmetijstvo in gozdarstvo. (2019b). <http://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/publications/povzetek-podnebnih-sprememb-agro.pdf> (16. 7. 2021).

Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja. Sintezno poročilo – prvi del. (2019a). [online]. http://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/publications/OPS21_Porocilo.pdf (16. 7. 2021).

Pariški sporazum. Uradni list Evropske unije UL L. 282. 19.10.2016, str. 4–18.

Parkinson C. L., Earth's Cryosphere: Current State and Recent Changes. Annual Review of Environment and Resource 31. str. 33 - 60. 2006.

Pattyn F., Ritz C., Hanna E., Asay-Davis X, DeConto R., Durand G., Favier L., Fettweis X., Heiko Goelzer, R. Golledge N., Kuipers Munneke P., T. M. Lenaerts J., Nowicki S., J. Payne A., Robinson A., Seroussi H., D. Trusel L., van den Broeke M. (2018). The Greenland and Antarctic ice sheets under 1.5 °C global warming. Nature Clim Change 8, 1053–1061.

Podnebna spremenljivost Slovenije v obdobju 1961–2011. (2018). [online]. http://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/publications/PSSbrosura_sprea_d_SLO.pdf (16. 7. 2021).

RFI Foundation, 2021. [online]. <https://www.rfi-foundation.org/board-of-trustees/inge-relph> (13. 5. 2021).

Rockström, J., W. Steffen, K. Noone, Å. Persson, F. S. Chapin, III, E. Lambin, T. M. Lenton, M. Scheffer, C. Folke, H. Schellnhuber, B. Nykvist, C. A. De Wit, T. Hughes, S. van der Leeuw, H. Rodhe, S. Sörlin, P. K. Snyder, R. Costanza, U. Svedin, M. Falkenmark, L. Karlberg, R. W. Corell, V. J. Fabry, J. Hansen, B. Walker, D. Liverman, K. Richardson, P. Crutzen, and J. Foley. 2009. Planetary boundaries:exploring the safe operating space for humanity. Ecology and Society 14(2): 32. [online] URL: <https://www.ecologyandsociety.org/vol14/iss2/art32/> (13. 5. 2021).

Sally Ranney, 2021. [online]. <https://sallyranney.com/> (13. 5. 2021).

State of the Global Climate 2020, (2021). Switzerland. World Meteorological organisation. WMO – No. 1264. str. 4.

Strategija razvoja Slovenije 2030 (2017). Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. [online]. https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf (12. 6. 2021).

Transforming our World: the 2030 Agenda for sustainable development (2015). [online]. <https://sdgs.un.org/sites/default/files/publications/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf> (16. 6. 2021).

Uredba LIFE. (2021). Uredba (EU) 2021/783 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1293/2013.

Uresničevanje agende 2030, 2020. [online]. <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/uresnicevanje-agende-2030/> (7. 4. 2021).

URS-1, Ustava Republike Slovenije. Ur. L. RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a.

Wedeman N., Petrunney T. (2019). Invest in Girls and Women to Tackle Climate Change and Conserve the Environment. Facts, Solutions, Case Studies, and Calls to Action. [online]. https://womendeliver.org/wp-content/uploads/2017/09/2019-10-D4G_Brief_ClimateChange.pdf (17. 7. 2021).

Zakon o podnebnih spremembah, 2017. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5981> (7. 4. 2021).

ZVO. Zakon o varstvu okolja. (Ur. L. RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20). Medmrežje: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1545> (18. 6. 2021).

11 PRILOGA – Anketni vprašalnik

Pozdravljeni!

Sem Veronika Bastl, v okviru svoje diplomske naloge na Visoki šoli za varstvo okolja raziskujem in pišem o možnostih uspešne implementacije globalnega projekta »Arctic Angels« v slovenski prostor. Projekt je v Sloveniji novost, obravnava pa problematiko podnebnih sprememb, predvsem izginjanja ledu, ter koncept trajnostnega razvoja in koncept "global commons" (globalnega skupnega dobrega).

Vprašanja se nanašajo na poznavanje pravega pomena termina trajnostni razvoj, vpliva posameznika na podnebne spremembe, na vaše mnenje o pomenu globalnega mreženja in delovanja na področju ozaveščanja na omenjenem področju. Anketa je anonimna, vzela vam bo približno 5 minut in je razdeljena v dva tematska sklopa. Vprašanja so zaprtega tipa.

Prvi sklop vprašanj se nanaša na splošna vprašanja o trajnosti, podnebnih spremembah, Agendi 2030 ter na vaše osebno mnenje o tem. Vprašanj je 14. So kratka in jasna.

Q1 – Ste že slišali za Agendo 2030?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q2 – Agenda 2030 je:

- Strateški dokument Organizacije združenih narodov (OZN), ki si prizadeva za trajnostni razvoj do leta 2030.
- Evropska direktiva, ki določa skupen pristop držav EU k načrtovanju trajnostne družbe in trajnostnih sprememb za zagotovitev skupne blaginje.
- Strategija Evropske unije, ki do leta 2030 z dolgoročno strategijo zavezuje države članice k zmanjšanju različnih emisij za vsaj 55 % .

Kratka razlaga: Agenda 2030 je strateški dokument Organizacije združenih narodov (OZN), ki si prizadeva za trajnostni razvoj do leta 2030 z namenom izkoreninjenja revščine, neenakosti, se bori proti krivicam ter usmerja k življenjskemu stilu, ki podpira blaginjo vseh, varuje naše okolje ter opozarja na podnebne spremembe. Okvir rezultatov vključuje 17 ciljev trajnostnega razvoja, ki so postali nov univerzalni standard za razvoj.

Q3 – Kaj pomeni besedna zveza »trajnostni razvoj« (označite trditev)?

- »Oblika razvoja ali napredka, je način gospodarjenja, ki zadovoljuje potrebe sedanje družbe, brez ogrožanja zmogljivosti prihodnjim generacijam za zadovoljevanje njihovih potreb.« Kazalci napredka v konceptu trajnostnega razvoja so trije: gospodarski, okoljski/ekološki ter družbeno-socialni.

- »Razvoj, ki se fokusira izključno na okoljsko raven, sobivanje človeka na tem planetu. Ukvarja se z varovanjem okolja, trajnostnim upravljanjem z naravnimi viri, zmanjševanjem emisij, rehabilitacijo življenjskih habitatov ogroženih rastlin in živali.«

Kratka razlaga: Trajnostni razvoj je »oblika razvoja ali napredka, je način gospodarjenja, ki zadovoljuje potrebe sedanje družbe, brez ogrožanja zmogljivosti prihodnjim generacijam za zadovoljevanje njihovih potreb.« Kazalci napredka v konceptu trajnosti so trije: gospodarski, okoljski ter socialni.

Q4 – Ali se vam zdi, da je trajnostni razvoj povezan s podnebnimi spremembami?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q5 - Ali se vam zdi ozaveščanje o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju pomembno?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q6 – Menite, da podnebne spremembe ogrožajo življenje, kot ga danes poznamo v slovenskem prostoru?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q7 – Kakšne so po vašem mnenju napovedi posledic podnebnih sprememb do konca 21. stoletja v Sloveniji? Možnih je več odgovorov.

- Količina padavin na letni ravni in pozimi se bo znatno povečala.
- Napajanje podzemne vode se bo v primerjavi z obdobjem 1981–2010 povečalo do 20 %.
- Rastna doba se bo podaljšala (spomladanski razvoj rastlin bo zgodnejši).
- Zelo je verjetno, da bodo drevesa v prihodnosti manjša.

Q8 – Ali ste že naveličani uporabe oziroma pojava pojmov »trajnostni razvoj« in »podnebne spremembe« v medijih, družbenih omrežjih, časopisih, revijah?

- Ne, to me sploh ne zanima.
- Ne, o tem še ne vem veliko.
- Ne, rad bi vedel, kako so podnebne spremembe povezane s trajnostnim razvojem.
- Ne, saj so takšne objave ključne za dejanski doseg sprememb pri širši populaciji ljudi.
- Da, informacij o tem je preveč.
- Da, o tem sem se veliko naučil v šoli.
- Da, menim, da bi bilo treba preiti od besed k dejanjem.
- Da, to področje obvladam, živim po najboljših močeh v smeri trajnosti.

Q9 – Katera od spodnjih trditev najbolj drži za vas?

- Menim, da so druge problematike v Sloveniji bolj pomembne kot podnebne spremembe in trajnostni razvoj.

- Menim, da se v zvezi s podnebnimi spremembami ter trajnostnim razvojem v Sloveniji preveč govori in premalo dejansko naredi.
- Pripravljen sem spremeniti svoj življenjski stil na način, kolikor zmorem in trenutno vem, da pripomorem k zmanjšanju vplivov na podnebje.
- Menim, da je treba spremeniti mentaliteto družbe na način, da je trajnostno življenje normalno in vsakdanje.
- Podnebne spremembe so »neumne, nepomembne«, nimajo nobene povezave s slovenskim prostorom.

Q10 – Menite, da vaš življenjski slog vpliva na podnebne spremembe?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q11 – Kako dnevno skrbite zase? Kakšne so vaše navade? Redno/občasno/nikoli.

- Kupujem lokalno pridelano hrano.
- Hrano pridelam na domačem vrtu.
- S kolesom ali peš se odpravim v trgovino.
- Namesto avtomobila v službo hodim peš, s kolesom, javnim prevozom.
- Po nakupih grem s platneno vrečko.
- Skrbno ločujem odpadke.
- Veliko izdelkov ponovno uporabim (tekstil, odslužene lesene stvari) v drugačni obliki in izvedbi.
- Uporabljam naravne šampone ter mila v trdi obliki.
- Uporabljam kovinsko britvico.
- Uporabljam naravne deodorante brez razpršila.

Q12 – Ali je človek po definiciji Zakona o varstvu okolja del narave?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q13 – Ali se vi osebno, kot človek, smatrate za del narave?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q14 – Menite, da se bo v primeru dviga globalne temperature za 2 °C življenjski slog Evropejcev ter s tem tudi Slovencev moral spremeniti?

- Da
- Ne
- Ne vem

Hvala, ste že pri drugem sklopu 11 vprašanj, ki se nanašajo na vključevanje Slovenije v globalne projekte ter na implementacijo dotičnega projekta v slovenski prostor.

Q15 – Ali se vam zdi pomembno, da se tudi Slovenija vključuje v globalne projekte?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q16 – Kako pogosto uporabljate družbena omrežja?

	Enkrat na dan	Večkrat na dan	Več kot trikrat na teden	Manj kot trikrat na teden	Jih ne uporabljam
Facebook	☐	☐	☐	☐	☐
Instagram	☐	☐	☐	☐	☐
TikTok	☐	☐	☐	☐	☐
Twitter	☐	☐	☐	☐	☐

Q17 – Ali prek družbenih omrežij spremljate organizacije ali gibanja, morda novice, ki se nanašajo na podnebne spremembe in trajnostno življenje?

- Da
- Ne

Q18 – V kakšnih oblikah razen prek družbenih omrežij še radi preberete ali se pozanimате o splošnih informacijah ali novostih s področja, ki vas zanima?

Možnih je več odgovorov.

- Časopis
- Internet
- E-knjiga
- Knjiga
- Pogovor
- Podcast
- Spletna predavanja
- Spletne interaktivne delavnice
- Interaktivne delavnice v živo
- Drugo:

Q19 – Ali ste že slišali za projekt Arctic Angels?

- Da
- Ne

Q20 – Ali vas zanima, kaj se dogaja na Antarktiki in Arktiki ter kako to dogajanje vpliva na podnebne spremembe in naše življenje, življenje svetovnega prebivalstva?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q21 – Ali bi spremljali Instagram profil, ki:

- daje enostavne in praktične predloge, nasvete, kako izboljšati kakovost življenja, svojega telesnega ter mentalnega zdravja, kako je to povezano z trajnostnim konceptom življenja?**
- ozavešča o dogajanju na Antarktiki in Arktiki ter o tem, kaj pomeni taljenje ledu za slovenski prostor?**
- predstavlja slovenske organizacije, ki delujejo na področju trajnostnega razvoja in podnebnih sprememb?**

- Da
- Ne
- Ne vem

Q22 – Kaj bi želeli v okviru projekta prek družbenih omrežij (Instagram) izvesti?

Možnih je več odgovorov.

- Splošne informacije o podnebnih spremembah.
- Preproste nasvete, kako živeti trajnostno.
- Kakšna je povezava med zdravim življenjem posameznika in trajnostnim razvojem družbe.
- Grafične ter slikovne podatke o spremembah podnebnih parametrov.
- Več o organizacijah, ki v aktivno delujejo na tem področju v Sloveniji.
- Kakšna je povezava med taljenjem ledu in spremembo načina življenja, kot ga poznamo danes.
- Zanimalo bi me, kakšne so napovedi za Slovenijo v primeru različnih scenarijev segrevanja ozračja.
- Razlaga znanstvenih raziskav na področju podnebnih sprememb (poljudno in zanimivo razloženo).

Q23 – Kateri del družbe menite, da je najbolj smiselno nagovarjati v okviru projekta?

- Mladostnike od 9–14 let
- Mlade od 14–25 let
- Starejše – nad 30 oz. 40 let

Q24 – Ali bi bili pripravljeni projekt na katerikoli od navedenih načinov podpreti? To je predzadnje vprašanje! :D Možnih je več odgovorov

- Spremljal/a bi profil na Instagramu.
- Spremljal/a bi profil na Facebooku.
- Spremljal/a bi profil na TikToku.
- Finančno bi podprl/a projekt s prostovoljnimi prispevki
- Udeležil/a bi se zanimivih predavanj o trajnostnem razvoju in življenju, podnebnih spremembah, dogajanju na Arktiki in Antarktiki ter posledicah taljenja ledu.
- Projekt bi podprl/a s prostovoljnim sodelovanjem po svojih močeh (pri organizaciji dogodkov, pripravi člankov za objavo na družbenih omrežjih).
- Če bi izšla knjižica s predlogi, kako poskrbeti za izboljšanje kakovosti svojega življenja, ter obrazložitev, kako s tem neposredno pomagamo zmanjševati vplive na podnebje, bi bil zanjo pripravljen/a odšteti 5 EUR.
- Udeležil bi se "Hackatlona" na temo trajnostnega razvoja.
- Obiskoval bi tedenski debatni krožek.
- Udeležil bi se trajnostnega festivala z delavnicami na temo povezovanja z okoljem, ponovno uporabo, upravljanja s stresom, medosebne komunikacije, torej trajnostnim načinom življenja.
- Včlanil bi se v društvo, ki se ukvarja s to problematiko in organizira vse zgoraj naštet.

Q25 – Kaj bi si želeli, da bi bil rezultat projekta? Možnih je več odgovorov.

- Opolnomočenje o pomenu in povezanosti trajnosti ter podnebnih sprememb.
- Redni javni dogodki, okrogle mize, odprti pogovori na temo trajnosti in podnebnih sprememb.
- Prodoren profil na Instagramu ali FB, ki ljudi redno nagovarja k upoštevanju trajnosti ter podnebnih sprememb.
- Trajnostni festival z delavnicami na temo povezovanja z okoljem, ponovno uporabo, upravljanja s stresom, medosebne komunikacije, torej trajnostnim načinom življenja.
- "Hackatlon" na temo trajnosti na spletu.
- "Hackatlon" na temo trajnosti v živo.

- Debatni krožek o pomenu in povezanosti med trajnostjo, podnebnimi spremembami in osebnim razvojem in kakovostjo življenja.

Za konec še tri sociodemografska vprašanja, ki mi bodo pomagala pri analizi vprašalnika.

Q26 – Prosim, označite vaš spol:

- Ženski
- Moški
- Nebinarna oseba

Q27 – Kateri starostni skupini pripradate?

- Do 15 let
- 15–29 let
- 30–49 let
- 50–64 let
- 65–75 let
- Nad 75 let

Q28 – Kakšna je vaša najvišja dosežena izobrazba?

- Nedokončana osnovna šola
- Osnovna šola
- Poklicna šola
- Strokovna šola ali gimnazija
- Višješolska
- Univerzitetna/Visokošolska
- Magisterij
- Doktorat